ב"ה. עש"ק פ' תזריע כ"ח אדר ב' ה'תשס"ה | גיליון 504 | באה"ק: 12 ש"ח. בחו"ל: 4 דולר

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

רית משיח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לכבוד גיליון ה-500, "בית משיח" מכריז על מבצע מנויים שאי-אפשר לסרב לו:

חותמים ומקבלים

מנוי שנתי על שבועון "בית משיח" בסך 516₪

2 תלושים בסך 400₪ (200x2) לרכישת עופות ובשר ב"עוף אנ"ש"

2 תלושים בסך 116₪ (58x2) לרכישת שני ספרים חדשים בהוצאת "בית משיח".

התקשר עכשיו והצטרף למשפחת המנויים של "בית משיח"

לפרטים: 03-9607290 או אצל מנדי: 0523-940070

* המבצע מותנה ברכישת מנוי שנתי למנויים חדשים. כמות משתתפי המבצע מוגבלת. "בית משיח" רשאי להפסיק המבצע בכל עת. כפוף לתקנון המבצע.

תוכן עניינים

כתבות

14 | **"השקיעו בהם נשיאינו רבותינו כחות עצומים"**
אגרת הרבי מה"מ עם הגהות בכתי"ק, על הכוחות העצומים שהשקיעו רבותינו נשיאינו בתלמידי הישיבה

25 | **אַ בעלשם׳סקע מעשה! אַ בעלשם׳סקע איד!**
סיפור מרעיד לב שארע לאחרונה!

30 | **אני עולה השמיימה...**
תיאור וסיפור ימיו אחרונים בעלמא דין של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, מוגש ליום הסתלקותו ב׳ בניסן

36 | **מצה שמורה עבודת יד**
כיצד צריכה להיות הנהגה בסדרים הציבוריים בעניין מצה שמורה? ובסעודת משיח?

39 | **בר מצוה בצל הפרעות**
פרק שלישי בסדרה, על שרשרת אירועים המסתיימים במותו הטראגי של אבי המשפחה

42 | **גלובוקע – קהילה חסידית שנחרבה**
פרק אחד-עשר וכו יסופר על הקהילה החב"דית בעיירה גלובוקע שהושמדה בשואה

48 | **האדמו"רים לבית אלכסנדר ובאבוב זצ"ל**
תולדות חייהם וקשריהם עם חסידות חב"ד

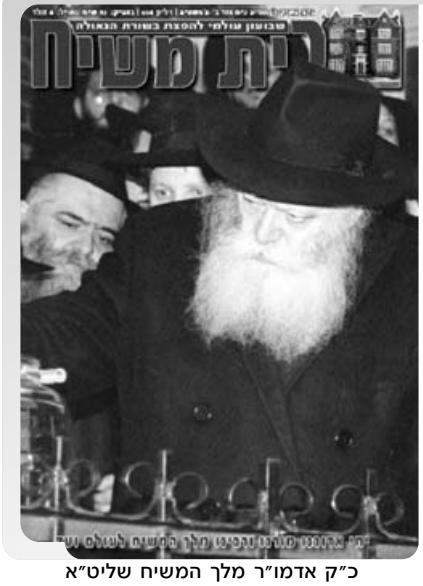
55 | **מדור חדש: בלב המאבק**
חדשות ועדכונים מהשטח, מהמאבק נגד תוכנית ההנתקות

56 | **"רוצים להרוג לי את הבן פעם שניה"**
תוכנית ההינתקות טומנת בחובה גם התעללות בעשרות שוכני עפר הטמונים בקברי ישראל בגוש קטיף

הגיליון הבא יהיה גליון חגיגי ומוגדל לקראת יום הבהיר י"א ניסן, ומשום כך ייתכנו עיכובים בדואר, שאינם תלויים בנו. במקומות מסויימים יהיה צורך לגשת למשרדי הדואר על מנת לקבלו.

מדורים קבועים

5 | **דבר מלכות**
8 | **לוח שבועי**
9 | **דבר המערכת**
10 | **מאוצר המלך**
12 | **הפרשה החסידית**
16 | **התוועדות חסידותית**
52 | **יומנו של תמים ב-770**
58 | **שלימות הארץ**
65 | **חדש: במחנה צבאות ה׳**
71 | **מהנעשה והנשמע**
74 | **חסידים . . איין משפחה**

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
בעת שאיבת "מים שלנו" בתחילת חודש ניסן

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

בית משיח

משרד ראשי
744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409
טלפון: (718) 778-8000
מזכיר: שלוחה 240
מנהל: שלוחה 244
עורך: שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242
מודעות: שלוחה 241
חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204
פקס: (718) 778-0800
דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש
ת.ד. 201 כפר חב"ד 72915
טלפון: (03) 9607-290
מזכירות: שלוחה 0
מנויים: שלוחה 2
מודעות: שלוחה 3
עריכה וחדשות: שלוחה 4
פקס: (03) 9607-289
דואר אלקטרוני: bm770@netvision.net.il
מחלקת מנויים: b_mm@netvision.net.il
מחלקת מודעות: bm_add@netvision.net.il

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת
ישראל ברדוגו

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות
©
Copyright 2005 by Beis Moshiach Inc

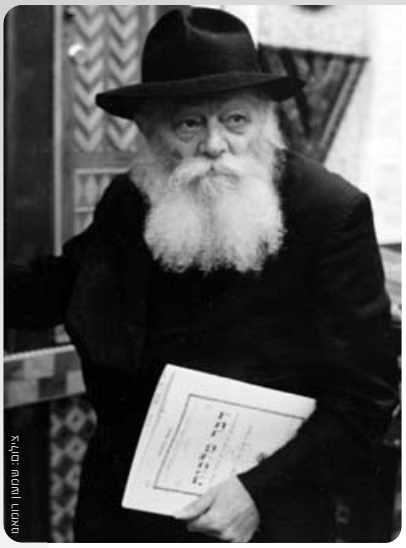
היכונו

למעמד הרבה

לקראת י"א ניסן

פרטים בקרוב

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

שירה ושמחה בזמן הגלות

בקשר עם יום ז"ך אד"ש, הננו מביאים חלק משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, מש"פ וירא ה'תש"מ, על ההוראה שיש ללמוד משיעור התהלים דיום כ"ז בחודש – ט"ו שיר המעלות שאמר יעקב אבינו בהיותו בבית לבן • השיחה בשלימותה – באידיש – הוגהה בשעתו, ונדפסה בלקו"ש חלק כ ע' 402 ואילך

א. על הפסוק "וישכב במקום ההוא" האמור ביעקב אבינו, איתא במדרש "כאן שכב, אבל כל י"ד שנה שהי' טמון בבית עבר לא שכב", וממשיך ומביא דעה נוספת ש"כאן שכב, אבל כל כ' שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב", כמ"ש "ותדד שנתי מעיני".

וממשיך אחר כך במדרש "ומה הי' אומר"

— [בנוגע לי"ד שנה שהי' בבית עבר, אין שאלה "מה הי' אומר", כי אז הי' יושב ולומד תורה, אבל בנוגע לכ' שנה שהי' בבית לבן, נשאלת השאלה "ומה הי' אומר"] —

"ר' יהושע בן לוי אמר ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים, מאי טעמי', שיר המעלות לדוד לולי ה' שהי' לנו יאמר נא ישראל, ישראל סבא (יעקב אבינו). ר' שמואל בן נחמן אמר כל ספר תהלים הי' אומר, מה טעם, ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, ישראל סבא".

...ב. הביאור במדרש הנ"ל:

בהיותו בבית לבן הי' יעקב אבינו במעמד ומצב של גלות, הוא יצא מבית יצחק אביו, ובא לבית לבן,

ושם הי' עוסק בצאן לבן, "צאן" מלשון יציאה, מחוץ לענין הקדושה.

עד ששהותו בבית לבן פעלה בו ירידה כביכול ממדריגתו, כמו שאומר רש"י דברי יעקב "אם לרמאות הוא בא גם אני **אחיו** ברמאות", כלומר שהי' אצלו ענין הרמאות בדוגמת רמאות לבן.

וכאמור לעיל שבהיותו בבית לבן עסק יעקב בבירור ענינים שמחוץ לענין הקדושה — כדברי לבן "הבנות בנותי והבנים בני והצאן צאני גו'", אשר מאחר וטענה זו הובאה ב"תורת אמת" הרי זה ענין אמיתי, כביאור אדמו"ר האמצעי, שהיו אלו בירוריו של יעקב מתוך ענייניו של לבן, וזהו מה שאמר "הבנות בנותי וגו'", כי בירורים אלו היו מעולמו של לבן.

וכפי שרואים גם בפשטות הענינים, שיעקב אמר "הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה ותדד שני מעיני", לא הי' לו לא יום ולא לילה, ענין שהי' כרוך בצער הכי גדול, עד כמו שאומר רבינו הזקן ש"צריך עיון גדול מיעקב אבינו שאכלו חורב וקרח", כיצד יתאים זה למאן-דאמר אסור לצער גופו אפילו לצורך ממון.

נשאלת איפוא השאלה: כיצד הצליח יעקב להחזיק מעמד ולעבור את ענין הגלות — "ומה הי' אומר"?

על זה אומר המדרש, שהי' זה על-ידי "ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים", או על-ידי "כל ספר תהלים", שעל-ידי-זה קיבל נתינת-כח "לעבור" את ענין הגלות.

ג. ההוראה מזה בעבודת האדם:

כאשר בני-ישראל נמצאים בגלות, היינו שבנו יחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה נמצא בגלות, ובחושך כפול ומכופל, עד ב"צוק העתים" (כלשון רבינו הזקן באגרת הקודש בכמה מקומות), בני ישראל נמצאים במעמד ומצב של מצוקה — נשאלת השאלה: כיצד יהי' בכוחם להחזיק מעמד ולעבור את

ענין הגלות?!

עד שנשאלת השאלה: "מאין יבוא עזרי" (פסוק שהובא באחד מ"ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים")?!

ושאלה זו הרי הובאה ב"תורת אמת" — על-דרך השאלה שהובאה בתורה בנוגע לשנת השמיטה, "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית", אשר שאלה המובאת ב"תורת אמת", היא שאלה שיש לה מקום בתורה.

הכתוב לא שולל שאין מקום לשאלה "מה נאכל", היות ועלינו לסמוך עליו יתברך — כי "אין סומכין על הנס", האדם מאמין באמונה שלימה בו יתברך, אבל אף על פי כן נצטווה לעשות ענינים על-פי דרך הטבע, ולפיכך יש לשאלה זו מקום בתורה.

והתורה צריכה להשיב לשאלה זו — "וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים", לא באופן של "וצויתי את ברכתי לכם" סתם, כי אם "בשנה הששית" דוקא, שנה שבה (ישנו הציווי) "שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך", בשנה זו תחול ברכת ה', עד ש"ועשת את התבואה לשלש השנים".

ועל דרך זה בנדון דידן — **התורה** שואלת בשם אדם מישראל "מאין יבוא עזרי"?!

ד. על זה עונה הכתוב ליהודי, כי כיצד ניתן "לעבור" את עניין הגלות — בעזרת "ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים", ובעזרת "כל ספר תהלים", על-דרך ובדוגמת יעקב **אבינו**.

והראי' על זה מובאת (גם) ממה שכתוב "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל" — כידוע תורת הבעש"ט בזה, שהקב"ה מצד עצמו הוא "ואתה קדוש", קדוש ומובדל מהעולמות, וכדי להיות "יושב", שיומשך למטה (המשכה למטה עד באופן שנקראת ישיבה) — הרי זה נפעל על-ידי "תהלות ישראל", על-ידי שישראל מהללים אותו יתברך, באמירת ברוך השם ו"געלויבט דער אויבערשטער",

[שכן, אמירת "ברוך **השם**", הרי "השם" הוא כינוי בלשון הקודש לשמות הקדושים, ואילו אמירת "געלויבט דער **אויבערשטער**", אין זה בלשון הקודש כלל, זוהי תיבה בלע"ז, ואף על פי כן אומר הבעש"ט שעל-ידי שישראל אומרים "געלויבט דער אויבערשטער", נפעל להיות "ואתה קדוש יושב תהלות ישראל"].

ואז בא המענה לשאלה "מאין יבוא עזרי" — העזר בא מ(דרגת) "**אין**", כמבואר בכמה מקומות ש"אין" הוא למעלה יותר מכל שמות הקדושים.

הוא אינו מתפעל מפני חושך הגלות, ואדרבה, הוא עומד באופן של שמחה, עד שבא לידי ענין של שירה, "שיר המעלות". ולשם כך צריך להיות "אשא עיני" – זקוקים ל"עיניים", ומקומם צריך להיות ב"פנים" (לא ב"עורף", ולא ב"כיס") – ואז יכול לראות בגלות את תכלית המכוון שבזה

ומדרגא זו נמשך העזר למטה, עד — ב"(עזרי מעם ה' עושה) שמים וארץ".

ה. ויש להוסיף בזה עוד ענין:

"ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים" נקראים בשם "**שיר**", אשר "שיר" שייך לענין של שמחה גלוי', כמובן ממאמר רז"ל "אין אומרים שירה אלא על היין".

ולכאורה אינו מובן: "ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים" אמרם יעקב אבינו בהיותו בבית לבן, בזמן שהי' במעמד ומצב של גלות —

ומאחר שמדתו של יעקב היא מדת האמת [ובפרט שנוסף לזה ישנו הענין ד"**תתן** אמת ליעקב", כמבואר בדרושי הצמח צדק שנוסף על מה שיעקב מצד עצמו הוא מדת האמת, מיתוסף גם הענין ד"**תתן** אמת ליעקב", דרגא נעלית יותר במדת האמת], אם-כן כיצד הי' יכול לומר "**שיר** המעלות", ענין של **שירה**, בהיותו במעמד ומצב של גלות?!

והביאור בזה: יעקב אבינו **ראה** בכללות ענין הגלות את תכלית הכוונה שבזה, אשר הכוונה בכללות הגלות היא, שעל-ידי-זה יהי' "**יתרון האור** מן החושך" ו"**יתרון החכמה** מן הסכלות", ולכן בא לידי אמירת "**שיר** המעלות", ענין של שירה, הקשורה עם שמחה גלוי'.

ח"ו לומר שמעמד ומצב הגלות הוא המעמד ומצב המתאים לישראל — הגלות היא ענין של "חושך" וענין של "סכלות" וכו', רק **הכוונה** שבזה היא, שעל-ידי-זה יהי' "**יתרון האור** מן החושך" ו"**יתרון החכמה** מן הסכלות".

ומזה ישנה הוראה לכל אחד מישראל, שכאשר מביט על ענין הגלות, עליו לראות את תכלית המכוון שבזה — שעל-ידי-זה יהי' "יתרון האור מן החושך" ו"יתרון החכמה מן הסכלות", שאז אינו מתפעל מפני חושך הגלות, ואדרבה, הוא עומד באופן של שמחה, עד שבא לידי ענין של שירה, "**שיר** המעלות".

ולשם כך צריך להיות "אשא עיני" — זקוקים ל"עיניים", ומקומם צריך להיות ב"פנים" (לא ב"עורף", ולא ב"כיס") — ואז יכול לראות בגלות את תכלית המכוון שבזה.

ובדוגמת דברי ר' יוסי "מימי לא קריתי לאשתי אשתי כו' אלא לאשתי **ביתי**" — דלכאורה אינו מובן: מהו גודל המעלה בכך שקרא לאשתו "ביתו" — הלא כל אחד יכול לקרוא לאשתו בשם "ביתו"?!

וידוע הביאור בזה, שר' יוסי עמד במעמד ומצב שלא ראה באשתו כל דבר אחר מלבד השלימות שבה — תכלית המכוון שבה — הענין ד"ביתי", ולכן כאשר נזקק לקרוא לה, השם היחיד שהי' לו הוא "ביתי".

ועל דרך זה בנדון דידן: כאשר יהודי מביט על כללות ענין הגלות, עליו לראות בזה את השלימות ואת תכלית המכוון שבזה, שאז בכוחו להיות בשמחה, עד לאמירת "**שיר** המעלות".

וענין זה נפעל על-ידי-זה שעושה "נפשו עיקר וגופו טפל", ולא רק שהגוף הוא "טפל", אלא שבטל לגמרי, ואז אין הוא רואה בענין הגלות כל דבר אחר מלבד תכלית המכוון שבזה — וכתוצאה מזה עומד באופן של שמחה, עד שבא לידי ענין של שירה — "**שיר** המעלות".

• • •

...ו. כדי לבאר על כל פנים פסוק אחד ממזמור ק"כ — נתעכב על הפסוק "אני שלום וכי אדבר המה למלחמה" (שבסיום המזמור), בשייכות גם להמדובר לעיל בנוגע לענין "שיר המעלות":

כללות ענין המלחמה ("המה למלחמה"), שייך למעלה דאתכפיא ואתהפכא, שעל-ידי-זה נפעל "יתרון האור מן החושך" ו"יתרון החכמה מן הסכלות".

וכמבואר בהמשך תרס"ו (לבעל יום ההולדת) משל בן המלך, שבהיותו בהיכל אביו המלך, אין בזה כל חידוש, ולא ניכרת בו מעלת בן המלך; ודוקא כאשר המלך שולחו למרחקים, למקום שבו לא ידוע כלל על-דבר מציאות המלך, ובהיותו במקום ההוא אינו

מתפעל מזה, ונשאר במעמדו ומצבו, ואדרבה, הוא פועל על הנמצאים שמה להיות שייכים למלך — הרי זה מגלה מעלת בן המלך.

וענין זה פועל עילוי בהמלך, כי אף-על-פי שהמלך "משכמו ומעלה גבוה מכל העם", עד באופן של התנשאות עצמית, אף על פי כן, על-ידי התגלות מעלת בן המלך, הרי זה פועל עילוי במלך.

ועל דרך זה מובן בנוגע לעבודת האדם — שכללות ירידת הנשמה למטה, וכללות העבודה דאתכפיא ואתהפכא (המלחמה בלעומת זה), היא כדי לגלות כחות הנשמה.

שכן, אף על פי שהקב"ה יודע באיזה אופן תהי' עבודת הנשמה למטה (ויודע כחות הנשמה וכו') — מכל מקום ידיעת הדבר אינה מספקת, כי אם תכלית השלימות בזה היא, כאשר נמשך הדבר **בפועל** ממש, שאז נעשית **התגלות** כחות הנשמה.

ובדוגמת הדברים כביכול אצלו יתברך: כללות בריאת העולם היא כדי "**שיתגלו** שלימות כחותיו כו'", כי עלה ברצונו (מטעם הידוע לו, או מטעם הכמוס) שכחותיו יבואו לידי גילוי, שזהו דוקא על-ידי שנמשכים בפועל.

ועל דרך זה גם בעבודת האדם: דוקא על-ידי-זה שהנשמה יורדת לעולם הזה הגשמי, ושם עובדת עבודתה באופן של אתכפיא ואתהפכא — על-ידי-זה מתגלים כחותי' ומעלתה של הנשמה.

וענין זה קשור עם ענין מעשה המצוות בפועל ממש, שעל-ידי-זה מתקשר עם העצמות, כביאור בעל יום ההולדת ש"כל המצוות מתייחסים אל העצמות".

ז. על-פי-זה יובן הביאור בפסוק "אני שלום וכי אדבר המה למלחמה":

יהודי מצד עצמו צריך לרצות שעבודתו תהא באופן של "שלום" ("אני שלום"), כלומר שלא יהיו ענינים של נסיונות וכו', שיאלץ להלחם נגדם, וכפי שמתפלל "אל תביאני כו' לידי נסיון".

ואדרבה: אסור ליהודי לחפש ענין של נסיון וכו', כמובן גם מדברי הגמרא שאסור לעבור בשוק של עבודה זרה או ברחוב של היפך הצניעות.

ועבודה זו באופן של "שלום" (בלי ענינים של נסיונות וכו') — היא כללות עבודת הצדיקים.

ח. אלא שישנו הענין ד"המה למלחמה":

"והאלקים נסה את אברהם" — **מעמידים אותו מלמעלה** במצב וענין של

ומזה ישנה הוראה לכל אחד מישראל, שכאשר מביט על ענין הגלות, עליו לראות את תכלית המכוון שבזה – שעל-ידי-זה יהי' "יתרון האור מן החושך" ו"יתרון החכמה מן הסכלות", שאז אינו מתפעל מפני חושך הגלות, ואדרבה, הוא עומד באופן של שמחה, עד שבא לידי ענין של שירה, "שיר המעלות"

נסיון, מצב שבו נאלץ להשתמש באופן העבודה השייך למלחמה, כדי שיוכל לעמוד בנסיון.

וזהו כללות הענין ד"נורא עלילה על בני אדם", שמביאים את האדם מלמעלה לידי ענין של נסיון, אשר הכוונה שבזה היא — "כי מנסה ה' אלקיכם אתכם לדעת הישכם אוהבים את ה' גו'", כדי שעל-ידי עבודתו יבוא לידי "מנסה" — הגבהה, יתרון האור מן החושך ויתרון החכמה מן הסכלות.

זוהי כללות עבודת הבעלי תשובה — ומאחר שמלמעלה רוצים שיגיע גם למעלת הבעלי תשובה, "לאתבא צדיקייא בתיובתא", מביאים אותו לידי ענין של נסיון וכו', כדי שיגיע גם למעלת הבעלי תשובה.

ט. וזהו גם הקשר לענין ד"**שיר** המעלות", ענין של שיר, השייך לענין השמחה:

לכאורה אינו מובן — מאחר ומדובר אודות עבודה השייכת לענין של מלחמה, מה שייך כאן ענין של שיר ("שיר המעלות") ושמחה?!

והביאור בזה מובן על-פי האמור לעיל:

מאחר וכוונת המלחמה היא, להביא את האדם למעלת הבעלי תשובה, שיבוא לידי "**יתרון האור** מן החושך" ו"**יתרון החכמה** מן הסכלות" — לכן הרי זה ענין שאומרים עליו "**שיר** המעלות", ענין של שיר ושמחה.

יו"ד. ומאחר שהעבודה באופן של מלחמה היא גם ענין הכרוך בשיר ושמחה (מצד הכוונה שבזה) — מובן, שהאדם לגמרי אינו מתפעל מפני ענין המלחמה, ועובד עבודתו בתוקף המתאים, כי יודע שמלחמתו קשורה עם "ילחם מלחמות ה'".

ובדוגמת ענין המלחמה כפשוטה (בכיבוש הארץ), שתחילה יש לפתוח בענין של שלום ("וקראת אליו לשלום"),

[על דרך שהי' בכיבוש הארץ, שכתוצאה מבהלתם מפני בני ישראל, "גרגשי פנה כו' והלך לו לאפריקי"],

אבל כאשר נאלצים לבוא לידי מלחמה, אומר הכתוב שצריך להלחם באופן של "עד רדתה — אפילו בשבת".

היינו, שכאשר נאלצים לבוא לידי מלחמה, חובה לעמוד בתוקף המתאים, ואין להתפעל מפני הגוי, ואפילו לא מפני יהודי!

שכן, תוקף זה אינו מצד "כחי ועוצם ידי" ח"ו, אלא מפני שמלחמתו היא "ילחם מלחמות ה'".

יא. ועל-ידי העבודה באופן של מלחמה, מברר כל יהודי את עניני עולם הזה הגשמי, ומהפכם לקדושה,

כמדובר לעיל בארוכה שעבודתו של יעקב הייתה כמו שכתוב "ויקח מאבני המקום", לקחת את עניני עולם הזה הגשמי ("אבני המקום") ולהעלותם לקדושה.

וזהו כללות הענין ד"יעקב", יו"ד עקב, שמתעסק בדברים התחתונים (עקב), להעלותם לקדושה.

וכמבואר בתורת החסידות שיעקב מצד עצמו גמר אז את עבודת הבירורים שלו, ומצדו הי' יכול כבר להתקיים מה שכתוב "ועלו מושיעים בהר ציון וגו'", רק שכאשר שלח את המלאכים לעשו, אמרו לו אחר כך שעשו לא מוכן עדיין, ולכן אמר יעקב ש"הצאן והבקר עלות עלי", ובמילא "ואני אתנהלה לאטי גו'".

יב. וכללות עבודת המלחמה, "ילחם מלחמות ה'", קשורה עם "ובנה מקדש במקומו" — בנין בית המקדש במקומו בעולם הזה הגשמי, לא רק בנין בית המקדש של מעלה.

שכן, מקומו של בית המקדש נכבש על-ידי מלחמה, וגם קנאו דוד המלך מאת ארונה.

ובזה מודגש גם הקשר בין "ילחם מלחמות ה'", ל"ובנה מקדש במקומו".

לוח שבועי

שבוע פרשת תזריע (החודש) - מצורע

	זריחה		סוף זמן קריאת שמע		חצות היום והלילה		שקיעה	
	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק
יום שישי, כ"ח אדר ב'	6:20	6:27	9:31	9:42	12:42	12:57	7:05	7:28
שבת קודש, כ"ט אדר ב'	6:19	6:25	9:30	9:41	12:42	12:57	7:05	7:29
יום ראשון, א' ניסן	6:17	6:24	9:30	9:40	12:42	12:57	7:06	7:30
יום שני, ב' ניסן	6:16	6:22	9:29	9:39	12:41	12:56	7:07	7:31
יום שלישי, ג' ניסן	6:15	6:21	9:28	9:38	12:41	12:56	7:08	7:32
יום רביעי, ד' ניסן	6:14	6:19	9:27	9:37	12:41	12:56	7:08	7:33
יום חמישי, ה' ניסן	6:12	6:17	9:27	9:37	12:41	12:56	7:09	7:34

זמני השבת		
	כניסה	יציאה
ירושלים	6:23	7:40
תל אביב	6:44	7:42
חיפה	6:34	7:42
ניו יורק	7:10	8:10
פריז	8:13	9:21
לונדון	7:27	8:38
מוסקווה	8:03	9:21

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות

מולד חודש ניסן
יום שבת קודש
בשעה 6:24 ו 6 חלקים

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים ליום	פרק אחד ליום	ספר המצוות
שישי כ"ח אדר ב'	הל' מחוסרי כפרה פרק ג-ה.	הל' מעילה פרק ד.	מ"ע עד. עז.
שבת כ"ט אדר ב'	הל' תרומה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ה.	מל"ת קו. מ"ע פז.
ראשון א' ניסן	פרק ד. לב טהור וגו'. ספר טהרה והוא ספר עשירי.. הל' טומאת מת.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ו.	מל"ת קז. מ"ע קז.
שני ב' ניסן	פרק ג-ה.	פרק ז.	מ"ע קז.
שלישי ג' ניסן	פרק ו-ח.	פרק ח.	מ"ע קז.
רביעי ד' ניסן	פרק ט-יא.	לך אומר וגו'. ספר הקרבנות והוא ספר תשיעי.. הל' קרבן פסח.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קז.
חמישי ה' ניסן	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע קז.
שישי ו' ניסן	פרק טו-יז.	פרק ג.	מ"ע קז.

המלחמה האחרונה

השבוע קיבלנו תזכורת נוספת ומכאיבה לגזירת "מיהו יהודי". מול גזירה זו, כמו מול הגזירות על מצב הבטחון ושלימות ארה"ק, היחיד שנלחם מלחמות ה' הוא הרבי מלך המשיח

בשבוע שעבר, 'התבשרנו' על החלטה נוספת, אמיצה וחדשנית כקודמותיה, מפיהם של ה'שופטים' הנכבדים, בבית שכבר מזמן אינו יודע צדק מהו — וכלשון הכתוב "במקום המשפט שם הרשע". החלטה זו נוגעת ישירות אל הנושא המפורסם, שהפך להיות גזירה איומה, גזירת "מיהו יהודי".

על פי ההחלטה — כל מי שחשקה נפשו בהכרה כיהודי, וליתר דיוק בזכויות המוקנות ליהודי, בתוך המדינה המתיימרת או שהתיימרה להיות פעם מדינת העם היהודי, יכול לעשות זאת ביתר קלות מאשר החלפת מינוי לחברה כלשהי, ובוודאי פחות מאשר קבלה למקום עבודה. כל שעליו לעשות הוא למצוא את היזם הזריז שיעבירו "קורס" מתאים, 'לקפוץ' לחו"ל ולחזור משם עם תעודה מתאימה. הצעד המתבקש הבא הוא ביטול האפליה בין חו"ל לארץ ישראל, כך שהיזמים המקומיים, יוכלו לעשות את העבודה כולה.

מבחינה אמיתית, בעצם לא נעשה כאן דבר. המצב המתואר לא התחיל היום, הוא התחיל מאז נגזרה גזירת "מיהו יהודי". מרגע שבו לא נקבע כי יהודי הוא רק מי שהתגייר **כהלכה**, הרי שמבחינה מהותית, אין כל סיבה להתפלא ולהתרעם על ה'פסיקה' האחרונה. הזמן שחלף מאז, והשלבים שעברה ההכרה ב'גיורים' המרומים, הם רק השתלשלות טבעית של אותו חוק, אך לא המצאה חדשה.

כל מי שמכיר את מלחמתו של הרבי מלך המשיח שליט"א בעניין, מלחמה קשה, ארוכה ומרה — רואה, כי מהרגע בו חוקק החוק האומלל, גם כאשר היו שהגדירוהו כ"הישג דתי", וגם כאשר אחרים לא הבינו את החיוניות שבתיקונו ואף תרמו להכשלת התיקון, הרבי מה"מ תיאר במדויק את מה שקורה היום.

כמה מדהים לקרוא היום בעיתונות הדתית והחרדית אודות הסכנות האיומות שבמצב זה, לשמוע את דוברי הציבור ונציגיו בכנסת, תוקפים בחריפות את ה'שופטים', ושוכחים כי אלו מהווים רק את החוליה האחרונה בשרשרת הזדון. החוליה הראשונה היא אותה מפלגה דתית שהייתה שותפה לחקיקת החוק, ואף הציגה אותו כהישג.

חוליה חשובה לא פחות באותה שרשרת אומללה, היא אותה מפלגה חרדית, אשר נציגיה איפשרו לממשלות להתקיים, מבלי לתקן פירצה איומה זו. אין להם לדוברים אלו אלא להלין על עצמם, לחזור בתשובה שלימה, ואולי סוף כל סוף להבין כי מן הראוי להקשיב למי שמסוגל וצופה את הכל מראש — הרבי מה"מ.

ולגמרי לא במקרה — הקשר ההדוק בין גזירה זו לגזירות בנוגע למצב הבטחוני ולשלימות ארץ הקודש. הרבי עצמו פירט את הקשר, כאשר מי שאינו מודע ליחודו של העם היהודי, ומי שאינו דואג לשלימותו, איננו מסוגל לדאוג לבטחונו של עם ישראל ולשלימות הארץ. כך קורה שגם כאלה שהשמירה על הבטחון והארץ היו חלק מה'אידיאולוגיה' שלהם, ללא ההכרה במעלתו ושלימותו של עם ישראל, אינם עומדים במבחן.

למרבה הצער והאירוניה, זהות השותפים לפשע אינה משתנה. אותה מפלגה 'דתית' אשר הייתה שותפה לחקיקת חוק השבות בנוסחו האומלל, הייתה שותפה בממשלה שהחליטה על התכנית הזדונית להפקרת בטחונו של עם ישראל, ולגירוש יהודים מאדמתם. אילו הייתה מפלגה זו משכילה לראות את הנולד ולפרוש בזמן מהממשלה, לא היינו עדים היום למחזות שאנו רואים, בדיוק כפי שהתעקשות על גיור כהלכה הייתה חוסכת את התסבוכת בת ימינו.

ואותה מפלגה 'חרדית' שקיימה את הממשלות שלא תקנו את החוק, היא זו שתומכת כעת בממשלה ומאפשרת לה את ביצוע זממה. בדיוק כמו אז, מסבירים לנו שיש עניינים חשובים יותר (כסף לישיבות), וכי אי אפשר לשעבד את כל 'ענייני היהדות' עבור עניין אחד. לקח להם הרבה זמן להכיר בטעות שנעשתה אז, כמה זמן ייקח להכיר בטעות שעושים היום? האם אחרי פעם אחת ניתן להחשיב את הפעם הבאה כטעות, או שמא יש כאן הרבה מעבר לכך?

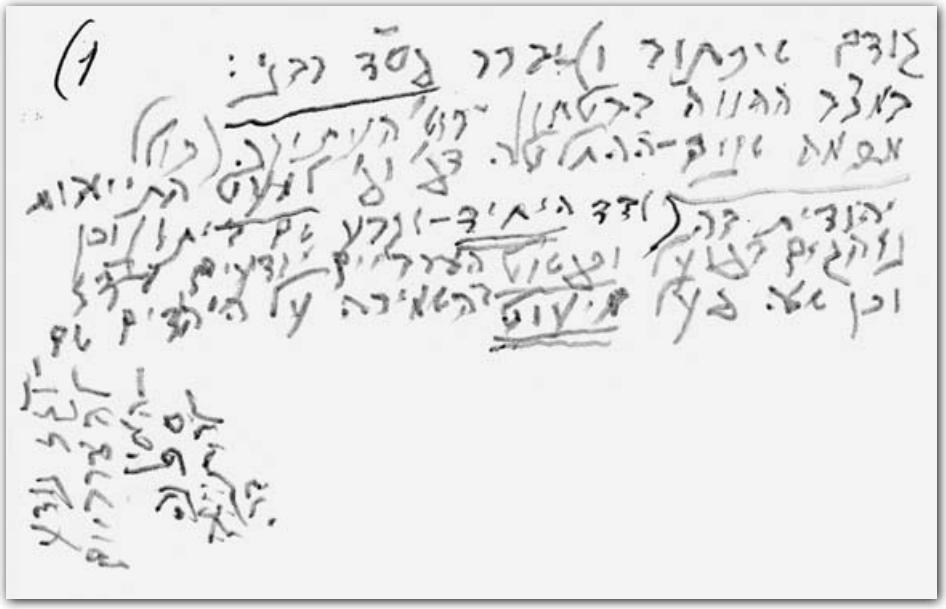
ושוב אנו נוכחים לדעת, כי במציאות הנוכחית אי אפשר לסמוך על אף אחד, יהיו עמדותיו המקוריות, מעמדו, ואף 'דתיותו' ו'גדולתו' בתורה, אשר יהיו. היחיד שנלחם מלחמות ה' הוא הרבי מלך המשיח, אשר כבר הודיע ובישר לנו כי אנו במלחמה האחרונה, וכי תיכף ומיד נראה כיצד 'תקיים ה"ונצח... עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקיבץ נדחי ישראל" בארץ ישראל השלימה, ונאכל יחד עמו מן הפסחים ומן הזבחים, ונקבל את מלכותו עם כל ישראל בהכרזה:

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!

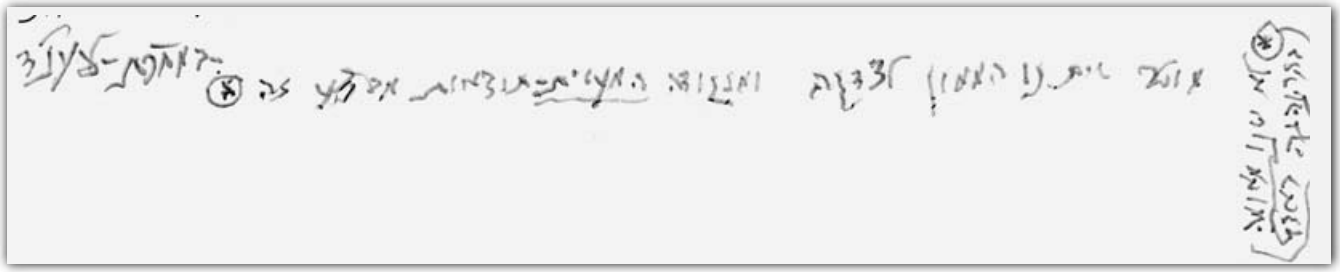
מצב הבטחון
בירושלים העתיקה

עיתונאי חב"די שקיבל בשנת תשמ"ח מענה מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בזה הלשון: "עכ"פ כדאי שישללו בפועל את הבפועל של עזיבת ירושלים העתיקה ע"י היהודים (הנמצא כזה?)" – ערך מכתב ארוך ובו תוכנית מפורטת לחיזוק הביטחון באמצעות התיישבות מאסיבית של יהודים בירושלים העתיקה. במענה לתוכניתו זו, הואיל הרבי לענות:

קודם שיכתוב 1) – יברר פס"ד [= פסק דין] **רבני: במצב ההווה בבטחון ירוש'[לים] העתיקה (כולל מכמה שנים [)] – ההחלטה דפ' ופ'** [= דפלוני ופלוני] **למעט התיישבות יהודית בה (לבד היחיד – וקבע שם ביתו) וכן נוהגים בפועל וכפשוט הערביים יודעים עד"ז** [= על דבר זה] **וכן שזה פעל מיעוט בהשמירה על היהודים שם – וג"ז** [= וגם זה] **נודע להערביים – האין סכנה להתיישב בה.**

בהמשך המכתב כתב העיתונאי על תוכנית להטיס

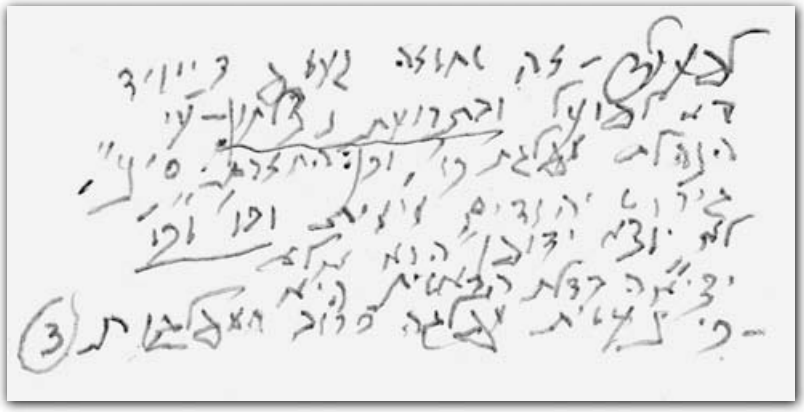

אזרחי ארץ ישראל הגרים בחוץ לארץ לארץ ישראל, בכדי להצביע בבחירות, ובכך לחזק את המפלגות המתנגדות למסור שטחי ארץ הקודש לאויבים. הרבי שלל תוכנית זו:

– במחכ"ת – לפענ"ד [= במחילת כבוד תורתו – לפי עניות דעתי] **מוטב שיתנו הממון לצדקה ומנקודה המעשית – תוצאות מבצע זה לא ישנו מאומה בההנהגה בארץ**

ובסיום מכתבו הוסיף הרבי:

לפענ"ד – זה שחוזה קעמפ דייויד בא לפועל ובתרועת נצחון

– ע"י הנהלת מפלגת כו', וכן: החזרת "סיני", גירוש יהודים מימית וכו' וכו' לא "יוצא דופן" הוא אלא יציאה בדלת הראשית היא – כי נעשית מפלגה כרוב המפלגות (3)

ב"ה התרחבנו

לאחרונה קלטנו זוגות חב"דיים לחברה,
שקיבלו ברכה מהרבי דרך ה'אגרות קודש'.

אנו זקוקים לעוד

אז אם אתם רוצים להתפרנס בכבוד,
בשעות הפנאי ואתם זוגות שמחים ואופטימיים,
(הורדנו את גיל הקבלה ל-24).
אנו מתגמלים בצורה גבוהה מאד יותר מכל פורמט מוכר
(חובת ההוכחה עלינו)
אצלנו אין אבטלה.
השעות נוחות וגמישות לפי בחירתכם
העבודה מהבית.

לפרטים: הראל- 0546-522626

הודעה משמחת לאנ"ש והתמימים

כבעבר, למעלה מ-50 שנה, משפחת קלמנסון תייצר

יין לפסח

באותה מתכונת שייצרו לרבי מה"מ
ללא מים או סוכר
הכמות מוגבלת וכל הקודם זוכה!

אספקת ההזמנות בימי ראשון וחמישי בלבד בבית הרה"ח ר' ישראל שמעון קלמנסון שו"ב – בין השעות 7:00-9:00 בערב
474 Crown St (use side door only)

יום אחרון לאספקת היין: יום ראשון ח' ניסן

להזמנות: 1-917-873-5376
או 1-718-773-3030

אש"ל הכנסת אורחים

כוס תנחומין

בצער רב ובכאב שולחים אנו את תנחומנו הכנים לידידנו היקר מבחירי התמימים, עסק במסירות לרווחת האורחים של כ"ק אדמו"ר מה"מ בחודש תשרי

הת' **דניאל** שי' **אש**

ביגונו אבלו וכאבו הכבד על פטירתה של אמו היקרה והחסודה
מרת **נחמה חיה** ע"ה והסבתא היקרה מרת **אסתר** ע"ה

וכן שולחים אנו את ניחומינו לכל המשפחה הנכבדה שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומעתה ועד עולם
אך טוב וחסד ימצאוכם תמיד כל הימים ובוודאי תרעיש עולמות במרומים
למשאלת לבה – התגלות כ"ק אדמו"ר מה"מ תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הפרשה החסידית

כ"ק אדמו"ר הזקן

אדם כי יהיה בעור בשרו נגע צרעת (תזריע יג, ב)

פעם יצא כ"ק אדמו"ר הזקן אל החסידים מתוך התעוררות, ואמר: בנדרים כתיב "איש כי יפליא נדר", ובנגעים כתיב "אדם כי יהי' בעור בשרו נגע".

"איש" מורה על המדות, ו"אדם" מורה על השכל.

תחילת העבודה היא בנדרים, פרישות. אבל זו רק ההתחלה.

ענין הנגעים שיך ב"אדם". "נגע צרעת", הוא ענין "סגירותא". ו"אדם" בכח החכמה, בכחו לתקן "נגע".

('ספר השיחות תרצ"ט' ע' 341)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב, ג)

"מל ולא פרע את המילה כאילו לא מל" (שבת פי"ט, מ"ו)

[הוד כ"ק אדמו"ר האמצעי בילדותו, פירש משנה זו "בעבודה":] מי שמקיים בעצמו את מצות המילה כמ"ש "ומלתם את ערלת לבבכם", ומתקרב לעבוד את ה' בהתעוררות אהבת ה' ויראתו יתברך אבל הוא לא פרע את המילה. היינו, שאינו מטריח ואינו מייגע את עצמו ביגיעת עבודה בסור מרע ועשה טוב, וחושב אשר כבר הוא "נמול" ורוצה ללכת בדרכי העבודה, הנה האמת היא אשר "כאלו לא מל".

(קונטרס 'תורת החסידות' ע' 20)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב, ג)

[סיפר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א:]

על ברית-מילה אצל א' מנכדי הצמח-צדק היו צריכים לבחור בין שני מוהלים. מוהל אחד הי' אומן מומחה במלאכתו, אבל לא הי' שייך כל-כך לכוין כוונות כו', ומוהל אחד שהי' שייך לכוונות, אבל לא הי' אומן מומחה כל-כך. וצוה הצמח-צדק ליקח המוהל שהוא אומן מומחה, באמרו: עשי' לעילא, ו"לעילא" בדרגא כזו ששם אין צורך ב"כתובות"...

('התוועדויות' תשי"א ח"א ע' 279)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב, ג)

בעת כניסת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ לבריתו של אברהם אבינו, בכה על הכאב, ואמר לו זקנו כ"ק אדמו"ר מהר"ש:

מה אתה בוכה? כשתגדל תהי'... [=רבי] ותאמר חסידות בשפה ברורה!

(ע"פ 'לקוטי דבורים' ח"ד ע' תרי"ח)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

אדם כי יהיה בעור בשרו גו' והובא אל אהרן הכהן (יג, ב)

"אדם" הזה כשמוכשרין מעשיו ותיקן כל הדברים, יכול להיות ש"בעור בשרו", בחינה התחתונה שבו עדיין לא נתברר הרע והפסולת ונולדים סימנים בגשמיות בבשרו שלא כדרך הטבע והם הנגעים שאינם מליחות המצויים, ובזמן הזה אינו נוהג ענין הנגעים כי אין זה דבר מצוי, ודוקא במי שתיקן ובירר כל הרע בכל הדברים ורק בחיצוניותו לבד בסוף לבושיו נמצא איזה פסולת לכן נולדו הנגעים בכדי לתקן ולברר גם סוף הלבושים כו'.

וזהו שאמר „אדם" דווקא, שהוא מדריגה היותר נעלה שכבר תיקן הכלי, יכול להיות „בעור בשרו" נגע צרעת בכדי לתקן גם החיצוניות כו', והתיקון הוא „והובא אל אהרן הכהן" כו' – דאהרן ממשיך בחינת אהבה-רבה בנשמות, שזהו למעלה מאצילות, ובדרך-כלל היא ההמשכה שבבחינת אין-סוף כו', ולכן משם נמשך לתקן גם בחינת החיצוניות וסוף הלבושים כו'.

('המשך תרס"ו' ע' רה)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (יב, ג)

פירשו בועידת חסידים בשם חסידי חב"ד הראשונים: "המול ימול" – מי שהוא "נמול" מבליטות גאוה והרגש מעלת עצמו, הוא "ימול". זוהי מהות הפנימית של "מוהל חסידי".

('אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ' ח"ט ע' קצט)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

גם לאחרי ההתעסקות משך זמן בנתינת צרכי החג, צריך כל אחד ואחד לחזוק ולהתבונן ולעשות חשבון-צדק האם נתינת צרכי החג היתה באופן המתאים, "כדבעי לי' למהוי", או שיש מקום וצורך להוסיף עוד יותר. ... ועוד ועיקר – "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה", ביטול הגלות, ועד להפיכתו לגאולה, שים הגלות שנמשל לים סוער, "נחשול שבים" ("און וויפל איז אַ שיעור דערצו"?!...) מתהפך לים הגאולה – "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

(ש"פ ויקרא תנש"א)

פתגם השבוע בענייני גאולה

משיח נמצא בעולם בזמן ומקום הגלות, ובמצב של גלות, שסובל תחלואי הגלות [כהמשך הגמרא "אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש", "אם משיח מאותן שחיין עכשו[1]" ודאי היינו רבינו הקדוש, דסובל תחלואים וחסיד גמור הוה"] ומצפה בקוצר רוח ובכליון עינים להתגלות (מההעלם בזמן ומצב הגלות), דמלך המשיח גואל את ישראל בגאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות, כפסק-דין הרמב"ם "יעמוד מלך מבית דוד וכו'".

1) וע"פ פס"ד הרמב"ם (הל' מלכים ספי"א) "ואם יעמוד מלך מבית דוד כו'" – היינו שהוא כבר מלך.

משיחת ש"פ תזריע מצורע ה'תנש"א

מרכז חב"ד העולמי
לקבלת פני משיח

ברכת אחים

מתוך רגשי גיל ושמחה, באהבה ואחוות אחים, נשגר ונשלח בזה את מיטב הברכות והאיחולים
לידידינו עוז, שותפנו למלאכת הקודש, מסור ונתון בכל ליבו ונפשו להפצת בשורת הגאולה
והגואל בכל רחבי תבל, הת' המצויין ופעיל נמרץ ומהעומדים ראשונה בחזית מלחמת בית דוד,
עוסק במסירה ובנתינה לילות כימים בהכנת העולם לקבלת פני משיח,
ברוך הכשרונות ורב המעשים, איש חי רב-פעלים

הת' **חיים הלל** שי' **שפרינגר**

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג

הכלה המהוללה **פנינה** תחי' **רוזנברג**

ומשנה ברכות להוריו החשובים

הרה"ח ר' **יוסף יצחק** ורעייתו מרת **מינה** שיחיו **שפרינגר**

והורי הכלה הרה"ח ר' **יוסף יצחק** וזוגתו מרת **פסיה** שיחיו **רוזנברג**

יהא רעווא מן שמיא שיזכו להקים בית נאמן בישראל – בית חב"ד אמיתי מושתת על יסודות
איתנים של התקשרות לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, בניין עדי-עד מלא ברכת ה' עד בלי
די, ויהא בעזרם דר מעונים לקבל השפעותיו וברכותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
בגשמיות וברוחניות, ויהא כל זה הכנה קרובה לחתונה הגדולה – נישואי כנסת ישראל עם
הקב"ה, כשכבר "נזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דאָ למטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו",
ונכריז לפניו בשמחה גלויה ובקול גדול את "תרועת מלך בו":
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ההנהלה

"השקיעו בהם נשיאינו רבותינו כחות עצומים"

לקראת ב' ניסן, יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, מייסד ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש – הננו מביאים אגרת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח עם הגהות בכתי"ק, על הכוחות העצומים שהשקיעו רבותינו נשיאינו בתלמידי הישיבה, ועל החוב הגדול לציית לסדרי והנהלת הישיבה. האגרת נשלחה לכמה תלמידים ולכמה משפיעים דישיבות תומכי תמימים, כמצוין בראש האגרת, ונדפסה אחר כך באגרות קודש חלק יד ע' רטז

ב"ה, כ"ה כסלו, תשי"ז

ברוקלין.

שלום וברכה!

מצער ביותר אשר בהדו"ח שמקבל הנני מהנעשה בישיבת תומכי תמימים בהכתה בה לומד, אשר ישיבות אלו על כל סניפיהן הן מיסודם והנהלתם של רבותינו נשיאינו הק', ניכר באחדים מהתלמידים, והוא בתוכם – העדר שמירת סדרי הישיבה ושמירת הזמן בכלל, העדר המשמעת כו' וכו'.

מלבד הצער על עצם הענין, שהרי הזמן הוא – אבידה שאינה חוזרת, מבהיל הענין דפריקת עול.

אשר למרות שנודע ומפורסם שישיבות אלו השקיעו בהם נשיאינו רבותינו כחות עצומים. כחות נפשיים וכחות עצמיים, ויסוד כל ישיבה – הרי הם תלמידי הישיבה, זאת אומרת שהכחות האמורים נשקעו בתוככי התלמידים ובשבילם, והמשפיעים הר"מ והר"י וההנהלה הם הממוצעים והצנורות להמשכת והבאת הכחות האלו מן המקור אל המקבלים הם התלמידים, – הנה ישנו

למרות שנודע ומפורסם שישיבות אלו השקיעו בהם נשיאינו רבותינו כחות עצומים. כחות נפשיים וכחות עצמיים, ויסוד כל ישיבה – הרי הם תלמידי הישיבה, זאת אומרת שהכחות האמורים נשקעו בתוככי התלמידים ובשבילם, והמשפיעים הר"מ והר"י וההנהלה הם הממוצעים והצנורות להמשכת והבאת הכחות האלו מן המקור אל המקבלים הם התלמידים, – הנה ישנו תלמיד העובר על כל זה בשאט נפש ומבלה זמנו בענינים אחרים

תלמיד העובר על כל זה בשאט נפש ומבלה זמנו בענינים אחרים.

דברי צדיקים, הם מייסדי הישיבה, והמעשים שלהם קיימים לעד ופועלים פעולתם, אלא שהמקבל פונה עורף ח"ו ומתעסק בדברי הבל. –

קשה להאריך בדבר המבהיל כ"כ, ובפרט שכבר נתבאר ענין הפריקת עול בספר דרך חיים בתחלתו, אשר כל השומע (וכידוע דיוק כ"ק מו"ח אדמו"ר – דערהערין) האמור שם, תסמרנה שערות ראשו.

מטעם זה נתעכבתי מלכתוב ע"ד האמור עד עתה. אלא שסומך הנני על ימי הרצון והסגולה דחנוכה, אשר לא יהי' כל רושם לא טוב ח"ו מדברים האמורים, ורק שיפעלו פעולתם, שעכ"פ מכאן ולהבא יראה את המצב כמו שהוא לאמיתתו, ואשר שמירת סדרי הישיבה, שמירת הזמן, המשמעת, קבלת עול וכו' אין בזה עשיית טובה מצדו למי שהוא, אלא שכל זה טובתו האמיתית הן ברוחניות והן בגשמיות בטוב הנראה והנגלה.

ואל ישלה נפשו באמתלאות – שע"פ

שכלו שהוא שכל נעלה, יכול לסדר זמנו באופן יותר טוב, ודלא כסדרי הישיבה, ולפי גודל המעלות שלו אין נצרך לקבלת עולו של אחר ולמשמעת בהנוגע לאחר, ווּאָרום ניט עם מיינט מען, און ער דאַרף דאָס ניט.

כי אין זה אלא עצת היצר, ומהתחבולות וערמומיות שלו להביא מפריקת עול המשגיח הר״מ והר״י — לפריקת עול גרועה עוד יותר, וכמבואר הדרגות בזה בספר דרך חיים, עיין שם.

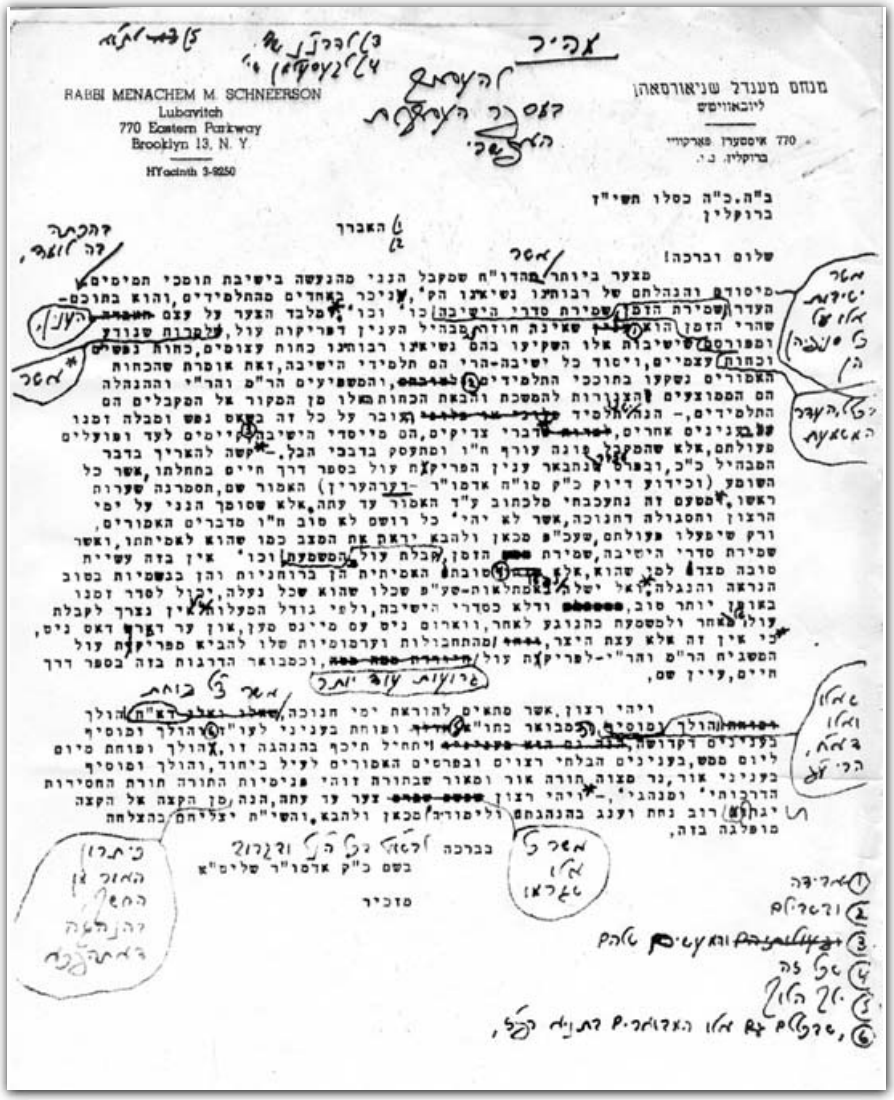
ויהי רצון, אשר מתאים להוראת ימי חנוכה, אשר צ״ל פוחת והולך ומוסיף והולך, שאלו ואלו דא״ח, הרי ע״פ המבואר בתו״א ילך הלוך ופוחת בעניני לעו״ז, שבכללם גם אלו המבוארים בתניא רפ״ז, והולך ומוסיף בענינים דקדושה, ויתחיל תיכף בהנהגה זו, הולך ופוחת מיום ליום ממש, בענינים הבלתי רצוים ובפרטים האמורים לעיל ביחוד, והולך ומוסיף בעניני אור, נר מצוה תורה אור ומאור שבתורה זוהי פנימיות התורה תורת החסידות הדרכותי׳ ומנהגי׳.

ויהי רצון, אשר כל אלו שגרמו צער עד עתה, הנה כיתרון האור מן החשך, בהנהגה דאתהפכא מן הקצה אל הקצה, יגרמו רוב נחת וענג בהנהגתם ולימודיהם מכאן ולהבא, והשי״ת יצליחם בהצלחה מופלגה בזה.

בברכה לבשו״ט בכל הנ״ל ובקרוב,

בשם כ״ק אדמו״ר שליט״א

מזכיר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב״ה. כ״ה כסלו תשי״ז
ברוקלין

להאברך

שלום וברכה!

בברכה
בשם כ״ק אדמו״ר שליט״א

מזכיר

מרמלשטיין - מסעדה עם טעם ביתי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha... Open till 10:30PM

(718) 778-3100

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE
BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

מכריזים אמונה!

מאת הרב לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תות"ל המרכזית – כפר חב"ד, ובישיבה-קטנה תורת אמת, ירושלים

למרות שבני ישראל במצרים אך החלו דרכם, ולמרות שעדיין היו בחושך הגלות, הם קיימו באמונה שלימה את ציווי ה' כשלקחו שה וקשרוהו למיטה, אף על פי שנראו כתמהוניים ולמרות שזה הרגיז את המצרים. הם גם לא התחשבו ב'מה יאמרו' – הם הבינו כי הכרזת האמונה בגלוי, מוציאה את האדם מהגלות הפנימית שלו ומשם הדרך קצרה אל היציאה מהגלות הכללית... • פרשה ולקחה האקטואלי

הדרך אל העושר

מספר המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס: באחת העיירות חי לו יהודי פשוט, שלא היה למדן גדול ולא חכם גדול, אבל קיים בפשטות ובתמימות את המעט שידע ולמד. במשך היום עמל קשה כדי להביא טרף לביתו ולפרנס את משפחתו, אך למרות זאת שמר מכל משמר על ההשתתפות בשיעור הקבוע בבית-המדרש. הרבה מהדברים שנאמרו שם – לא הבין, אבל את המעט שהצליח לקלוט ולהבין, השתדל לקיים בכל לבבו בכל נפשו ובכל מאודו.

פעם שמע מיודענו באותו שיעור ב"עין יעקב", שהרב מסביר את מאמר חז"ל "עשר תעשר – עשר בשביל שתתעשר". כלומר, שכאשר יהודי נותן מעשר מכספו לצדקה – מובטח לו שעל-ידי כך הריהו סוף סוף מתעשר. וחז"ל אף מוסיפים שעל כך נאמר "הביאו את המעשר אל בית האוצר, **ובחנוני נא בזאת** אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די". כלומר, שמותר אף 'לבחון' את הקב"ה בכך, ולראות האם אכן מקיים הוא את הבטחתו "עשר בשביל שתתעשר".

שמע היהודי את הדברים, והם נכנסו ללבו. הוא האמין בדברי חז"ל באמונה פשוטה ותמימה, והחליט ש'העסק משתלם' וכדאי מאוד לתת מעשר לצדקה, שהרי זוהי 'השקעה בטוחה', ועל-ידה יוכל סוף-סוף להחלץ ממצבו הדחוק, ולהיות עשיר. מה גם, שאז יוכל גם לעזור לחבריו ולתמוך בנצרכים ונזקקים.

אומר ועושה. החל מאותו יום, הקפיד אותו יהודי להפריש מכל סכום כסף שהגיע לידיו – מעשר לצדקה. וגם אם היה מדובר במצבים קשים ביותר, כאשר מזונותיו היו מצומצמים ביותר, עד שבקושי הספיקו ללחם צר ומים לחץ – גם אז לא ויתר. הוא חסך מפת לחמו היבשה ולפעמים אף רעב ללחם, ולא שת ליבו לכל אלו שלעגו לתמימות ולנאיביות שלו. הוא היה בטוח בביטחון מלא ש'ההשקעה משתלמת' וסוף כל סוף בוודאי ובוודאי ירוויח כפל כפליים ויתעשר.

אלא שלא תמיד רואים את הדברים מיד בעיני בשר. עברו ימים ושבועות, ומצב פרנסתו של אותו יהודי, שבלאו הכי לא היה שפיר, הלך והתדרדר עוד יותר ועוד יותר. עד שהגיע למצב של רעב ללחם כפשוטו, והוא נאלץ לאכול שיירי מזון שנותרו במקומות שונים, או מאכלים שהתקלקלו וכמעט שלא היו ראויים למאכל אדם.

כתוצאה מכך, תקפו את היהודי כאבי-בטן עזים והוא חלה בחולי המעיים, ומידי כמה דקות הוצרך לעשות את צרכיו.

באותם ימים, לא היה בית-הכסא בכל בית, כך שלא הייתה ליהודי ברירה, אלא לצאת אל מחוץ לעיר, מקום שאין מסתובבים שם בני-אדם.

בהיותו שם, באותן מקומות עזובים ונידחים, בינות להררי פסולת ולכלוך, צד את עיניו חפץ מבריק, שבהק באור השמש. הוא הרים אותו והביט בו, הביא אותו לביתו, ואחרי שבדק את המציאה, התברר לו שנפל לידיו אוצר יקר — יהלום נדיר ששוויו רב ועצום!

כך הפך היהודי, בין לילה, מעני מרוד לאחד העשירים הגדולים. בכסף שקיבל ממכירת היהלום, פתח עסקים מסועפים ששגשגו והכפילו את נכסיו.

באו פעם ושאלו אותו האם הוא האיש בו נתקיים מאמר חז"ל "עשר בשביל שתתעשר" ענה: "אכן, צדקו חכמינו במאמרם זה, אלא שלפעמים, הדרך לעשירות זו רצופה בכאבי-בטן ושלשולים. אבל צריך להחזיק מעמד ולא להתייאש. וגם — לא לשמוע ל'עצות הטובות' של 'הידידים הטובים' שצריך להיות ריאלי ומציאותי ולחדול מלשגות בתקוות שווא (ח"ו)"...

• • •

בעצם, אנו נמצאים במצב דומה: קיבלנו מהרבי מלך המשיח שליט"א, הבטחה ברורה, תוך הדגשה שיש בזה התוקף של נבואה ושל מצווה בתורה, ש"הנה זה משיח בא" ו"לאלתר לגאולה". והרי ידוע ש"נבואה לטובה אינה חוזרת" וכו' — אלא שלא תמיד רואים את הדברים מיד בעיני בשר. מאז עברו ימים ושבועות, חודשים ושנים (ואכן, ריבונו של עולם, עד מתי?!) והמעמד ומצב לא רק שלא נהיה יותר טוב, אלא עוד הולך ומתדרדר עוד יותר ועוד יותר.

אנו מחזיקים מעמד, ולא מתפעלים מה"ידידים הטובים" שמנסים לתת "עצות טובות", לועגים לנאיביות שלנו, מצננים את ההתלהבות ("אשר **קרך** בדרך") ומטילים ספקות בבטחון המלא ("עמלק" בגימטריא "ספק") שדברי נביא הדור יתקיימו במילואם, גם כפשוטם, באופן "הטוב לנו" ובלי פשטל"ך.

"אכן, צדקו חז"ל במאמרם 'עשר בשביל שתתעשר', אלא שלפעמים, הדרך לעשירות זו רצופה בכאבי-בטן ושלשולים. אבל צריך להחזיק מעמד ולא להתייאש. וגם – לא לשמוע ל'עצות הטובות' של 'הידידים הטובים' שצריך להיות ריאלי ומציאותי ולחדול מלשגות בתקוות שווא (ח"ו)..."

וכאשר מחזיקים מעמד, ועומדים בכל התוקף — בלי אף זיז כל שהוא ("לא יכרע ולא ישתחוה", ואף "לא קם ולא זע") — אזי סוף-סוף נראה תיכף ומיד ממש, גם בעיני בשר, כיצד דבר ה' ביד עבדיו הנביאים הוא אמת ויציב ונכון וקיים וישר ונאמן, גם בפשטות ובגשמיות, בעולם-הזה הגשמי והחומרי.

להכריז בקול ולצאת מהגלות

בכניסה לחודש הגאולה, בערב חודש ניסן, מספר ימים לאחר כ"ז אדר, שחל באמצע השבוע האחרון של חודש אדר, כאשר מחד "מקימים את המשכן", ומאידך, דומה כי משה רבינו בעצמו "מפרק אותו" — קוראים אנו את "פרשת החודש" שמספרת לנו כיצד נהגו בני-ישראל (על פי ציווי ה' ומשה עבדו) ברגעים האחרונים לפני הגאולה ממצרים, כהכנה לגאולת מצרים, כדי שמכך נלמד כיצד עלינו לנהוג ברגעים האחרונים לפני הגאולה האמיתית והשלימה, כהכנה לגאולה:

על-פי דברי חז"ל, בני-ישראל היו שקועים אז במ"ט שערי טומאה, וכמעט קט היו מתבוללים ונטמעים בתוך מצרים, ח"ו. עד כדי-כך היה המצב חמור, שגם כאשר הגיעה שעת הגאולה והיה עליהם לצאת ממצרים — לא הייתה להם שום מצווה שבזכותה ייצאו, כפי שכתוב: "ואת ערום וערייה".

ובכן, אלו מצוות ניתנו לבני-ישראל כדי לזכות לצאת ממצרים? — מספרת לנו פרשת החודש שבני-ישראל נצטוו לקחת בי' ניסן שה, שהוא ה"אליל" של מצרים, לקשור אותו לכרעי המיטה ולהחזיק אותו בבית ארבעה ימים. וזאת (ללא שום צורך חיוני) אלא אך ורק כדי להפגין את אמונתם בה' וביטחונם בו לעיני כל, ולספר לכל המצרים התמהים על התנהגות "תמהונית" זו, כי הם עומדים לשחוט בעוד ארבעה ימים את ה"אליל" שלהם!

נו, תאמרו אתם: האין זו סתם התגרות לשם התגרות?! מדוע להרגיז את המצרים ללא שום צורך וללא שום תועלת?! ניחא כשיגיע זמן ההקרבה, יש צורך לקיים את ציווי ה' גם בתנאים הקשים של מצרים [ואולי גם אז צריך להחביא ולהסתיר זאת ככל האפשרי, שלא להרגיז את המצריים], אבל מדוע לעשות זאת ארבעה ימים קודם? מדוע להתגרות במצריים ולהרגיז אותם סתם כך, והרי סוף-סוף אנו עדיין בגלות מצרים, עדיין לא יצאנו מהגלות, וצריך אם-כן להתחשב קצת בנסיבות, בתנאים, בסביבה וב"מה יאמרו" ואיך זה יתקבל?!

ובפרט שמדובר כאן ביהודים שעדיין לא יצאו ממ"ט שערי טומאה, ועדיין נמצאים במצב של "ערום ועריה" — האם אין מצוות אחרות לתת להם, דברים יותר מקובלים ולא מעוררי תסיסה ומדנים בין המצריים, מה שעלול לגרום ל... ערעור האמונה של אותם יהודים 'טריים', כשיראו שהתוצאות מקיום מצוות ה' עלולות להיות הרסניות, ח"ו.

מלמדת אותנו פרשת החודש שאם רוצים (ובוודאי שכל יהודי רוצה) לצאת ממצרים, לצאת מהגלות — עושים זאת (על פי ציווי ה' ומשה עבדו) דווקא על-ידי יציאה מהגלות הפנימית, מהגלותיות והכניעה וההתרפסות לפני הגוי, ולפני "הגוי אשר בקרבך".

כשרוצים לצאת ממצרים, צריך לפני-כן להכריז גלוי לעין כל, כי אנו עומדים לשחוט את כל ה"אלילים", איננו מתחשבים בשום דבר ובשום ענין ואנו מעמידים את האמונה בה' ובמשה עבדו למעלה מכל החישובים ומכל החשבונות.

יש להודיע לכל באי עולם, כי אנו אין לנו אלא דבר ה' בפי משה עבדו, ואין אנו מתחשבים כלל וכלל בעובדה שכל העולם הגדול מסביב מכריז שזהו ה"אליל", לו הוא סוגד ואליו הוא משתחווה, ובעובדה שעל-פי הטבע העולם מסביב יגיב בחומרה רבה אם אותם בעלי-תשובה 'טריים', יפגעו כה חזיתית בו וב"אליל" שלו.

דווקא כאשר היהודי לא מתחשב במאומה, והוא מכריז את האמונה שלו בכל העוז ובכל התוקף גלוי לעין כל – על-ידי כך הוא יוצא מהגלות הפנימית שלו, וזו ורק זו הדרך שעם ישראל כולו ייצא מהגלות הכללית לישועה ולגאולה נצחיים.

ניסיון מצרים בדורנו

ברגעים האחרונים של הגלות, כאשר המלך המשיח (כמו שהוא בזמן הגלות) נגלה והתחיל את פעולתו גלוי לעין כל, ורואים בגלוי שהוא **כבר** נלחם מלחמות ה', "ובכמה עניינים **כבר** מנצח" (ש"פ חיי שרה ה'תשנ"ב), ואחרי כל המכות שהכה את מצרים ואת הגלות, וכל הפעולות שפעל לקדם את העולם כולו לצדק ויושר ושלום ואחדות ועזרה לישראל (ש"פ משפטים תשנ"ב ועוד) –

נדרש מאתנו מבחן האמונה: לא להחביא ולא להעלים את דבר ה' ביד משה עבדו, אלא להכריז ולהודיע, **ודווקא באופן ברור וגלוי לעין כל** – כי ישנו המלך המשיח, וכי הוא חי וקיים בעולם-הזה הגשמי בפשטות ["שליט"א" ו"לעולם ועד", בלי הפסק כלל], גם אם לא רואים זאת עדיין לעיני בשר, והוא לא רק **עומד** ("מועמד") להיות משיח, אלא **שכבר נגלה אלינו** בשליחות ה' בפי עבדיו הנביאים (הנבואה שישנה במשיח קודם הגאולה), ועל כל אנשי הדור מוטלת הזכות והאחריות הנפלאה (ש"פ שופטים תנש"א) לקבל את מלכותו כ"שופט" ו"יועץ" ו"נביא" הדור, ולשמוע להוראותיו בכל הענינים.

ובמיוחד בענין ש"הזמן גרמא" (שיחת ב' ניסן תשמ"ח): "צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע"י פעולת העם שמכריזים **יחי המלך**... שע"ז פועלים ביאת דוד מלכא משיחא... והמעשה הוא העיקר: יש לסיים ולהשלים את "מעשינו ועבודתינו", כולל גם הבקשה והדרישה "עד מתי", וההכרזה "יחי המלך" דוד מלכא משיחא – **בזריזות הכי גדולה**, הקשורה עם **שמחה וחיות**... שע"ז פועלים כביכול ה"אחישנה" דהזריזות אצל **הקב"ה**... לגאול את בני ישראל **בזריזות הכי גדולה**, תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן המקום **כהרף עין**"."

– לדעת שהוא "יועץ", שאפשר **וצריך** להתייעץ עמו, גם ובמיוחד **עכשיו**, ולהקשיב לעצותיו ולנהוג על פיהן בכל פרט ופרט, גם מחיי היום יום,

ולדעת ולהאמין ולבטוח בנבואותיו כולן, עד הנבואה העיקרית ("לא (רק) בתור חכם ושופט, אלא בתור נביא, שזהו בודאות") ש"לאלתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא" – תיכף ומיד ממש.

על-ידי שיודעים להחזיק מעמד, לא להקשיב לכל ה'יעצות הטובות' של כל 'הידידים הטובים', ולהיות בטוח בביטחון מלא (ולהקרין זאת לכל הסביבה) ש"הנה הנה", תיכף ומיד ממש, הרבי שליט"א עומד בכל רגע ורגע ממש לממש את הדברים שהבטיח לנו בנבואה ודאית לעיני כל בשר, ולהביא לכולנו את הגאולה האמיתית והשלימה – זוכים לראות גם בעינינו עיני בשר בהתממשות הדברים בפועל ממש ובפשטות ממש ותיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תמונה נדירה של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

לקראת ב' ניסן, יום התחלת הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע – הנגו מביאים בזה תמונת הרבי הריי"צ ברדתו מהאונייה, בעת ביקורו הראשון בארה"ב, תרפ"ט. מתוך עיתון מהתקופה ההיא

(Mirror Photo)

Jewish Leader Here. One of the most distinguished rabbis in the world, Joseph Isaac Schnayerson, is shown stepping from the liner France, on which he arrived, to the Macom, aboard which was the welcoming committee.

שניאורסון
דגים ודבש

הפתעת השנה!

לקראת פסח
הכל בטלפון אחד

עד הבית לכל חלקי הארץ

בקר • עופות
הודו • דגים

הכל מכפר חב"ד בהכשר המרא דאתרא
הרה"ג הרב מרדכי שמואל אשכנזי שליט"א - כפ"ח
כל המוצרים ליובאויטש
(ליפשיץ , שייקביץ, שניאורסון)

ידיעון הכפר

*ההובלה בקירור

טל להזמנות: 03-9605232 , 03-9606281

- ניתן לייצר כל דגמא לפי דרישת הלקוח.
- סקיצה ממוחשבת מוגשת לפני ביצוע העבודה.
- מגוון דגמים קלאסיים ומודרנים.
- משלוחים לכל רחבי תבל.

רקמה טובה

פרוכות להיכל ומעילים לס"ת

עוזיאל 40 ב"ב טל: 03-6741847 נייד: 054-4451906 פקס: 03-5747791
1425-59th Street. Brooklyn ,N.Y. 11219 Tel:718 874-2030 fax:718 228-8208
art@rikmatova.com www.judaicachabad.com

איגוד תלמידי הישיבות – בית משיח 770

ברכת אחים

מתוך רגשי גיל ושמחה, באהבה ואחוות אחים, נשגר ונשלח בזה את מיטב הברכות והאיחולים לידידינו עוז, שותפנו למלאכת הקודש, מסור ונתון בכל לבו ונפשו להפצת בשורת הגאולה והגואל בכל רחבי תבל, פעיל נמרץ ומהעומדים ראשונה בחזית מלחמת בית דוד, עוסק במסירה ונתינה לילות כימים בהכנת העולם לקבלת פני משיח, חבר הנהלת את"ה

הת' הנעלה **חיים הלל** שי' **שפרינגר**

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג תחי'

ומשנה ברכה למשפחות הנכבדות שיחיו

יהא רעווא מן שמיא שיהא ביתם - בית חב"ד אמיתי, מושתת על יסודות איתנים של התקשרות להוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, בנין עדי-עד מלא ברכת ה' עד בלי די, ויהא בעזרם דר מעונים לקבל השפעותיו וברכותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בגשמיות וברוחניות, ותיכף ומיד ממש נשמח כולנו בשמחת עולם בגאולה האמיתית והשלימה, ונכריז לפניו בשמחה גלויה ובקול גדול את "תרועת מלך בו":

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

חברי את"ה והנציגים בישיבות

מזל טוב מזל טוב

להורנו היקרים

הרב **דני מרדכי** שי׳ **הלוי**

ומרת **עדינה** תחי׳

לרגל הולדת נכדם

ולאחותנו היקרה **דבורה לאה** תחי׳

ובעלה ר׳ **שמואל אריה** שי׳ **הלוי**

לרגל הולדת בנם בכורם **מנחם מענדל** שי׳ **הלוי**

שתזכו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה
ויהיה חי״ל בצבאות ה׳ לנח״ר כ״ק אדמו״ר מלך המשיח שליט״א
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם **ועד**

עמוס, חני והילדים **יוסי, מנחם ושניאור**

כאן ציוה ה׳ את הברכה ״770״

ברכות מאליפות

בשמחה ובצהלה הננו מברכים את אחי-גיסי-דודנו
וגיסתנו-דודתנו האהובים והיקרים

הרה״ח ר׳ **יצחק** ומרת **פראדל** שיחיו

מישולבין

לרגל שמחת קשורי השידוכין של בנם אחיינו ובן-דודנו

מבחירי ומצוייני התמימים הת׳ **אליעזר** שי׳

עב״ג המהוללה והמשכלת **רבקה** תחי׳

בת ידידנו ר׳ **יוסף יהושע** וזוגתו **טילה** שיחיו **העכט**

מזל טוב! מזל טוב!

יה״ר שתהי׳ החתונה בשעטומ״צ ויבנו בית חב״ד אמתי ועדי עד מתוך
הרחבה פרנסה עשירות מופלגה בריאות ונחת, ונראה תיכף ומי״ד
ממ״ש את שמחת הגאולה בהתגלות מלכנו משיחנו ונכריז לפניו:
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

דוד דב ופרומא שרה מישולבין

בנציון משה וחנה מישולבין **ברוך ומנוחה מישולבין**
פייגא וחיים שלמה ביסק **יוסף יצחק ונחמה דינה מישולבין**
בלומא רבקה ופנחס טעווב **מיכאל גרשון וסימונה מישולבין**

בית משיח Beis Moshiach 770
הכתובת שלך לכל עניין של משיח וגאולה

ישיבת חודש ניסן

אנו שמחים להודיע על פתיחת ישיבת חודש ניסן
בתנאי פנימייה מלאים.

דרוש: צוות נוסף עבור חודש ניסן

איפה?

בישיבה גדולה ״בית משיח 770״ ביתר עילית

מתי?

בתאריכים א׳ - יא׳ ניסן עם אופציה גם לתאריכים כג׳ - ל׳ ניסן

עבור מי?

בחורי ישיבה קטנה שיעור ג׳ (במידה שיהיה מקום אפשרות גם לשיעור ב׳)

בתכנית:

- פארבריינגען׳ס (התוועדויות) עם הרב נעם ישראל הרפז, הרב לוי״צ גינזבורג והרב ירון דניאל
- טיולים ובריכות

אוירה ביתית חמה
חסידית ושמחה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לפרטים:
דניאל גולדברג
טל: 02-5803-613
DIRECTOR@BEISMOSHIACH770.COM
WWW.BEISMOSHIACH770.COM

שבת שכולה משיח

שבת פר' מצורע - ז' ניסן

אורחי השבת:
הרה"ח הר' **אלעזר קעניג** שליט"א
הרה"ח הר' **זלמן נוטיק** שליט"א

- סעודות שבת ברוב פאר והדר.
- תוכניות מיוחדות לנשים ולילדים.
- אירוח בבתי אנ"ש.

דמי השתתפות:
מבוגר - 70 ₪
ילדים - 45 ש"ח

פרטים ורישום (עד ב' בניסן):
054-4868448

לקראת יום הבהיר י"א בניסן
יום הולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
בקרית גת

770 הפקות 09-8616-770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: ש. נהרי

אַ בעלשם'סקע מעשה! אַ בעלשם'סקע איד!

צילום: מאיר הלטובסקי

ר' יוסף פלאביץ' היה נראה בהתחלה כמתחזה, הוא סיפר בהתלהבות על הקשר הנפשי שלו לבעל שם טוב ולמז'יבוז', אך סיפורו קיבל אימות לאחר שלושה חודשים באופן בלתי צפוי, בסדרה מופלאה של השגחות פרטיות עד לקבורתו בד' אמותיו של מאור שבעת הימים בבית החיים של מז'יבוז' • סיפור מרעיד לב שארע לאחרונה!

סיפור מעניין שהתפרסם בשבועון "משפחה" לפני כשבוע, התגלגל לידי. סיפור שאירע באוקראינה, בעיר שרק שמה מרטיט לבבות — מז'יבוז'...

ככל חסיד ממוצע, חיפשתי בסיפור את הפן החב"די, ובפרט בסיפור שקשור לאיזור ההוא בו פועלים שלוחים הרבי לא מעטים. ואכן, עד מהרה, צמד המילים "שליח הרבי" קפצו לנגד עיני. כמו בכל עניין, שלוחי הרבי מעורבים בכל עניין יהודי. האזכור היה סתמי, כבדרך אגב, אבל זה הספיק כדי להצית את סקרנותי. יצאתי אפוא לחפש את השליח שהוזכר באקראי, ומה שגיליתי היה מרתק ומאלף. פרק קצר וענק בחייו של שליח, אחד מני רבים — בצבא הרבי מלך המשיח, שנמצאים אי-שם בחזית, וגורמים נחת רוח למשלח, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח. בתום סיפורו התברר לי כי חלקו של השליח רב יותר מכפי שהובא ב"משפחה".

כך רשמתי מפי הרב **מנחם מענדל טייכמן**, שליח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לאוז'גורוד (אונגוואר לשעבר) באיזור הרי הקרפאטים, את הסיפור שרוח מובהקת של 'בעש"טיות' יוצאת ממנו...

•

"הידיעה המסעירה הגיעה אלינו כאשר שהיתי בעיר פעריצ'ין השוכנת כמה שעות

צפונית לעירנו אוז'גורוד" — פותח ומספר הרב טייכמן. "נסענו לשם כדי לפדות שלושה ילדים יהודיים שהתגוררו בבית יתומים נוצרי ל"ע. זו לא הייתה מלאכה פשוטה, שכן מנהל בית היתומים לא וויתר בקלות על שלוש נשמות יהודיות. הוא ביקש לברר אצל קרובי משפחה, האם היהדות שלהם וודאית ללא פקפוק...

יצאנו מבית היתומים כשבידנו משימה דחופה לאתר את קרובי המשפחה היהודים, עד ל"פדיון שבויים" מוחלט.

משם המשכנו לווילקי ברזני, שם נמצא מפעל רהיטים בבעלותו של אחד מידידנו היהודים. היה זה ביקור חם וידידותי, שנקטע באחת על ידי צלצול פלאפון צורמני.

מעבר לקו דיברה אישה שהציגה עצמה כאינה יהודיה. היא מבקשת לדבר עם הרב. העניין קצת תמוה, מכיוון ששליחותינו מסתכמת על פי רוב בקשרים עם היהודים המקומיים. מעניין מה היא רוצה.

"האם הכרת יהודי בשם יוסף פלאביץ?"

"אכן".

כאן האישה מודיעה לנו בשורה מעציבה — שר' יוסף פלאביץ, מכירינו, שבק חיים לכל חי, בגיל צעיר — 48 שנים בלבד!

הלם. לא היה גבול לתדהמתנו לשמע הבשורה הקשה. חקרנו אותה לוודא עוד פרטים. מתברר שר' יוסף נפטר אמש, ביום רביעי, בעירנו, אוז'גורוד! התדהמה גברה: אפילו לא ידענו שהוא הגיע לעיר.

סיכמנו עם האישה שתגיע לביתנו — בית חב"ד בפודגורניא אוליצה בעוד כשעה.

מי הוא ר' יוסף פלאביץ? מנין אנו מכירים אותו?

הסיפור של האיש קשור לסדרה של השגחות פרטיות, מהסוג שרק שלוחי הרבי מלך המשיח חווים.

למעשה ההיכרות שלנו אתו היתה קצרה — שלושה חודשים בלבד. היכרות קצרה אך עמוקה. ר' יוסף היה יהודי מיוחד, בעל חזות יהודית שורשית וחסידית, פניו עטורות בזקן.

הוא הגיע אלינו בנסיבות "מוזרות" קמעה. את האמת לומר, בהתחלה חשדנו בו מחמת ריבוי מתחזים שמסתובבים בינינו ומנצלים את תמימותם והתלהבותם של השלוחים לעזור לכל יהודי באשר הוא. הסיפור שלו היה סיפור אופייני למתחזים...

ר' יוסף הציג את עצמו בתור תושב העיר חמלניצקי, שומר תורה ומצוות, ומוקיר מסורת יהודית, עם דגש חם לחסידות. הוא הירבה לדבר על הבעל-שם-טוב הקדוש בהערצה מרשימה. הוא סיפר בהתלהבות על ריבוי ביקוריו על הציון הק' במז"יבוז', כיוון שחש קשר נפשי קרוב אל הבעל-שם-טוב. הקשבנו בשקיקה לכל מילה, וכל הקשר שלו עם הבעל-שם-טוב היה לפלא בעינינו.

חלפו עוד שלושה חודשים עד שהקשר הזה יתברר לאשורו, ממש כבסיפורי הבעל שם טוב מאז...

ר' יוסף, יהודי בשנות הארבעים המאוחרות לחייו, לא היה בקו הבריאות, בלשון המעטה. לפי סיפורו, הוא נפגע קשות מקרינת הכור בצ'רנוביל, ומאז סובל ממחלה ממארת ל"ע בדמו. הוא הרבה לנסוע לטיפולים רפואיים בחו"ל; גם כעת, כאשר נפגשנו בפעם הראשונה, הוא היה בעיצומו של מסע כזה.

כאשר ר' יוסף סיפר איך ולמה הוא הגיע אלינו בביקור המסויים הזה, התמיהה והחשדות שלנו רק הלכו וגברו, ולא בכדי. הוא סיפר כי הוא נוסע לוינה, על מנת לגייס כסף להמשך הטיפול הרפואי הדחוף, אלא שכששהה בקרון רכבת, שם לב לפתע שארנקו נגנב. לא היתה לו אפשרות להמשיך בנסיעה ללא אגורה שחוקה בכיסו, ולכן נאלץ לרדת בתחנה הקרובה שיש בה קהילה יהודית — אוז'גורוד עירנו — ולפנות אלינו בתור השלוחים המקומיים לקבלת עזרה.

לאמיתות דבריו הציג בפנינו מסמכים והמלצות מרבנים המאשרים את מה שסיפר לנו בעל פה.

התלבטנו רבות, שכן לא היה זה סכום כסף מועט, ולבסוף החלטנו לשמוע לקול הפנימי, החסידי, ולעזור לו, למרות שהיו לנו חששות. הוא הבטיח שבדרכו חזרה מוינה לאוקראינה הוא יחזיר לנו את ההלוואה.

לאחר אירוח קצר, המשיך בנסיעתו ברכבת לוינה.

נאמן להבטחתו, הופיע ר' יוסף בבית חב"ד כעבור תקופה במטרה להחזיר את החוב. שיחה התגלגלה, ובמשך השיחה עלה רעיון שאולי, תוך כדי גיוס הכספים שלו, ישתדל להתרים נדיבים גם עבור המוסדות שלנו באוז'גורוד. ככל שליח ממוצע, המצב הכלכלי טעון שיפור, וקפצנו על המציאה לעזרה ממשית ופתיחת צינורות חדשים ובלתי מוכרים עד כה.

ר' יוסף קיבל מאתנו מכתב המלצה, ייפוי כוח, ומצדו ביקש להפקיד אצלנו משכון כדי להביע נאמנות בשליחותו. היה לנו קשה להסכים למשכון שהוא הציע. לטעמינו זה היה מיותר, בעוד המשכון היה חפץ יקר המציאות: דולר לברכה והצלחה שר' יוסף זכה לקבל מידו הק' של הרבי מלך המשיח. לא הסכמנו לקבל את זה, ולו באופן זמני עד שיחזור עם התרומות המיוחלות.

ר' יוסף התעקש שהדולר יישאר ברשותנו. הסברנו לו שזה חפץ חשוב ורצוי שהוא יישא את הדולר עליו, במיוחד בהתחשב בעובדה שהוא נוסע רבות בדרכים, וכידוע שדרכים הם בחזקת סכנה. אך הוא האמין שהדולר ישמור עליו בכל מקום בו יימצא, גם אם הדולר לא יהיה צמוד אליו בגשמיות... "אפקט השמירה קיים מכל מקום", הסביר לנו בסבלנות.

לבסוף, היה זה ר' יוסף ש"ניצח" אותנו, והדולר נשאר ברשותנו, שמור היטב בבית חב"ד אוז'גורוד.

ר' יוסף יצא שוב לדרכו: איסוף כספים וטיפולים רפואיים מצילי חיים.

בהגיעו חזרה לאוז'גורוד בפעם הבאה, התקשר אלינו מתחנת הרכבת וביקש להיפגש. הוא סיפר שהוא הצליח לעניין תורמים פוטנציאליים לתרום למוסדותינו, אך הם מבקשים לראות תמונות מהפעילות. הכנו אפוא תמונות למסור לו, וביקשנו שהוא יגיע ל"סטאלאבא" — חדר האוכל של הקהילה — שם נארח אותו.

בתקופה הקצרה שעברה מביקור לביקור, שמנו לב להתדרדרות החדה במצב בריאותו. כבר בחדר האוכל ראינו עד כמה הוא חש ברע, ונאלץ היה לקבל טיפול רפואי במקום. לאחר שהתאושש קמעה, יצא שוב לדרכו, עד לפעם הבאה...

גם בביקור הזה ובביקורים נוספים, סיפר ר' יוסף שוב ושוב, מעומק הלב וברגשות עזים על הבעל-שם-טוב ועל מז'יבוז'. זה תפס את כל כולו. זה הדבר שבלט בכל שיחה אתו: הבעל-שם-טוב ומז'יבוז'.

אף לא אחד מאתנו חלם שמצבו כה בכי רע, ל"ע. בשבוע של פרשת זכור, הוא הגיע שוב פעם לעירנו, ועוד בטרם הספיק ליצור עמנו קשר, התמוטט בבית המלון. עובדי המקום לקחוהו לבית הרפואה שם החזיר את נשמתו הטהורה לבוראו, והוא בודד וגלמוד.

לפתע פתאום נחתה עלינו הידיעה המרה על פטירתו. הידיעה הגיעה, כאמור, ע"י מכרה גויה שלו מעירו חמלניצקי. היה זה יום חמישי בערב.

הזמן בער ואנחנו נכנסנו למרוץ כנגד מחוגי השעון. מכיוון שבעירו חמלניצקי אין 'בית החיים' מיוחד ליהודים — ההחלטה הראשונית היתה להביאו לקבר ישראל ב'בית

החיים' היהודי שבעירנו אוז'גורוד. ידענו את המכרה בהחלטה שנתקבלה, אך זו התנגדה נחרצות. "הילדים שלו בארץ ישראל, ומי ידאג לטפל בקברו? תחזירו אותו לעיר שלו, ואני ומשפחתי ניקח אחריות לשמור על הקבר בכל המסירות הראויה".

בלית ברירה — הסכמנו. הגויה מצידה הבטיחה שכל ענייני הקבורה יסתיימו לפני כניסת שבת.

כעת, כאשר הוחלט להעבירו לעיר מגוריו, הזמן פעל לרעתנו. יום חמישי בלילה, וחייבים להביאו לקבורה בעיר חמלניצקי עוד לפני כניסת שבת.

היינו בלי מסמכים, עם נפטר בגדר מת מצווה, ללא ארון וללא תכריכים ובלי רכב. הנפטר נמצא בחדר קירור ויש צורך להזדרז לשחררו. אבל לפני זה חייבים תעודת שחרור מרופא בית הרפואה.

עבורנו היה זה מעין 'קבלת פנים' מחודשת לחיי השליחות. כשבחרנו לצאת לשליחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח באוקראינה, דמיינו את העבודה החביבה עם קהל יהודים שצמאים לשמוע וללמוד, החוגים, המוסדות שנפריח בקרקע שהרבי חרש וזרע בעבורנו. נקדש שם ליובאוויטש, נהיה אהובים ורצויים בכל מקום, והעבודה היום יומית תזרום על מי מנוחות. ידענו ששליחות כוללת גם דברים שלא הורגלנו אליהם עד כה, כמו קשירת עניבה, חיוכי פלסטיק לכל מיני גורמים רשמיים, רעש ופרסומת. אבל ידענו שבכוח המשלח נתגבר על כל מה שיידרש מאתנו. העיקר לזכות להיות שלוחי המלך...

אך לא חלמנו שיום יגיע ניידרש להסתובב בחדר מתים במטרה לזהות יהודי בודד מבין כל ה"להבדיל אלף הבדלות" ששכבו שם; לרוץ אחרי רופאים, להתמודד עם בריונים, וכל שאר ההרפתקאות שאירעו מסביב לרצון הכן להביא יהודי לקבר ישראל באופן מהודר.

הסתבר לנו ששליחות זה לא רק סדרת הצלחות. שליחות זה להיות זמינים לכל יהודי ולכל נושא יהודי עשרים וארבע שעות ביממה שבעה ימים בשבוע, בכל נושא, כולל בנושאים שבכפר חב"ד או בקראון הייטס היינו משאירים למקצוענים...

אי אפשר לקרוא לאבא או לרב המקומי לבוא ולעשות את העבודה במקומי. **אני הרב**! הכל על הכתפיים הצעירות והצרות. אבל רגע! חסיד אינו בודד, על אחת כמה וכמה שליח! הרבי אתי ואני פועל בשליחותו! אני נשען על הכתפיים הרחבות של המשלח ומזנק קדימה...

צילום: מאיר הלטובסקי

ידעתי שאין זמן מיותר להרהורים. מבט חטוף על השעון מגלה שאין מצב להרבה מחשבות. ראשית חכמה, חייבים לגשת ולשחרר את הנפטר. כל אנשי הצוות הרפואי המוסמכים לעשות זאת, נמצאים כבר מזמן בבתיהם. שעות העבודה הסתיימו זה מכבר.

נאלצתי אפוא להזעיק את הרופא הראשי מביתו כדי לקבל את טפסי השחרור המיוחלים. בהתחלה הצגתי את הבקשה. לא הלך. עברתי להפצרה. שלילי. תחנונים. נייעט מוחלט. שוחד... הולך! ב"ה, יש מכתב שחרור!

באותו לילה, על מנת להזיז עניינים במהירות שיא, נדרשתי לעשות כל תרגיל אפשרי, העיקר שר' יוסף יבוא לקבר ישראל לפני כניסת שבת.

הנושא הבא בתור שהיה זקוק לטיפול דחוף, היה השגת ארון מתים. 'שברתי' את הראש' ואימצתי את מוחי למצוא פתרון יעיל ומהיר, כי בחו"ל חייבים לקבור בארון על פי חוק.

נזכרתי לפתע בחנות של מצבות וארונות ששוכנת ליד בית הכנסת. נסיעה קצרה למקום, ואני מוצא, בסייעתא דשמיא, פתק על הדלת עם פרטי בעל הבית לשעת חירום. מה יותר שעת חירום מאשר להביא יהודי יקר לקבר ישראל ועוד לפני שבת?

שוב טלפון, אני מדבר מהר, כל דקה שאין לי את מה שנדרש, היא דקה יקרה שמבוזבזת. כן, יש ארון. לא רק ארון, אלא ארון פשוט, ללא תוספות וקישוטים. מעץ פשוט. בדיוק כפי הנדרש. אני מרגיש שהרבי מלך המשיח ממש עמי ודוחף את הכל קדימה על הצד היותר טוב. בבדיקה ידנית גיליתי שתחתית הארון ניתנת לפירוק מהיר וקל...

כעת פונים לשלב הבא: תכריכים. תכריכים הם לא מוצר זמין באוקראינה. גם 'חברא קדישא' פעילה, לא ממש מאכסנת חליפות רזרבה. כשיש צורך — תופרים...

אבל אני צריך תכריכים, ובאופן דחוף, מה עושים? עוד טלפון, והפעם לכיוון העיר "מוקאצעבע", מונקאץ' לשעבר, שם פועלת חברא קדישא. גם עכשיו אני מרגיש יד מכוונת את כל המהלך!

בהשגחה פרטית מופלאה, מגלה לי היהודי היקר ממונקאץ', ר' אברהם לייבוביץ, שמשום מה ומסיבה בלתי ידועה אפילו לו עצמו, הוא הכין זוג תכריכים רזרבה. אתמול! **בדיוק אתמול**! כעת גם הוא כבר מבין למה... סיכמתי אתו להשאיר אותם בבית המלון היהודי של אלכס רוט, והנהג יעבור שם בדרך לחמלניצקי.

הדברים מתקדמים בקצב מסחרר. ההצלחה מאירה פנים בכל אשר אני פונה, ומחוגי השעון ממשיכים במרוצתם. אני עוצר לרגע לסכם את מה שכבר נמצא ומה שעדיין חסר. למרות העבודה במהירות שיא, אני חייב להיות מסודר ולא לפספס שום פרט!

מכתב שחרור: יש.

ארון עץ: יש.

תכריכים: יש.

נהג...

נהג???

כאן מתחילה פרשיה קצת מסובכת. בימים אלו, הדרכים באוקראינה עדיין קפואות ומושלגות. הכבישים בין עיר לעיר חשוכים ובלתי נעימים לנהיגת לילה. נהג

שמקבל הזמנה לנסיעת לילה, צריך לפחות שתים-עשרה שעות התראה מראש על מנת להכין את עצמו, לנוח היטב ולהיות בערנות מקסימאלית. איפה אוכל למצוא נהג שיהי' מוכן לצאת לדרך לילית ללא הכנה מתאימה? ואם אמצא נהג, מאין הוא ייקח רכב מתאים להובלת נפטר בארון?

שוב סידרת טלפונים מתישה. אני נשאל פעם אחר פעם אם אני שפוי, האם זו אינה מתיחה, וכן הלאה... לא. זה לא היתול, הלוואי שאכן כך זה היה. אני רציני מאוד וחייב למצוא נהג; ההקדם ישובח.

אחרי מאמצים רבים נמצא נהג שהיה מוכן (בתמורה הראויה לשמה פלוס עוד נתח של ה"גן עדן" המסכן שלי...) להיענות להצעה. ב"ה, המבצע צובר תאוצה וקורם עור וגידים. כעת צריכים להביא את הנפטר, ואז יהיה אפשר לצאת לדרך!

המכשול האחרון עוד לפני — השחרור המעשי מחדר הקירור. כשהגעתי לשם, חשכו עיני. בפתח ישבו שני בריונים בתפקיד "שומרים". כאילו שמישהו ינסה להימלט... אבל מהר מאוד גיליתי שהם שומרים שלא ייכנסו לשם... כן, אפילו בעלי תעודות שחרור, אינם רשאים להיכנס.

הבריונים אמרו את דבריו בקול ברור למדי, אבל לי היה ברור דבר אחר לגמרי: צריך להוציא את הנפטר. זה עניין של פדיון שבויים, מת מצווה, כבוד המת, ומה לא.

הבריונים לא מתרשמים ממני כלל. אם כן, נצטרך לפנות לשפה אחרת, שפת מתת היד. הצעתי מחיר גבוה, גבוה מדי לטעמו של הנהג. חששתי מסירוב והייתי חייב ללכת על כל הקופה. הזמן קצר, הכבישים משובשים ושבת קרבה מתמיד. לפני הנהג עוד נסיעה ארוכה ומפרכת, ואין לי זמן להתמקח.

לאחר חילופי דברים — בלשון המעטה — הבריונים הסכימו לקבל את ה"דורון" והכל בא על מקומו בשלום. בירכתי את הנהג בהצלחה, ציידתי אותו בפרטים הנחוצים, ופניתי לביתי על מנת לארגן את המשך הדברים עם ידידי לשליחות, ר' יהושע רסקין, שליח הרבי מה"מ בחמלניצקי, שם הוא עתיד להקבר.

יהושע קיבל את שיחת הטלפון הבהול שלי כאשר הוא ורעייתו היו בשיאם של ההכנות לכינוס נשים אזורי. כשכולו מרוכז בפרטי התכנית, הכיבוד, התכנית השמחה, היה לו קשה לרדת לנושא כל כך שונה.

בקצרה ביקשתי ממנו להשיג מנין יהודים ולערוך הלוויה ראויה בכל ההידורים, והכל בהתחשב עם הרקע שלו, והחמימות המיוחדת והעמוקה שלו לבעל-שם-טוב ולציון הק' במז'יבוז'...

לאחר שמסרתי את שרביט הניהול לידי הרב רסקין, הייתי בטוח שחלקי בזה הסתיים. הטלפון נח על כנו, וכעת אוכל לנוח מהעומס הנפשי והפיזי של היממה החולפת. לפרק את המשקעים. לחזור לחלקים השמחים והנעימים של שליחות.

שוב צלצל הטלפון. כן, זה ידידי יהושע. ובפיו ידיעה מדהימה. א בעל-שם'סקע ידיעה.

בדיוק היום, ערב שבת קודש פרשת זכור, מתארחת קבוצת יהודים במז'יבוז', ובהם הזמר הידוע ר' מרדכי בן דוד ורדיגר. עמו בקבוצה נמצאים שני יהודים שבחייהם הפרטיים משמשים בתור "חברא קדישא"! אם כך, אולי כדאי לקבור את ר' יוסף במז'יבוז'; גם שם יש 'בית חיים' יהודי, כשהוא יטופל על ידי עובדים רשמיים ב"חברא קדישא" שנמצאים במקום ממש עכשיו?

יהושע לא הכיר מקרוב את הנפטר, ואת הזיקה שלו הנשמתית לבעל-שם-טוב, לציון הק' ולמז'יבוז'. הוא העלה את הרעיון כי זה היה הכי פשוט מבחינה טכנית ופרקטית. יהיה הרבה יותר פשוט לקוברו עם אנשי מקצוע הקודש המיומנים, ולא שליח צעיר שכמעט ואין לו (ב"ה) ניסיון בנושא.

הוא לא חלם איך הרעיון היכה אותי בהלם. פשוט תדהמה.

הרגשתי שאני מאזין לסיפור מ"ספר הזיכרונות" או "כל סיפורי הבעל שם טוב"...

הרב ישראל מאיר גבאי קיבל התראה על הלווייה מהרב רסקין, ואכן ביום שישי בעוד האורחים עושים הכנות אחרונות לשהיה בשבת, הגיעה המכונית ופרקה את ארון המתים ובו ר' יוסף.

איש אינו יודע במה זכה ר' יוסף, יהודי שחי כל ימיו בעיר חמלניצקי, שאחרי קרוב לחמישים שנה שלא נערכה במז'יבוז' לווייה יהודית — יקבר דווקא הוא בלווייה גדולה, ביום זכאי ז' אדר, ובמעמד מניין אנשים מכובדים מארה"ב ומארץ הקודש שבאו לעשות שבת יחד. בתאריך אחר, לא היה בנמצא אפילו מניין של יהודים כדי לערוך לו הלווייה כדת וכדין.

כך אירע שר' יוסף, נאמן ומקושר לבעל-שם-טוב בכל נימי נפשו ומתרפק תמידי על הציון הק' בכל עת מצוא, מצא את עצמו נח את מנוחתו האחרונה בד' אמות של הצדיק שכה דבק בו — — —

•

והדולר? מה עם הדולר של הרבי?

רעיון מבריק עלה בראשי. אני יכול להשתמש בדולר לייעוד תכליתי ממש.

קשר נוצר ביני לבין ילדיו של ר' יוסף המתגוררים בארץ ישראל, והם הודיעו כי יגיעו אלינו לאוז'גורוד לקראת סיום ה"שלושים" לפטירת אביהם, כדי לעלות על קברו ולומר קדיש כנהוג. הם גם יבקרו אצלנו בבית חב"ד אוז'גורוד, שם תיערך בע"ה, התוועדות חסידית לזכותו ולעילוי נשמתו. בסיום ההתוועדות הם יזכו לקבל את הירושה היקרה שאביהם הפקיד בידי.

אבל, אחרי כל השוחד שחילקתי בזמן האחרון, אחרוג ממנהגי לתת, ואני אבקש תמורה לקבלת הדולר, מתת "יד" ממשית — הנחת תפילין. בוודאי לא יסרבו להניח תפילין לעילוי נשמת אביהם, היהודי שחפץ בקרבת הבעל-שם-טוב, והבעל-שם-טוב, כביכול, אף הוא חפץ בקרבתו...

Kupas Rabbeinu
Lubavitch

קופת רבינו
תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

(718) 756-3337 • P.O.B. 288 Brooklyn, New York 11225 • **(718) 467-2500**

ב"ה. ט"ז אדר ב', ה'תשס"ה

מעות חטים

לכל אנ"ש והתמימים שיחיו, שלום רב וברכה מרובה!

כאשר נותנים עבור העניינים שכ"ק אדמו"ר [מוהרש"ב] היה אוסף עבורם ובאותו זמן שהי' אוסף, שאז הוא עת רצון וסגולה לכך, הרי זה מביא תוספת ברכה והצלחה,ויכולים לבוא אל כ"ק אדמו"ר נ"ע, ולדרוש ממנו ש"ימשיך את כל ההבטחות בפועל"

(משיחת כ"ק אדמו"ר מה"מ, פורים תשי"ג).

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח נוהג בהתוועדויות של פורים – שלושים יום לפני חג הפסח – להזכיר ע"ד השתתפותם של כל אחד ואחת בצדקת **"מעות חטים"**.

כידוע – הרבי נשיא דורנו מושיט עזרה כספית לכו"כ משפחות של אנ"ש שי' בקשר לחג הפסח, לעזור להם לחוג את החג מתוך שמחה וטוב לבב.

"קופת רבינו" במשך שנות הווסדה – ממשיכה בדרך זו, ועוזרת לאלה המשפחות של אנ"ש הזקוקות לעזרה זו, ועד"ז לכמה שלוחים שי' וכו'.

בהתאם לזה, פונים אנו בזה לאנ"ש והתמימים שיחיו, בבקשתינו לתרום ביד רחבה וברוח נדיבה לקרן מעות חטים שעל יד "קופת רבינו", לאפשר להנהלת הקופה לשמח אותן המשפחות, שמחכות בכליון עינים להתמיכה שהן מקבלות מקופת רבינו, ועי"ז גם הן יחוגו את החג מתוך מנוחה, שמחה וטוב לבב.

ועל מצוה גדולה זו נאמר: וכל המרבה הרי זה משובח.

מחובתינו להודיע אשר לדאבוננו – משפחות כאלה מרובות הן יותר מהמשוער, וכל כמה שתתרחב הקופה – תתרחב ותתרבה העזרה והתמיכה.

ובאם בנוגע לכל מצוה ומצוה הוזהרנו שצריכה להיות בזריזות, מובן ופשוט שבנוגע למעות חטים – הזריזות היא מאד חשובה ונחוצה, בכדי שתגיע העזרה בעוד מועד.

ובזכות הצדקה שמקרבת את הגאולה – נזכה לגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות מלך המשיח – הוא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו תיכף ומי"ד ממ"ש, "ונאכל שם – בבית המקדש השלישי – מן הפסחים ומן הזבחים . . ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו".

בברכת חג הפסח כשר ושמח

ועד קופת רבינו

נ.ב. כמובן, כל אחד ואחת יכולים להוסיף ולשלוח גם עבור "מגבית יו"ד שבט" "מגבית פורים", ועבור שאר המגביות וכו', עפ"י הכתובת הרשומה למעלה.

הכתובת באה"ק: קרן קופת אדמו"ר ת.ד. 1247 קרית מלאכי.

אני עולה השמיימה...

״בחודש הראשון, באור ליום השני, כעשרים רגעים על שעה החמישית בעלות השחר, נפתחו השמים, שמי שמים העליונים, והנשמה הטהורה עלתה להשתפך אל חיק אביה בנעימה קדושה ובשקיטה אצילית מסר רבינו הקדוש נשמתו לא-ל אלקי הרוחות, והוסגרו עיני אב הרחמן, לי, ולכל אחי חניכי בית אלקים, וברגע אחת יתום נהייתי, אני, אתם תלמידיו, ואתנו יחד עם הקודש״ – כתב כ״ק אדמו״ר הריי״צ לכל החסידים לאחר הסתלקות אביו כ״ק אדמו״ר הרש״ב • תיאור וסיפור ימיו אחרונים בעלמא דין של הוד כ״ק אדמו״ר מהורש״ב נ״ע, מוגש ליום הסתלקותו ב׳ בניסן

א

״עודני נמצא כולי תחת הרשמים העזים והנוראים של הימים, השעות והרגעים האחרונים של רבנו נשמתו עדן בעלמא דין, אשר זכיתי אז להיות היחידי לעמוד לפני מיטתו השלמה בימים האחרונים לפני הסתלקותו – הוא השבוע האחרון ממוצאי שבת קודש פרשת ויקהל פקודי, כ״ג אדר, עד שנגנז ארון הקודש ביום א׳ צו, ב׳ בניסן...״

מילים אלו כתב החסיד הרב **משה דובער ריבקין** בתחילת רשימותיו ״אשכבתא דרבי״, בהן הוא מתאר את סדר הסתלקותו של כ״ק אדמו״ר הרש״ב כפי שהוא עצמו נכח במקום. בהמשך הוא מוסיף ומציין בסערת נפש:

״בעברי על הרשימות האלו, כמו חי עוברת ונצבת לנגד עיני כל פרשת התקופה הנוראה ההיא, על כל חוויותיה המזעזעות, פרשת אלו הימים והרגעים עת עמדתי לפני מיטת רבינו נשמתו עדן בשעה שמסר נפשו הק׳ לא-ל אלקי הרוחות בקדושה ובטהרה...״

ב

החסידים הרבים שהסבו סביב שולחן ההתוועדות הגדול בביתו של כ״ק אדמו״ר הרש״ב בחג הפורים תר״פ, לא ידעו כי התוועדות זו היא כעין התוועדות פרידה, שכן כל פרשת התוועדות זו, לא בסדרי טבע הייתה...

הימים – ימי רדיפה ומצוק מצד הבולשביקים שהחלו להטיל את חיתתם על אזרחי רוסיה הגדולה. אלה תיקנו תקנות קשות ומחמירות בדבר התנהגותם של

מאת: מנחם זיגלבוים

האזרחים, ועשו הכל כדי להצר את צעדי האזרחים.

במשך כל חודשי החורף הארוכים היה כ״ק אדמו״ר הרש״ב נתון במרירות רבה. ניכר היה בו הקושי העצום עם בוא השלטון החדש, שלטון רודני וכפרני; כמו ידע ברוח קודשו את אשר עתידים לחולל אלה לעם היהודי ברחבי רוסיה הגדולה. חודשים ארוכים היה הרבי ספון בחדרו הקדוש, כמעט ולא הסכים לקבל את ציבור החסידים.

זו הסיבה שכאשר הגיעו החסידים להתוועדות פורים בביתו, הוזהרו מראש כי הרבי יאמר מאמר חסידות ומיד לאחר מכן, על כל אחד למהר ולשוב לביתו; מה גם הבולשביקים אסרו על קבוצות אזרחים להתאסף מחשש להתארגנות כנגד השלטון החדש. כמו כן אסרו ללכת ברחובות הערים אחרי השעה תשע בערב, ועוד תקנות דרוקניות מעין אלו. היה ברור אפוא שמיד בתום אמירת החסידות, ילכו כולם לביתם.

אולם הרבי הפתיע את החסידים, והוא מצד עצמו, ׳אתערותא דלעילא׳, האריך בהתוועדות שעות ארוכות אל תוך הלילה, מתוך שמחה ועליצות יתירה. החסידים הביטו זה בפני זה בהשתוממות. את אשר יגורו אכן בא. נציגי השלטון הגיעו לביתו של אדמו״ר הרש״ב בעיצומה של ההתוועדות, אך הוא ענה להם ברורות כי אינו מתפעל מהם, והמשיך מיד בהתוועדות כאילו אינם בנמצא. כשבנו, אדמו״ר הריי״צ, הביע את חששו מפניהם, הזדרז אביו להשקיט את רוחו. כמעט כל הלילה נמשכה ההתוועדות השמחה והמיוחדת, שבמהלכה חשף הרבי את זרוע קודשו כנגד אנשי השלטון.

כששב לחדרו לפנות בוקר, הלך אחריו ׳רב החצר׳ הרב יעקב לנדא, ולהתפעלותו לא הייתה גבול. הוא לא התאפק ובירך את הרבי בהתרגשות ״יתן ה׳ שבשנה הבאה נזכה גם כן לשמוח ביחד עם הרבי בליובאוויטש״. הרבי שתק ולא הגיב. גם כששנה את ברכתו, לא הגיב הרבי. כששילש, כמו מתעקש על ברכתו, נענה הרבי: ״יתן ה׳ שנהיה בקירוב מקום ברוחניות״.

דבריו של הרבי היו לפלא, שכן לא הייתה זו שגרת לשונו. הרב לנדא פירש אפוא כי הרבי מתעתד לעזוב לחו״ל, על פי הזמנה ששוגרה באותה עת מאת גדולי ונכבדי אנ״ש בחו״ל, שיקבע את מקום מגוריו מחוץ לרוסיה. איש לא שיער למה באמת ירמזון דברי הרבי...

ג

הימים ימי חודש אדר ושמחה. הרבי הרש״ב מנהיג את עדת חסידי חב״ד ביד רמה ובבריאות (באופן יחסי, שכן במשך כל שנות מנהיגותו היה מרבה לנסוע למקומות מרפא) תקינה. איש לא ציפה להתדרדרות הרפואית שהחלה לפתע. זו החלה ביום חמישי בלילה, כ״א באדר תר״פ. עייפות ניכרה על פניו של הרבי, וחולשה מוזרה תקפתו. באותו ערב עוד ירד לדירת בנו הריי״צ (שגר מתחתיו), כדי לבקר את כלתו הרבנית נחמה דינה, שהייתה חולה. הוא ישב בדירה כרבע שעה, ולאחר מכן שב לקומה העליונה, והלך לנוח.

באמצע הלילה התעורר לפתע הרבי. התברר כי אינו חש בטוב. נכדתו, הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא נ״ע – רעייתו של הרבי מה״מ – הזדרזה להגיש לו כוס חלב.

באותו לילה ישן החסיד הרב משה דובער ריבקין, מבאי ביתו של הרבי, בקומה התחתונה של בית הרבי. כיוון שהתעכב בבית הרבי בשעות הערב, לא יכול עוד היה ללכת לביתו, שכן הממשלה אסרה לצאת לרחוב העיר לאחר השעה תשע בערב, והוא נאלץ להשאר וללון בדירתו של אדמו״ר הריי״צ. לא ידע הרב ריבקין, כי מעתה ואילך תפול לידו הזכות מרעידת-הלב, להיות שמשו של הרבי בימים הבאים, ולשהות במחיצתו בכל הימים הגורליים עד הסתלקותו ל׳שמי השמים׳...

למחרת, יום שישי בבוקר, התגברו כאביו של הרבי וחומו עלה וטיפס. רוב הזמן שכב על משכבו, עייף ומותש. הרבנית הצדקנית מרת שטערנא שרה ביקשה את רשותו להזמין את ד״ר לנדא, הרופא המקורב לבית הרבי, אך הרבי הניף ידו בביטול. רק כשגברו הפצרותיה של הרבנית, הסכים הרבי לבואו.

זה קבע לאחר בדיקה, כי אין זו אלא 'אינפלינציע קלה', והרגיע את רוחם של בני הבית.

לאחר הדלקת נרות, נשכב הרבי למנוחה, וכאשר התעורר, קם ממיטתו והלך לחדר הסמוך, שם קיבל את פני השבת, שם גם ערכו בעבורו את השולחן לסעודת השבת. את הקידוש אמר הרבי בקול נמוך, טעם אך מעט מהמאכלים, ולאחר ברכת המזון שב לנוח בחדרו.

למחרת בבוקר התאספו מתי מעט מאנ"ש לתפילת שחרית ולקריאת התורה בחדרו של הרבי, בעוד הרבי עצמו ישב על כסאו בחדר הסמוך, כשהוא לבוש בבגדי המשי השבתיים, והאזין לשליח הציבור ולקריאת התורה.

במוצאי שבת, לאחר ההבדלה, ביקש הרבי לעשן, אלא שלפתע חש שלא בטוב וכמעט הגיע לעילפון. הנוכחים במקום התיזו עליו מים קרים, ומיהרו לקרוא לרופא. התחושה הפנימית הייתה שמשהו לא טוב קורה, למרות איבחוניו המרגיעים של ד"ר לנדא.

במשך הלילה גברה חולשתו של הרבי. חולשה מוזרה שהשתלטה שלטון ללא מצרים, והתישה את גופו של הרבי "וכבר לא היה בכוחו רק לשכב, ולקום ולשבת, ומכל שכן לעמוד כשהיה צריך". פתאום הרבי לא יכול היה לעמוד לבדו, ונזקק לעוזר ולתומך שיעמוד לימינו ויסייע בידו. כאמור, מי שזכה בזכות נפלאה זו, היה הרב ריבקין ועמו בנו של הרבי — כ"ק אדמו"ר הריי"צ, שניהם לא משו מחדרו של הרבי.

בשחריתו של יום ראשון, כ"ד באדר, כבר נזקק הרבי לסיוע ליטול את ידיו הקדושות. הרב ריבקין הזדרז לגשת ולשמש את הרבי. מרעיד-לב לקרוא את תיאורו המאלף, כיצד בירך הרבי ברכת 'על נטילת ידיים' 'שגרתית':

"אחרי אשר יצקתי לו מים לנטילה שלוש פעמים בסירוגין, כדין .. התחיל לומר ברכת 'על נטילת ידיים' בכוונה גדולה מאוד, והיה מאריך בכוונת כל מילה הרבה. כשהגיע לתיבות 'על נטילת ידיים', הגביה ידיו למעלה עד כנגד הראש, באופן שסופי האצבעות משתי ידיו היו זה כנגד זה כמעט מחוברים וראשו השפיל קצת, והיה ממשיך ומאריך בתיבות 'על נטילת ידיים' בכוונה עצומה. בעת אמירת הברכה היו עיניו סגורות ועל מצחו קמטים — כמו בעת העמקה".

לאחר ביקור נוסף של ד"ר לנדא, ביקש הרבי להתפלל שחרית. עטיפת הטלית והנחת התפילין כבר היו קשים בעבורו, והרבי נעזר בבנו וברב ריבקין. אף על פי שהדבר עלה לו במאמץ רב, דאג הרבי להתעטף בטלית כפי מנהג חב"ד על כל הפרטים והדקדוקים. את התפילה עצמה עשה בחצי ישיבה חצי שכיבה בעוד הרב ריבקין מחזיק לנגד עיניו את הסידור. כשסיים הרבי את הכתוב בדף, היה המשמש מדפדף לעמוד הבא. גם במצב זה הקפיד הרבי לומר מילה במילה מתוך האותיות המאירות שבסידור.

את התפילה כולה אמר הרבי מילה במילה, בדבקות ובנעימה שקטה חרישית, במתינות הראויה, תוך הקפדה על המנהגים השונים. הרבי אף הקפיד להניח את כל ארבעת זוגות התפילין שלו, כדרכו מימים ימימה.

במשך היום דאג הרבי למצות עבור חג הפסח, והוא ביקש מהת' אברהם ברוך פויזנר, שהיה ממונה על אפיית המצות, להשתדל בטחינת החיטים לקראת האפייה; הוא אף ביקש להתעדכן בהתקדמות ההכנות. מי שיער את אחריתן של הימים...

ד

במהלך כל ימות השבוע שהו בבית הרבי, הרופא הקבוע ד"ר לנדא, ולצדו עוד רופאים מומחים שונים שהוזעקו לעת הצורך אל מיטתו של הרבי. מפליא היה לראות את התנהגותם של רופאים אלה, אשר למרות שלא הכירו קודם לכן את גדולתו של הרבי, עמדו לפניו בביטול מוחלט. הם עשו כל שביכלתם כדי למלא את רצונו של הרבי, "והיו רועדים בפועל ממש לכל תנועותיו כאחד מאנ"ש היותר מקושרים".

חלקם לא משו ממיטתו של הרבי יום ולילה, ומתוך מסירות עצומה עשו הכול בכדי להקל על כאביו.

אך דומה כי קצרה ידם מלהושיע. החולשה — שאיש מהם לא ידע לאבחן את מקורה ופישרה — המשיכה להתיש את גופו של הרבי, והיא אף הלכה והתעצמה מיום ליום; "רק אפסו כוחותיו מיום ליום בלי מחלה ידועה בשם".

ביום שני בבוקר, הגיע פרופסור זאוואדסקי שערך בדיקות יסודיות. בתום הבדיקות נכנס לחדר ה'קבינט', שם כבר ציפו לו הרבנית ובן הרבי, הריי"צ, יחד עם החסיד הרב שמואל גוראריה. הפרופסור החמיר באבחנתו, והביע חששו למחלת ה'סיפנאי' (טיפוס), מחלה קשה ומידבקת.

קולות הדיבורים הנרגשים הגיעו עד לחדרו של הרבי, אולם לא ניתן היה לשמוע דברים ברורים. פנה אפוא הרבי לרב ריבקין שנשאר בסמוך לו, ובחיוך קל אמר "הם מקיפים אותו בשאלות כתנורו של עכנאי".

בטרם הלך לדרכו, נכנס הפרופסור בשנית לחדרו של הרבי, והרבי פנה אליו בקצרה:

"נו?"

הפרופסור התחמק והשיב כי לעת עתה אין בידו אבחנה מדוייקת "אבל אל תדאגו, תהיו בריאים", הרגיע ופנה לדרכו.

באותו יום, כאשר השתעל מעט, פנה אליו בנו הריי"צ בדאגה, ואמר לאביו:

"אבא! אתה משתעל".

נענה הרבי ואמר: "כן, ה'אור' אינו מתיישב ב'כלי'!

• • •

במשך כל ימי מחלתו, היה הרבי אפוף במחשבותיו, ופניו הביעו רצינות יתירה. אפילו בת שחוק קלה לא נראתה על פניו, מלבד אי-אלו פעמים נדירות. נראה היה כאילו הוא עצמו מצטער מגזר הדין שנגזר על עדת החסידים, שיוקח מהם עטרת ראשם.

איש לא העז להעלות על דל שפתיו את הרמזים השונים שפיזר הרבי במהלך כל חודשי החורף על אודות הסתלקותו. את עיקר הרמזים נתן לבנו אדמו"ר הריי"צ ולרעייתו הרבנית הצדקנית החל מאחר מועדי חודש תשרי. על כך סיפר כ"ק אדמו"ר הריי"צ עצמו במכתב נרגש ששלח לעדת החסידים לאחר ההסתלקות "..ואשר דיבר אתי ביחוד אחרי המועדים בתחילת מר-חשון העבר ממה שבדעתו הקדושה ליסד לטובת אחינו ה' עליהם יחיו. עתה אבינה כי לא הבנתי דבריו הקדושים בדברו עמי, ורק ראיתי צער נפשו הטהורה".

בדיעבד, ניכר היה כי כבר אז החל הרבי להתכונן לעבור לעולם אחר, עולם שכולו טוב.

ה

עד מהרה הבינו אנ"ש והתמימים, כי אין זו חולשה גרידא, וכי הדברים רציניים יותר. כולם קיבלו על עצמם אפוא להתענות ביום שני, ולהרבות באמירת תהלים. כמו כן נערך מניין עם קריאה בתורה, כמנהג ימי הצום, עם קריאת 'ויחל משה את פני ה' אלוקיו'. הו, כמה הוחילו את פני ה', למען ישאיר את הרבי בבריאות איתנה...

מידי ערב התאסף מניין מזקני אנ"ש בבית החסיד הרב יעקב טוביה געבר, והיו אומרים תהלים במשך כל הלילה עד אור

הבוקר בהשתפכות הנפש ובבקשת רחמים רבים, שישלח השם יתברך רפואה שלמה לרבי.

בשבת קודש פרשת ויקרא, כשהמצב כבר היה חמור יותר, ציווה רבה של רוסטוב, הגאון הרב ברמן, להכריז בכל בתי הכנסת ובתי המדרש שבעיר, שכל התושבים יבואו למניין התפילה שלהם בצהרי יום לאמירת תהלים ולבקשת רחמים בעבור הרבי, איש בל יעדר!

ואכן, בצהרי יום השבת, התאספו אלפי יהודי העיר ומילאו את בתי הכנסת והמניינים השונים, ושפכו שיח ותפילה מלב קרוע ומרותח בפני היושב במרומים, כי ישלח רפואה שלימה ומהירה לכבוד קדושת אדוננו מורנו ורבינו רבי שלום דוב בער בן רבקה.

• • •

בבוקרו של יום רביעי, כשהביאו לרבי את סידורו בעל הכריכה האדומה, עמו היה רגיל להתפלל, הורה להביא לו דווקא את הסידור הישן, אותו סידור שעליו כתובות הגהותיו על ה'ישערי תפילה'.

במהלך היום, כשגברה חולשתו, והגיעו תוצאות מהבדיקות השונות שנערכו, חשש הרבי כי מדובר במחלה המידבקת האיומה 'סיפנאי', וביקש מבנו לצאת מהחדר למען לא יסתכן אף הוא. אדמו"ר הריי"צ אכן יצא ועמד מאחורי הדלת, אולם לאחר דקות ספורות לא התאפק ונכנס שנית לחדרו של אביו. שוב פנה אליו אביו הרבי ואמר לו "אינך צריך להיות כאן".

אדמו"רהריי"צ הבין שאביו הרבי עומד בדעתו כי אל לו להיות עמו בצוותא חדא, מחשש לסכנה, החל להתחנן:

"אבא, מדוע מצווה אתה עלי ללכת מכאן? מדוע שלא אהיה כאן לידך?

אך אביו השיב לו בדאגת-אב: "ככה זה. כאשר לא יודעים מה זה, ואצלך הרי הלב חלש. וגם אמא אינה צריכה להיות כאן".

והבן, ברחשי-לב הומים, כמו מתחנן על נפשו: "לא נורא אבא, זה כלום, הקב"ה ישמור. אני אהיה לידך". הרבי שתק ולא ביקשו עוד לצאת.

ביום חמישי בשבוע התקיימה אסיפת רופאים בהשתתפותו של ד"ר לנדא, ד"ר רבינוביץ, והפרופסור המחמיר זאוואדסקי. הד"ר לנדא, האופטימי מביניהם, השתדל להנמיך את הדאגה שהיה פרופסור זאוואדסקי יוצר בשל תחזיותיו הקשות. אמנם, ביום זה גם ד"ר לנדא הודה כי חולשתו של הרבי הולכת ומחריפה ואין בידם לעשות מאום.

לפתע נפתחת דלת החדר, ובעדה יוצא אדמו"ר הריי"צ. זמן-מה הוא עומד בסמוך למדרגות הבית כשהוא אזור באבנט, ראשו שפוף ביגון נורא, אפוף במחשבות סוערות, ושפתיו רוחשות תפילה או תהלים. בכי מר ונורא פורץ מלבו הטהור. מבעד לשיתין ניתן לשמוע אותו מנגן במרירות רבה את ניגונו הידוע של כ"ק אדמו"ר הזקן, ד' בבות, אותו ניגון בו היה מתפלל הרש"ב בימים הנוראים

לאחר התייעצות ממושכת הורו לטפל בו באמצעות כוסות רוח. כמו כן הורו לתת לו חמש זריקות במשך היום והלילה. למרות הכאבים העצומים שהיו כרוכים בהעמדת העלוקות, לא יצאה אף לא אנחה אחת מפיו של הרבי.

ביום זה כבר לא יכול היה הרבי אף לא להתיישב במיטתו, דבר שעשה בימים האחרונים, שכן הדבר היה כרוך במאמצים אדירים, והרופאים הורו לעשות הכול כדי שלא להתיש את הגוף. "והיה ניכר בו מרגע לרגע חלישות ביותר, וכי מצבו נעשה רציני ביותר", כותב הרב רבקין בזכרונותיו.

בצהרי היום קרא הרבי הריי"צ לשלושה חסידים: הרב פוליק גוראריה, אחיו הרב שמריהו גוראריה (המועמד להיות חתנו) והרב בערל ריבקין, ועשאם לבית דין על מנת למסור בפניהם הודעה. הוא הודיע להם כי מקבל על עצמו אי-אלו ענייני צדקה לרפואתו של אביו הק'.

נענו השלושה וקיבלו את ההודעה שיצאה מלב קרוע ומרותח של הבן הדגול והיחיד.

במשך רוב שעות היום שכב הרבי במיטתו, נים ולא נים, מתייסר בייסוריו. סמוך לרבי ישבו והשגיחו כל העת ר' בערל ריבקין ועמו הת' יעקב אייזיק באלאנטער, בעוד הרופא עצמו נכנס ויוצא מידי פעם.

בשעה עשר בלילה, הקיץ לפתע הרבי, והחל לדבר בקול רם. היה נראה כאילו הוא עומד 'באמצע' עניין כלשהו. התקרבו השניים למיטתו כדי לשמוע את דבריו, וקולו הספוג בייסורים נשמע היטב:

"הוא מתבטל ביטול עצמי, ביטול במציאות, ביטול שלמעלה מטעם ודעת. מכיוון שמאיר גילוי אור עצמי, והביטול הוא ביטול עצמי, ביטול במציאות, שזהו ה"אליך ה' נפשי אשא", שזה בתפילת שבת בה אנו אוחזים".

מחמת החולשה, הדיבור לא היה רהוט כל צרכו, אך הרבי המשיך: "השגה והתבוננות. כאשר הוא מתבונן בהשגה רחבה — הוא מתבטל לגמרי, שמתבטל ה'יש' של הנשמה".

בין כה וכה נכנס אל החדר הד"ר לאזינסקי, וכשהבין כי הרבי עוסק בדברי תורה וחסידות — דבר שאסרו הרופאים מכל וכל בשל הטרדת המוח בעניינים עמוקים — ביקשו הרופא בתחנונים: "רבי, עכשיו אין זה הזמן לדבר תורה; עכשיו הזמן לנוח. כאשר תהיו בריאים, תאמרו הרי הרבה דברי תורה".

השיב לו הרבי "בשביל זה הרי צריכים את הבריאות".

מכל מקום, פסק הרבי מדברות קודשו, ולא דיבר עוד. "ואני ויעקב אייזיק נתפעלנו מאוד מהדבורים, ונפל לבנו בקרבנו..."

I

בבוקר יום השישי, שוב התקיימה אסיפת רופאים מורחבת בהשתתפותם של ד"ר לנדא, רבינוביץ, לאזינסקי, מירסקי, ובהשתתפותו המיוחדת של הפרופסור הידוע קאסטאריאן. אלה עשו הערכת מצב רפואית, והבינו כי המצב גרוע ביותר. לבסוף הורו על שיטת טיפול, כדי להקל על הרבי עד כמה שניתן.

בברכות השחר לא יכול היה הרבי גם לא להתנועע, והוא אמר את הברכות בשכיבה בעוד שמחזיקים לנגד עיניו סידור פתוח. מאוחר יותר, כשהחל להתפלל, ניכר היה כי הדבר עולה לרבי במאמצים כבירים. הרב ריבקין שאחז בסידור היסס בדעתו אם לבקש מהרבי להפסיק, להשתהות ולנוח קמעה. לבסוף גמר אומר שלא להיות "חסיד שוטה", וכשהגיע הרבי לאמירת הקטורת

באמירת ה'קרבנות', ביקש מהרבי לנוח, והרבי שהרגיש אף הוא כי אינו יכול עוד — נענה.

• • •

רגעים אחדים לפני כניסת השבת, ביקש הרבי מהרב ריבקין לבדוק בלוח מתי כניסת השבת. זה השיב כי אכן זהו הזמן של הדלקת הנרות. הרבי הורה לו אפוא לקרוא לרעייתו הרבנית מרת שטערנא שרה וביקשה, כדרכו בקודש, על פי ההלכה, לגזוז מעט את ציפורניו לכבוד כניסת שבת המלכה. הרבנית השיבה כי כעת כבר מאוחר ועל כן כדאי לעשות את הדבר ביום ראשון.

הרבי הניף ידו בתנועה, ספק יאוש ספק ביטול: "יום ראשון?" אמר-שאל, כמו קובע מי יודע מה יהיה עד יום ראשון...

"נו", הוסיף הרבי לאחר מכן בקול חלש, "הגיע הזמן להדליק נרות שבת קודש". הרבנית השיבה כי זה עתה הדליקה נרות.

שוב חזר הרבי למצב של מנוחה ורק בשעת לילה מאוחרת התחיל להתפלל קבלת שבת בקול רם ובנעימות, למרות שהדבר כבר עלה לו בקושי. הרבי אף נטל את התרופות שהוגשו לו עם מעט מים. כשהציעה לו הרבנית לשתות מעט קפה, השיב "צייתו פעם למה שאומרים".

השמשים הנאמנים הרב בערל ריבקין והרב יעקב אייזיק באלאנטער שהיו צמודים לרבי ימים ולילות, נמנמו קמעה על כסאות סמוכים. לפתע נשמע קולו של הרבי: יעקב אייזיק!

זה מיהר לגשת: "כן, רבי!"

"קידוש!" הייתה התשובה קצרה ורוויית ייסורים.

"על מה תרצו לעשות קידוש, על קפה או על תה?" הוסיף השמש הנאמן לשאול, אך הרבי הורה לו להביא כזית חלה כי ברצונו לקדש על פת. לאחר שהרופאים אישרו זאת, הובאה למקום חלה. הרבי התעניין אם הרבנית כבר שמעה קידוש, והמשמש השיב כי אכן כן, וכעת היא נחה קמעה לאחר לילות ארוכים של חוסר שינה.

בתום ה"סעודה" וברכת המזון, החל הרבי באמירת קריאת שמע שעל המיטה. כשהגיע למילים "והאר עיני פן אישן המוות", חזר וכפל את המילים, כשבפעם השניה אמרם בקול רם וב'תנועה' של מתינות יתירה.

למחרת, יום השבת, התגברה החולשה משעה לשעה. בשעה חמש אחר הצהריים, שעת 'רעווא דרעוויו' נכנס לחדרו הרב צבי גוראריה ועמד לא הרחק ממיטתו של הרבי, לא המיש מבטו מגאון ישראל ותפארתו המתייסר בייסוריו. בעודו עומד כך, לפתע השתנה גוון פניו של הרבי, וסברו הפך למאויים עד שהיה כלבת אש יוקדת. העיניים כמו בלטו מחוריהן באופן מאויים, ממש כמו בזמני הדבקות המיוחדים שהיו מאז ומקדם.

הרופאים שהוזעקו אל החדר, מיששו את זרועו של הרבי ובדקו את הדופק. הם לא חסו על כוחם ועשו כל אשר לאל ידם כדי להקל על הרבי. רק לאחר מכן סיפרו כי במשך השבת כולה כמעט ולא היה דופק; אמנם הם ידעו את המצב לאשורו כי אין תקווה על פי הטבע, אולם נמנעו מלגלות זאת לבני הבית ולחסידים המקורבים.

עם שקיעת החמה, התאספו רבים מאנ"ש בחדר הגדול, בצד השני של הבניין, והחלו באמירת תהלים מתוך בכיות איומות.

מיד בצאת השבת הורו הרופאים לחמם מים כדי לנסות ולחמם את רגליו הק' של הרבי.

לפתע יצא הד"ר לנדא, רופא החצר, מחדרו של הרבי, ופנה לכמה מחשובי החסידים להתייעץ עמם האם לגלות את המצב לאשורו לרבי הריי"צ, בנו יחידו של הרבי, "אולי עוד ירצה לדבר עמו אי אלו דברים?" תהה הרופא. בעיה נוספת הייתה: מי הוא זה שמלאו לבו לומר בשורה כה איומה לריי"צ?!

עודם מדברים, והריי"צ עצמו פנה לד"ר לנדא ושאל לגבי המצב. זה קפץ על ההזדמנות והחל לגלות את אוזנו אט אט, כי המצב קשה מאוד. הריי"צ מיאן לקבל את הדברים כפשוטם. הוא האמין כי המצב רציני אך עדיין יש תקווה.

בשעת ערב מאוחרת החל הרבי הרש"ב לומר הברות קטועות, בקול שקט, כמו מדבר לעצמו. רק בקושי הצליחו לשמוע את המילים "התחברות 'יחודא עילאה' ב'יחודא תתאה' וכהנה.

הבן היחיד, אדמו"ר הריי"צ, לא מש ממיטתו של אביו. בשעה עשר בלילה, מוצאי שבת, פקח לפתע הרבי את עיניו והביט בבנו. הבין הבן את הרמז וזה רכן אליו קרוב יותר, מקשיב בתשומת לב לדברי אביו. שלא כרגיל בימים האחרונים, קולו של הרבי היה צח וברור: **"אני עולה השמיימה, את הכתבים אני משאיר לכם. קחו אותי לזאל** (חדר היחידות) **ונהיה ביחד"**.

פניו של הריי"צ החווירו בבהלה עמוקה. זו לא נעלמה מעיניו הבוחנות של אביו, וכמו ממשיך בחינוך המופלא אותו העניק לו כל ימי חייו, נענה בתוכחת מוסר אוהבת: "התפעלות? התפעלות? מוחין! מוחין!"

כל הנוכחים שעמדו במקום העידו לאחר מכן, כי החל מאותו רגע, השתנתה באחת גישתו של הריי"צ לנוכח המצב. מאז ואילך קיבל את המאורעות בגדלות מוחין כבירה. "ברור הוא למבין שבדברי קדשו אלו, הסיר מבנו שליט"א מדת התפעלות הטבעית, והמשיך לו מוחין נעלים", כותב הרב ריבקין ברשימותיו.

ברגעים אלה הועבר הרבי על מיטתו אל ה'זאל' הגדול — החדר הקדוש שבו ישב תמיד על התורה והעבודה ומשם הפיץ את אורו הגדול על פני העולם כולו. את המיטה העמידו סמוך לכותל המזרחי, ראשה לצד צפון ורגליה לצד דרום.

השעה הייתה שעת לילה מאוחרת כאשר הרבנית הגישה כוס קפה. שפתיו של הרבי החלו להתנועע בלחישה וקולו לא נשמע. כשאחד המקורבים רכן, שמע את הרבי אומר את נוסח ההבדלה. מחשבה מבהילה חלפה, כי גם אדמו"ר הזקן בשעתו עשה הבדלה על קפה, שעות אחדות לפני הסתלקותו, אף הוא במוצאי שבת קודש...

רוב הזמן שכב הרבי כשעיניו עצומות והנשימות כבדות, מלאות בייסורים "וכל נשימה היתה יוצא בלוויית אנחה נוראה, אשר הייתה שוברת כל גופו של כל אחד מאנ"ש שעמדו שם". שוב נראו שפתיו של הרבי רוחשות, והריי"צ רכן לעברו ושמע ממנו את התיבות "ואהבתם את ה' אלקיכם".

בין כה וכה מצבו של הרבי התפרסם במהירות בקרב החסידים, ורבים מאנ"ש התאספו במהירות לאמירת תהלים בתחנונים ובבכיה מרה. באותה שעה נמנו וגמרו להוסיף לו שם. ואכן, הוסיפו את השם "חיים" לשמו הק' של הרבי.

מעט לאחר חצות הלילה הוקם בית דין של שלושה מגדולי החסידים הלא המה החסיד הרב שמואל גוראריה, הרב זלמן הבלין והרב ישראל לוין (נעוולער). כמו ברגעי הקודש של יום הכיפורים, ניגשו אנ"ש והתמימים בזה אחר זה ותרמו בלב שלם ובנפש חפצה חצי שנה או שנה לחייו של הרבי, כדי שיאריך ה' ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים.

קול המולה נמשע לפתע, כאשר הרבנית שטערנא שרה ניגשה אל חברי בית הדין ובקול מר ביקשה לתת עשר שנים מחייה. חברי בית דין לא הסכימו לקבל ממנה קניין על כך. לכל היותר חצי שנה או שנה. לאחר דין ודברים עמוס בסערת רגשות, הסכימו לקבל ממנה שנתיים מחייה.

לפתע נפתחת דלת החדר, ובעדה יוצא הריי"צ. זמן-מה הוא עומד בסמוך למדרגות

הבית כשהוא אזור באבנט, ראשו שפוף ביגון נורא, אפוף במחשבות סוערות, ושפתיו רוחשות תפילה או תהלים. בכי מר ונורא פורץ מלבו הטהור. מבעד לשיתין ניתן לשמוע אותו מנגן במרירות רבה את ניגונו הידוע של כ״ק אדמו״ר הזקן, ד׳ בבות, אותו ניגון בו היה מתפלל אדמו״ר הרש״ב בימים הנוראים.

לאחר השעה שתיים בלילה, מרים לפתע הרבי את ידו הק׳ כששפתיו שוב רוחשות. הרבי הריי״צ שעומד כל העת ליד המיטה, ראשו רכון בדאגה עמוקה, מבין כי אביו הרבי רוצה לברכו. הוא מרכין עוד יותר את ראשו עד שידיו של הרבי היו על ראשו, וברכו בברכת אב.

לפתע נענה הריי״צ: ״אבא, נמצאים פה הילדים חנה, מושקא ושיינדל״ — שלוש בנותיו של הריי״צ. אלה מתקרבות לרבי. הרבי מביט בהן ושפתיו רוחשות כל העת.

הריי״צ מבקש מכל הנוכחים לעזוב את חדר ה׳קבינט׳, מלבד בני המשפחה. כל הנוכחים יוצאים החוצה, גם הרופאים. הגיעה שעה עמוסת רגש, שעה של פרידה מעם בני המשפחה.

תחילה ניגשת הבת הבכורה חנה. הרבי מביט בה במבט נעים, מגביה את ידו הקדושה, בעוד בנו מסייע לו להחזיק את היד כדי שתהיה מעל לראשה כפי שתמיד נהג בערבי יום הכיפורים. הרבי מברכה ובין השאר אמר את נוסח ״יברכך וכו׳״ ועוד אי אלו דברים שלא יכלו להבינם. כך מברך גם את שתי הבנות הנותרות, חיה מושקא ושיינדל.

הרבי מסיים עם הבנות, ואז נושא את שתי ידיו הקדושות על ראש בנו יחידו, ומברכו בברכת ״יברכך״ בהוסיפו עוד ברכות כהנה וכהנה, כאשר בין השאר נשמעו המילים ״יהי ד׳ אלוקיו עמו ויעל״.

לאחר מכן קורא הריי״צ לתמים שמריהו גוראריה, הרש״ג, שכבר היה מיועד להיות חתנו, וברכו.

שוב נכנסים הרופאים והמקורבים לחדרו של הרבי.

החדר מתמלא שוב ואדמו״ר הריי״צ אינו מתאפק ויוצא בשנית אל הפרוזדור, מתיישב על ספסל סמוך ופורץ בבכי מרורים. שוב עולה קולו כמו מתפלל בניגון. סמוך לו מגיע הרב בערל ריבקין שמתיישב אף הוא על ספסל סמוך באפיסת כוחות. הריי״צ קם ממקומו ומתהלך אנה ואנה בסערת נפש. לפתע עוצר על מקומו, וכשפניו להבות לפת את הרב ריבקין בשתי כתפיו וצועק בקול מר:

״גוואַלד בערל! אצלנו הרי לב מאובן״,

נכנס הריי״צ לחדרו של אביו הקדוש, ועומד בסמוך למיטתו של אביו. עמידתו היא בדיוק אותה עמידה כפי שהיה עומד כל השנים מול פני אביו, שעה שהיה אומר דא״ח. ביטול מופלא. הרבי שוכב כשעיניו עצומות בחזקה, ונשימותיו אך בקושי. אט אט הנשימה הולכת ונחלשת, כמעט ופוסקת. זעקה קורעת לב נשמעת לפתע: ״טאַטע! טאַטע!״

ושוב פורץ בבכי מר.

ממשיך אדמו״ר הריי״צ להתלך בסערה רבתי, ושוב עוצר על מקומו ופונה לר׳ בערל ריבקין:

״בערל, מה אתה אומר?!״

ור׳ בערל עומד מולו דומם, נתון אף הוא בסערת רגשות. מה עליו לומר בשעה נוראה שכזאת?! לבסוף פצה פיו ואמר בשקט ״רק הקב״ה יכול לעזור״.

נכנס הריי״צ לחדרו של אביו הקדוש, ועומד בסמוך למיטתו של אביו. עמידתו היא בדיוק אותה עמידה כפי שהיה עומד כל השנים מול פני אביו, שעה שהיה אומר דא״ח. ביטול מופלא. הרבי שוכב כשעיניו עצומות בחזקה, ונשימותיו אך בקושי. אט אט הנשימה הולכת ונחלשת, כמעט ופוסקת.

זעקה קורעת לב נשמעת לפתע: ״טאַטע! טאַטע!״

לבם של הנוכחים בחדר נקרע לגזרים. הרבי פוקח חלושות את עיניו ומביט בבנו במבט רך, כמו מפייסו על הצער הגדול הצפוי לו...

ארבע לפנות בוקר.

ניכר כי אלו הרגעים האחרונים. עיניו של הרבי עצומות בדבקות איומה והנשימה הולכת ונחלשת.

שוב מפלחת את חלל האוויר זעקה איומה:

״טאַטע! טאַטע!״

לקול הקריאה פוקח שוב הרבי את עיניו ומביט בבנו במבט חומל, ושוב עוצמן. הרופאים כבר הפסיקו לתת זריקות, הם מבינים כי אין בהן עוד טעם.

הנשימה הולכת וכבדה, והרבי הריי״צ לא יכול עוד ובקול שאגת ארי הוא זועק:

״טאַטע!!!״

בפעם האחרונה פוקח הרבי את עיניו, הביט בבנו יחידו, ושתי דמעות גדולות זולגות מעיניו הטהורות, ומיד נעצמות שוב.

עוד תנועה קלה מצד הרבי, יישר את ראשו, תיקן ידיו ורגליו, ונשמתו הקדושה עלתה השמימה בקדושה ובטהרה — — —

כל הנוכחים במקום החלו לזעוק בקול גדול ״שמע ישראל״ ובכיים המר עלה, שבר מחיצות והרעיד עולמות...

״בחודש הראשון, באור ליום השני, כעשרים רגעים על שעה החמישית בעלות השחר, נפתחו השמים, שמי שמים העליונים, והנשמה הטהורה עלתה להשתפך אל חיק אביה בנעימה קדושה ובשקיטה אצילית מסר רבינו הקדוש נשמתו לא-ל אלקי הרוחות, והוסגרו עיני אב הרחמן, לי, ולכל אחי חניכי בית אלקים, וברגע אחת יתום נהייתי, אני, אתם תלמידיו, ואתנו יחד עם הקודש״ — כתב לאחר מכן אדמו״ר הריי״צ לכל החסידים.

ז

בשעות אחר הצהריים של יום ראשון, יצאה הלווייה רבתי מבית הרבי בדרכה אל ׳בית החיים׳ הגדול שבפאתי העיר רוסטוב. עוד קודם לכן ערכו זקני אנ״ש ונכבדיו את הטהרה בחיל ובסילודין. אלה העידו כי פניו הטהורות של הרבי היו כל העת כמו חיות, ובת שחוק קלה נסוכה על שפתיו (כפי המסופר אצל הרשב״י, שלאחר הסתלקותו היו פניו מחייכות).

את ארון הקודש עשו מקרשי הבימה של בית המדרש ומהסטנדר של הרבי. מלבד התכריכים היה הרבי עטוף בטלית השבת שלו עמה התפלל בימיו האחרונים.

במשך כל ההלווייה נשאוהו רק תלמידי התמימים ואחדים מזקני אנ״ש, כאשר

המשך בעמוד 41

מצה שמורה עבודת יד

אנו מקפידים לאכול מצה שמורה עבודת-יד כל ימי הפסח דווקא, מדוע? • איזה מצה מותר לאכול "בשעת הדחק" ואיזו אסורה גם לא "בשעת הדחק"? • כיצד צריכה להיות הנהגה בסדרים הציבוריים בעניין מצה שמורה? ובסעודת משיח? • על כך ועוד, במאמר שלפנינו

גם השנה, לפי הוראת הרבי ייערכו בעזרת ה', מאות ואלפי סדרי פסח ציבוריים בכל רחבי תבל, בהם יקבלו השלוחים "כל דכפין" להסב עמם יחד סביב שולחן הסדר. אחת השאלות ששלוחים מתחבטים בה, היא: האם יש להקפיד שכל האורחים המסובים יאכלו רק מצה שמורה עבודת יד, או שמספיק שרק שיעור המצה שחייבים לאכול מהתורה, ה"כזיתים" של מצווה, יהיו ממצה עבודת יד, והשאר יהיה ממצות מכונה?

נושא נוסף שיש להרחיב עליו – "מצה עבודת יד לילדים", שיש בזה הוראה מיוחדת של הרבי. בנוגע לשעת הדחק – על מה עדיף להתפשר: על מצת מכונה או מצת יד שרויה?

בסיום המאמר נדון האם גם ב"סעודות משיח" בשביעי של פסח, שייערכו לפי הוראת הרבי בכל רחבי תבל – חייבים השלוחים והמארגנים להשתדל שכל המסובים יאכלו מצה עבודת יד.

"מצת מצווה" – הבעיה החלה בדורות האחרונים

עם התחדשות המכונות והשכלולים הטכניים, היו שהחלו לאפות מצות על-ידי מכונות ללא עבודת יד אדם, ובעקבות זאת נתעוררה שאלה האם מצות אלו כשרות לקיים בהם מצוות אכילת מצה בפסח?

הבעיה כפולה: 1) כשרות המצות, האם ניתן לבטוח שאין חשש חמץ במצות הנאפות במכונה? 2) האם ניתן לקיים מצוות אכילת מצה במצות שהוכנו במכונה ולא בעבודת יד? (כפי שיוסבר להלן).

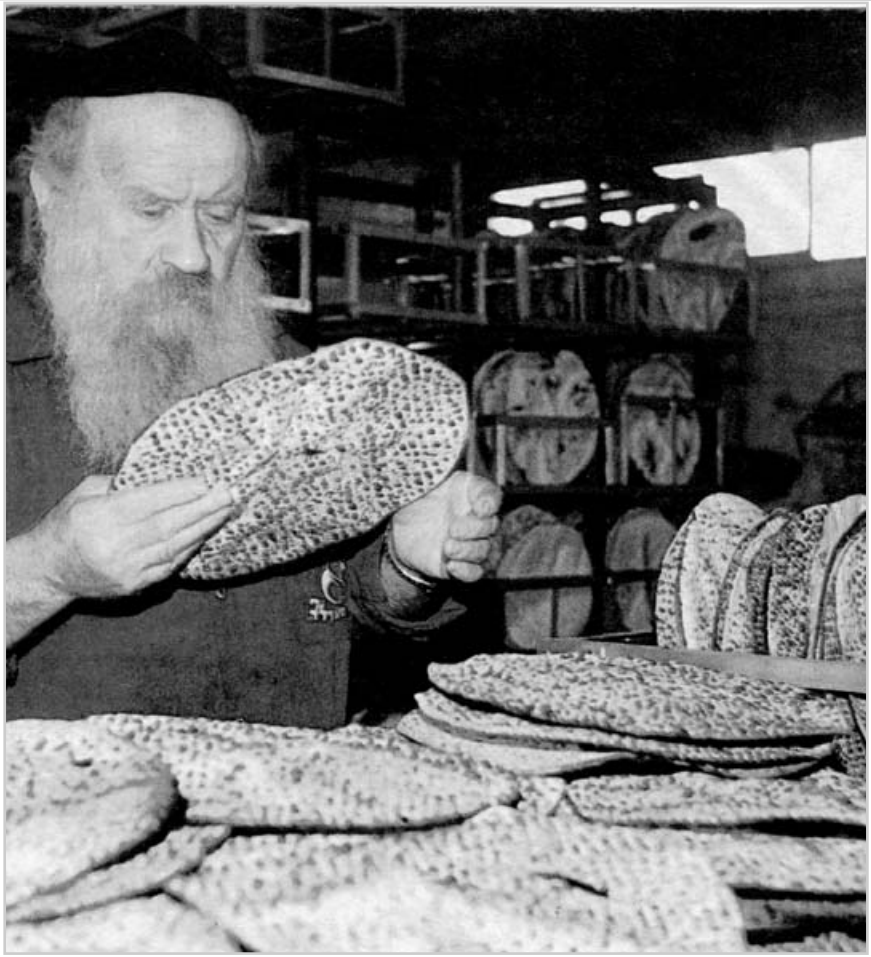
מחלוקת גדולה התעוררה בין הרבנים בדורות האחרונים; הללו אומרים כך והללו אומרים כך, אבל אנו אין לנו אלא הוראת רבותינו נשיאינו, להשתמש אך ורק במצות עבודת יד ולא במצות מכונה!

עד כדי כך אומר הרבי – במענה לאחד שחיפש דרכים להקל באכילת מצות לנכדיו: שבשעת הדחק, כשאין הילדים יכולים לאכול מצה עבודת יד כמות שהיא, עדיף שיאכלו מצה עבודת יד שרויה, משיאכלו מצת מכונה שאינה שרויה, כי יש להקפיד ולאכול כל שבעת ימי הפסח רק מצה עבודת יד (שערי הלכה ומנהג ח"ב ע' קפ).

כשרות מצות מכונה

בדורות הראשונים להמצאת המיכשור הטכני, כשהמכונות עבדו בכוח הקיטור, היו ספקות רבות בנוגע לטיב כשרותן של המצות, האם הן ללא חשש חמץ. היום, כאשר ישנן וועדי כשרות של בדצי"ם למהדרין מן המהדרין, והם משגיחים ובודקים היטב את המכונות, ואף נותנים כשרות מהדרין, וודאי שמצות אלו אינן חמץ חס-וחלילה, והן כשרות לפסח למהדרין.

מאת: הרב יוסף קרסיק, רב אזורי בת חפר – עמק חפר

אך עדיין קיימת שאלה האם מבחינה הלכתית ניתן להגדירם כ"מצת מצווה" ולקיים בהם מצוות אכילת מצה, או שהן אמנם אינם חמץ, אך מבחינה הלכתית הן גם לא נחשבות למצה?

ציווי מיוחד לכוון בעת הכנת המצות

"מצוות צריכות כוונה"; כלומר, בעת שאדם עושה את המצווה עליו לכוון שהוא עושה אותה לשם מילוי ציווי הבורא; אם עושים מעשה של מצווה אך ללא כל כוונה – לא ייחשב הדבר שקיימו את המצווה ולא יוצאים ידי חובה.

אך בדרך-כלל החיוב לכוון הוא רק בעת **שמקיימים** את המצווה, ולא בעת שמכינים אותה.

שתי דוגמאות לדבר: 1) מצוות "סוכה" – המצווה לישב בסוכה ולכוון בעת קיום המצווה בחג הסוכות, אבל אין חובה לכוון בעת בניית הסוכה. גם סוכה שנבנתה ללא כוונה לשם מצווה – כשרה לישב בה בחג. 2) במצוות "קידוש על היין בשבת", החיוב לכוון הוא רק בעת הקידוש, ואין מצווה לכוון בעת הכנת היין. כל יין כשר – ראוי לקדש עליו בשבת, אף אם לא כיוונו בעת הכנתו שהוא יין למצווה. כי בקיום המצווה עצמה צריך לכוון, אבל בהכנת "מכשירי המצווה" אין חובה לכוון.

לא כן היא מצוות אכילת מצה בפסח, המצווה לכוון גם בעת **הכנת המצות** – לאפות אותן לשם מצווה, ומצה שלא כיוונו בעת הכנתה, אפילו אם היא כשרה ואינה חמץ – אין יוצאים בה ידי חובת מצוות מצה!

שתי דעות באופי הכוונה במצה

ציווי מיוחד ציוותה התורה על מצת הפסח "ושמרתם את המצות", שצריך "לשמור" על המצות, ופירשו חז"ל שהשמירה צריכה להיות בכוונת הלב – שומרים על המצות שלא יחמיצו מתוך כוונה שהן יהיו ראויות לקיים בהם מצוות אכילת מצה.

בהגדרת מהות הכוונה בשמירה מביא אדמו"ר הזקן בשולחן ערוך (סימן תס) שתי דעות:

1) "מעשה עם כוונה לשם מצווה" – שיהודי במו ידיו יעשה את מעשה הלישה והאפיה תוך שהוא מכוון "לשם הפסח" ורק במצה כזו יוצאים ידי חובה, אבל במצה שמעשה הכנתה נעשה בידי גוי או קטן שאינם ראויים לכוון, הרי חסרה כוונת העושה, ו"אין אדם יוצא בה, לפי שאינו מתכוין לשם הפסח".

2) "השגחה ושמירה שלא יחמיץ עם כוונה לשם מצווה" – ש"המשגיח" השומר שבעת הלישה והאפיה המצות לא יחמיצו, הוא צריך לכוון ששמירתו היא "לשם הפסח", "משגיח ומשמרה מחימוץ לשם פסח", אבל אין צורך שהאדם עושה המצות בעצמו, יכוון. לכן מצות שלשו או אפו אותן גוי או קטן, ויהודי גדול משגיח שהמצות לא יחמיצו, ובעת השגחתו הוא מכוין לשם מצווה – המצות כשרות.

אדמו"ר הזקן מכריע כמו הדעה הראשונה, שאך ורק מצה שהיהודי הגדול במו ידיו לש ואפה את המצות ובשעת מעשה הוא בעצמו כיוון לשם מצווה – היא המצה שניתן לקיים בה את מצוות אכילת מצה בפסח [לשון אדמו"ר הזקן: "העיקר כסברה הראשונה, ומכל מקום בשעת הדחק, שאי אפשר בענין אחר, יש לסמוך על סברא האחרונה"].

הגדרת מצות מכונה

פסיקת אדמו"ר הזקן היא שמצה שאפה גוי או קטן אינה מצה כשרה למצוות הפסח, ומעתה אנו באים לדון בנוגע למצות שנאפו במכונה, שיהודי גדול לחץ על כפתור הפעלת המכונה, והוא מכוון בעת לחיצתו שהאפיה מכאן ואילך הינה לשם מצווה – האם זה נחשב ש"האדם עושה את המצות", או שזה נחשב ש"המכונה עושה", והאדם רק "גורם" ולא עושה?

הדיון נוגע לעוד כמה סוגיות הלכתיות, לדוגמה: אדם שלחץ על כפתור והדליק מכונה לאפיית מצות בשבת, אם נאמר שזה נחשב שהאדם אופה את המצות, יש מקום לומר שכל זמן שהמכונה עובדת הוא עדיין

"מחלל שבת"; אבל אם זה לא נחשב שהוא בידיו אופה את המצות, הרי הוא נחשב למחלל שבת רק בעת לחיצתו על הכפתור, והאיסור של תורה אינו ממשיך עליו כל עוד המכונה עובדת.

כך גם בעניננו — האם לחיצת כפתור ההפעלה מחשיבה את האדם כאופה המצות, או שאינו נחשב שהאדם האופה.

למעשה פוסקים רוב רבני הדורות האחרונים שזה אינו נחשב שהאדם האופה, הוא נחשב רק "גורם", ולכן מצות אלו אינן המצות הראויות לקיים בהן את מצוות אכילת מצה בפסח [אף אם הן כשרות, שאינם חמץ]. וכדי לקיים מצוות מצה בפסח צריכים לברך על מצות עבודת יד.

הוראת הרבי ל"שעת הדחק"

עתה נבין את הוראת הרבי האמורה "לשעת הדחק", לילדים קטנים אשר אינם יכולים לאכול מצה עבודת יד כמות שהיא, וניצבת בפניהם שתי אפשרויות — או לאכול מצת מכונה או לאכות מצה עבודת יד שרויה במים.

הדילמה הניצבת כאן היא שיש לוותר על הידור מסויים, והשאלה על מה עדיף לוותר: על ההידור שלא לאכול מצה שרויה במים בפסח או על ההידור של אכילת מצה עבודת יד?

הרבי הכריע שעדיף לוותר על ההידור של מצה שרויה מאשר לוותר על ההידור של מצת עבודת יד, ולכן, אומר הרבי, לאכול מצה עבודת יד אפילו שרויה, ולא לאכול מצת מכונה.

סיבת הדבר: מצת מכונה להכרעת אדמו"ר הזקן, למרות שגם היא עשויה מקמח ומים, אינה נחשבת למצה מבחינה הלכתית, והאוכל אותה אינו מקיים מצוות מצה כלל ועיקר; אבל מצה עבודת יד שרויה, למרות שבהשרייה במים מפסידים "הידור מצווה", בכל-זאת האוכל אותה מקיים מצוות אכילת מצה, לכן בכל מקרה וצורה, עדיפה מצה עבודת יד ממצת מכונה.

כזית מצה עבודת יד בכל ימי הפסח

עתה נבאר את מנהגנו לאכול מצה עבודת יד במשך כל שבעת ימי חג הפסח, ולא רק בליל הסדר.

שתי מצוות מרכזיות בחג הפסח: 1) לאכול מצות. 2) לא לאכול חמץ. הציווי לא לאכול חמץ נמשך כל ימי הפסח, אבל מצוות אכילת מצה קיימת רק בליל הסדר, ואילו בשאר ימי הפסח אכילתו "רשות", ואין חובה לאכול מצה.

למרות שאין חובה לאכול מצה חוץ מליל הסדר, מכל מקום, אם אוכלים מצה כל שבעת הימים מקיימים בכך מצווה — "אף על פי שאין חובה לאכול מצות כל שבעה, מכל מקום אם אוכל, מקיים מצוה בכל שבעה".

מסביר אדמו"ר הזקן את הדברים ב"לקוטי תורה": הזוהר הקדוש שמצה היא מאכל האמונה ומאכל הרפואה, כלומר שבאכילת מצה זוכים בשתי סגולות ברוחניות ובגשמיות: בגשמיות — רפואה ובריאות לגוף. ברוחניות — בנשמה, חיזוק הכוחות הרוחניים, ההכרה, הידיעה והאמונה בהקב"ה, ולזכות בדרגת ביטול והתקשרות אמיתית ומושלמת בבורא.

שבע תכונות יסוד בנפש האדם — חסד, גבורה, רחמים, נצח, הוד, יסוד ומלכות — ובאכילת מצה במשך כל יום ויום משבעת ימי הפסח מקדשים תכונה נפשית אחת, כך, האוכל מצה כל שבעת הימים מקדש את כל תכונות נפשו.

מדובר רק על "מצה עבודת יד", שרק בה

עינינו ראו ואוזנינו שמעו מפה קדשו של הרבי את ההבטחה והבשורה שדורנו הוא הדור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה השלימה – ואם בכל ימי הפסח זוכים בסגולה ובמצווה באכילת מצה שמורה, על אחת כמה וכמה שבסעודת המשיח, שכשמה כן היא "סעודתו של משיח" לא סעודת "הכנה" למשיח, אלא סעודת משיח ממש, בסעודה זו אוכלים מסעודתו של מלך המשיח

כוחות וסגולות, אבל במצת מכונה — אין כוחות וסגולות, כי אף אם היא כשרה ואינה חמץ, הקדושה שורה כאמור, רק במצת יד שהכין אותה היהודי בכוונה לשם מצווה.

לכן כל יום משבעת ימי הפסח יש לאכול לפחות כזית מצה עבודת יד. ומדובר על כל אחד גם על ילדים, כדי שאף הם יזכו במעלות ובסגולות המופלאות של המצה.

אכילת מצה ב"סעודת משיח"

למרות שכשאוכלים מצה בכל שבעת ימי החג מקיימים מצווה וזוכים בסגולות והשפעות רוחניות, יש מעלה מיוחדת באכילת מצה דווקא בסעודה אחרונה של החג (לקראת צאת היום השביעי, בארץ הקודש, ובחו"ל ביום השמיני, אחרון של פסח) "סעודת משיח", כתקנתו של מורנו הבעש"ט לערוך מעין סעודה שלישית בנטילת ידים כו', באחרון של פסח.

סעודה זו קיבלה חיזוק והתעוררות מיוחדת אצל הרבי, ובשונה משאר סעודות החג שערכם בהיכל קדשו, הרי סעודה זו ערך בהתוועדות בצוותא עם כל עדת החסידים, ופעמים רבות הדגיש שסעודה זו מיוחדת לדורנו, דור הגאולה.

עינינו ראו ואוזנינו שמעו מפה קדשו של הרבי את ההבטחה והבשורה שדורנו הוא הדור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה השלימה — ואם בכל ימי הפסח זוכים בסגולה ובמצווה באכילת מצה שמורה, על אחת כמה וכמה שבסעודת המשיח, שכשמה כן היא "סעודתו של משיח" לא סעודת "הכנה" למשיח, אלא סעודת משיח ממש, בסעודה זו אוכלים מסעודתו של מלך המשיח.

הרי שבאכילת מצה שמורה עבודת יד בסעודה זו — מגלים אנו את ניצוץ המשיח שבקרבנו, ומעוררים ומזרזים את התגלותו מיד.

לכן יש להשתדל שכל ציבור האורחים בסעודת המשיח (ובכל בתי הכנסת יש אורחים רבים שמגיעים לסעודה זו!) יאכלו בסעודה מצה שמורה עבודת יד, ולכל הפחות כזית מצה לכל אחד ואחת, ומסעודה זו נלך לקבלת פני משיח צדקינו, בקרוב ממ"ש.

תגובות והערות-הארות יתקבלו בשמחה, למייל: rabayyk@zahav.net.il

מאת: הרב שניאור זלמן חאנין

בר מצוה בצל הפרעות

בין מלחמה למהפיכה, בתוהו ובוהו ששרר ברוסיה, חוזר חייקל הנער לישיבה, לתומכי תמימים בוויטבסק ◆ גם חגיגת הבר-מצוה שלו מושפעת ממאורעות הימים; ובעקבותיה מתחילה שרשרת אירועים המסתיימים במותו הטראגי של אבי המשפחה

חיי ישיבה

בערך בשנות תרע"ח-ט הייתה שריפה גדולה, נוספת, בבישנקוביץ'. כל העיר נשרפה כליל ורוב אנשי העיר נשארו בערום ובחוסר כל, רחמנא ליצלן. למחרת השריפה היו צריכים אנשי העיר לכרות עצים ולהתחיל לבנות לעצמם בתים חדשים.

זקני ר' שניאור זלמן יצחק, במקום לבנות מחדש את ביתו במקום, החליט להעביר את משפחתו לעיר נעוול, מקום מגוריהם של הוריו, שם היו להם בית אבנים ("אַ מויער" בלע"ז) — בית גדול בן שלוש קומות.

לאחר המלחמה נפתחה הישיבה בוויטעבסק, המקום בו התחבא סבי מפחד השלטונות והצבא, כפי שכבר סיפרתי, ואאמו"ר נסע לשם ללמוד. בוויטעבסק חגג את הבר-מצוה שלו ושהה שם עד פטירת אביו בחודש שבט תרפ"א.

ראש ישיבת תומכי תמימים בוויטעבסק היו הרה"ג הרה"ח הרב ר' ירחמיאל בנימינסאָן ע"ה. היה לו יחס מיוחד לתלמידיו, עד כדי כך שאבי נשאר איתו בידידות גדולה גם לאחר יציאתם את עמק הבכא. כשאבי היו בפאריז ונודע לו שהרב ירחמיאל בנימינסאן נמצא באנגליי — נסע לפגשו שם בהזדמנות הראשונה שהיתה לו.

אחרי שנים כשסיפר על הפגישה ניכר היו עליו שהוא מתרגש מחדש: "זו הייתה פגישה מרגשת מאד", הוא אמר, "הורדנו כנחל דמעה על כל מה שעבר עלינו במשך השנים, ועל מה שנשאר מכל חברי ותלמידיו, אחד מעיר ושנים ממשפחה, אך עם כל הכאב נשארתי בהרגשה נפלאה, כי חשתי את הידידות האמיתית, שנשארה, ב"ה, כפי שהיתה אפילו אחרי שנים רבות של ריחוק מקום".

זכורני, סיפר אבי, שפעם הגיע המנהל והמשפיע של תומכי תמימים הרה"ח הרב ר' יחזקאל פייגין הי"ד לבחון את התלמידים המבוגרים. בין הבחורים היו בחור אחד למדן ובעל כשרון אך עם זאת גם בעל גאוה גדול. הרי"פ הגיע אמנם, לבחון את התלמידים בלימודים ובידיעות, אבל בעיקר רצה לשים דגש על מידותיהם ומעמדם הרוחני. מכיוון שכך, ראה כחובה "לקצץ את הכנפיים" לאותו בחור, מה שקראו בימים ההם "ביטוש". הוא החל איפוא לבחון ולייגע אותו בשאלות קשות בגמרא. לבחור, כאמור, היו ראש טוב; לא רק שהצליח לענות כראוי, אלא בשלב מסויים הבחין כי הרי"פ אינו בקיא דיו בגמרא הנלמדת ובמפרשים, ורגש הגאוה שבו התגבר עוד יותר. כך אירע, שבמקום שהרי"פ ישאל אותו שאלות — החל הוא לבחון את הרי"פ...

הרי"פ היו יהודי חכם ופיקח והרגיש תיכף ומיד את כוונת הבחור, והבין כי עליו לוודא שהבחור לא ירגיש או יחשוב ש"הוא שם בכיס" את המשפיע. הוא הניח לו לשאול כמה משאלותיו — אך בתור מענה אמר לו: בוא הנה, מי אתה חושב בוחן את מי — אתה

אותי, או אני אותך?!... ונזף בו כדבעי.

אורח הכבוד מושלך לכלא

את חגיגת הבר מצווה של אבי חגגו בוויטעבסק ברוב פאר והדר. הייתה סעודה כיד המלך, ובאו הרבה חסידים ואנשי מעשה מידידיהם בבישנקוביץ׳ ובנעוול.

לבר מצוה של אבי הגיע אורח חשוב במיוחד, שותפו של אביו, הרה״ג הרה״ח הרב ר׳ שניאור זלמן שניאורסאהן מלודז׳, אישיות נכבדה ביותר בין חסידי ליובאוויטש. מלבד היותו אישיות דגולה כשלעצמו — חסיד, גאון מופלג ומקובל — הי׳ גם בעל יחוס להיותו ממשפחת בית הרב, והי׳ מקורב גדול אצל כ״ק רבותינו נשיאינו.

כמובן שביאתו עשתה לה כנפיים, וכל החסידים בוויטעבסק וסביבותי׳ נהרו לבר-מצווה כדי להיות נוכחים בהתוועדות בה יהיה הוא ראש המדברים. אבי ספר כי את הדרת פניו המיוחדת, שכולה אומרת כבוד, לא ישכח לעולם.

אאמו״ר הי׳ מדגיש, כי ביאתו של הרב שנ״ז שניאורסאן לבר מצווה הוכיחה איזה כבוד ודרך-ארץ רחש הגאון לאביו. יש להביא בחשבון שנסיעה כזאת, בימים ההם, לא הייתה ענין של מה בכך: היו אלו ימים שלאחר המלחמה והמצב באותן מדינות היה בלתי יציב בעליל, כל נסיעה היתה כרוכה בסכנת נפשות, וסכנה כפולה ומכופלת עבור חסיד עם חזות של גדול בישראל. למרות כל זאת כיתת הגאון את רגליו ממדינת פולין, ובא להשתתף בשמחת הבר מצוה.

בפועל, נגרמה עגמת נפש רבה מנסיעתו זו. כפי שהבנתי, מישהו העליל על הגאון הרש״ז שניאורסאהן והלשין עליו לשלטונות, והוא הוכנס למעצר. זקני הפך עולמות והשתדל ע״י שתדלנים מבין מכריו הרבים להוציא אסיר ממסגר, כי הגאון סבל יסורים גדולים בבית המאסר.

זקני נסע אז הרבה פעמים לכ״ק אדמו״ר הרש״ב לרוסטוב לבקש את ברכתו הק׳, ולהתייעץ עמו מה לעשות ולנהל את הענינים במצב המסובך שנוצר.

שנת עטר״ת הייתה בכלל שנה של תהו ובהו, ה״אדומים״ (המהפכנים הבולשביקים-קומוניסטים, בהנהגת לנין) לחמו ב״לבנים״ (כינוי לכלל הקבוצות שלחמו בבולשביקים) והרגו זה בזה ללא רחם. כל אחד לקח את החוק בידיו וההפקרות משלה במדינה. אם

הסבא, הרה״ח ר׳ ישעי׳ נימוטין

למישהו לא היה מוצא חן משהו — מבלי להניד עפעף היה שולף אקדח ויורה כדור בראש. זרקו אז יהודים מהרכבות, בפרט יהודים עם זקנים ופיאות, אותם גם זרקו לבית האסורים ועינו אותם בכל מיני עינויים. מובן שנסיעה לרוסטוב היוותה סכנה של ממש, אבל לא הייתה ברירה.

חזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם, ואחרי שנה או יותר של מאמצים גדולים ומרובים שחררו, ב״ה, את הגאון החסיד הרב ר׳ שניאור זלמן שניאורסאהן מלודז׳, וחזר תיכף ומיד לביתו לפולין.

עיני הגאון צופות למרחוק

אחרי המאורע הזה זכה סבי להיות אצל כ״ק אדמו״ר הרש״ב עוד כמה פעמים, ואחרי הסתלקותו בב׳ ניסן, זכה להיות אצל בנו כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ. במכתבו של הרה״ח הר׳ שאול ברוק ע״ה מוצאים תיאור לאירוע שמיימי לו היה סבי עד — ביקור של הגאון הרוגצובי אצל כ״ק אדמו״ר הריי״צ, בו נאמרו מילים נבואיות ממש על נשיאותו של כ״ק אדמו״ר נשיא דורנו (הדברים נכתבו בשנת ההסתלקות של הרבי הריי״צ):

״עכשיו אכתוב לך ששמעתי מר׳ זלמן יצחק חאנין ז״ל (הוא אביו של חייקל חאנין אם אתה יודע אותו), שהוא הי׳ בלנינגראד בשעת מעשה. שנכנס הרב מרגוצוב ז״ל אל כ״ק אדמו״ר [הריי״צ] הכ״מ ושאלו אצלו החסידים מהו נכנס לפה, ואמר בזה הלשון: איך גיי געבן סמיכה אייער רביין [=אני עומד לתת ״סמיכה״ לרבי שלכם], ושמע אדמו״ר [הריי״צ] ויצא לקראתו, ונכנס לחדרו ודברו זמן רב.

וכשיצא שאלו ממנו מהו אומר על הרבי שלנו, ואמר בזה הלשון: אידן דארפן האבן א נשיא, זיין פאטער איז געווען ראוי לנשיאות

(=יהודים זקוקים לנשיא, אביו הי׳ ראוי לנשיאות), חתנו קודם לאחר, בנו קודם לחתנו. ובפרט בנו שהוא ראוי דארף ער א וודאי זיין א נשיא [=צריך בוודאי להיות נשיא], עד כאן לשונו. ואפשר שכדאי לזכור הדבר שיצא מפי הגאון בזמן ההוא״.

המאסר של הגאון הר״ר שנ״ז שניאורסאהן השפיע לרעה על סבי, הוא מאוד לקח את זה ללב, תרתי משמע, נחלש בבריאותו ונפל למשכב.

בכ״ג שבט תרפ״א, כשהי׳ עוד צעיר לימים, לפני הגיעו לגיל חמישים, שבק חיים לכל חי, והשאיר אחריו אלמנה עם 9 יתומים.

ואז נוסף שבר על שברם של בני המשפחה: עם פטירתו של סבי נסתם מקור פרנסתם, ומה שהי׳ להם עד אז הכל ״כלה בעשן״. כל עול הפרנסה נפל על אבי הכ״מ, שהי׳ צריך ליצור מחדש מקור מחיה עבורם, ולכלכל את אמו ואחיו היתומים.

בין ״מסירות נפש״ להפקרות

סיפור מענין סיפר אבי בשם זקני הרב החסיד הר״ר שמואל הי״ד נימויטין:

בימי המרד והמהפיכה ברוסיה, הי׳ כ״ק אדמו״ר מהורש״ב נ״ע ובנו כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ במוסקבה בקשר לענין שנגע לכללות עם ישראל. כפי הידוע הגיעה לרבי שמועה ממקור נאמן שעומדים לעשות פרעות

לבר מצוה של אבי הגיע אורח חשוב במיוחד, שותפו של אביו, הרה״ג הרה״ח הרב ר׳ שניאור זלמן שניאורסאהן מלודז׳, אישיות נכבדה ביותר בין חסידי ליובאוויטש. מלבד היותו אישיות דגולה כשלעצמו – חסיד, גאון מופלג ומקובל – הי׳ גם בעל יחוס להיותו ממשפחת בית הרב, והי׳ מקורב גדול אצל כ״ק רבותינו נשיאנו

ביהודים, בהסכמה חשאית של אנשי הממשלה. הרבי נסע להשתדל שהממשלה תפרוש את חסותה על היהודים ותצילם מידי הפורעים ימח שמם.

יום אחד יצאו הרבי נ״ע והרבי הריי״צ לרחוב ועברו דרך הכיכר האדומה, ה״קראַסני פלאשיטץ״, שם התחוללו קרבות בין חיילי המלך ובין הסטודנטים המורדים. אדמו״ר נ״ע עלה למקום גבוה כדי שיוכל לראות מרחוק, והתבונן, מהורהר, בנעשה במשך זמן ארוך. בנו כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ עמד שם לידו, אך לא ההין לשאול את אביו כ״ק אדמו״ר נ״ע למה הוא עומד כל כך הרבה זמן במקום אחד ומתבונן.

אחר משך זמן, אמר כ״ק אדמו״ר הרש״ב לבנו כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ שעליהם להמשיך ללכת. כשחזרו למלון, לאחר שהרבי נח מעט, קרא לבנו, כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ, ואמר לו:

מסתמא רוצה אתה לדעת למה עמדתי והסתכלתי ב״כיכר האדומה״ במשך זמן רב. התבוננתי באנשים שנלחמו למען אידיאליזם. אנשים מדוכאים (ובלשונו של אבי ״דערשלאָגן, פאַרשקלאַפט און דערדריקט״ — שבורים ברוחם, משועבדים ומדוכדכים) תחת שלטון הצאר, שהכריזו מלחמה למען חזון החופש, נאבקו בכוחות טמירים והיו נכונים אפילו למות למען חרותם.

גם אנו נלחמים, במסירות נפש, למען קיום התורה והמצוות, הסביר הרבי לבנו, ובכל כוחותינו נאבקים אנו למען חרות היהודים והיהדות. כשעמדתי בככר האדומה והתבוננתי בלוחמים הבנתי את הקו הדק המבדיל בין הפקירות למסירות נפש. ההבדל הוא שאצלינו המלחמה היא מלחמת ה׳ עד שמשליך חייו מנגד עד כדי מסירות נפש; ואילו אצל אותם לוחמי החירות המלחמה היא עד כדי כך שהם מוכנים ליהרג, זה נקרא הפקירות.

ב׳ ניסן / המשך מעמוד 35

מסביב הולך עם רב וגדול, אבל ושחוח מהאבידה הגדולה.

רגע לפני הקבורה, פנה הרבי הריי״צ לשלושה אנשים שעמדו במקום, ואמר כי קבורה זו נעשית על תנאי, ובידו תהיה הרשות לפנות את עצמותיו הקדושות לקברי אבותיו הטמונים בליובאוויטש. לאחר הקבורה אמר אדמו״ר הריי״צ קדיש יתום ובתום ההלווייה שב לביתו.

בטרם שקיעה הספיקו החסידים להתפלל מנחה, כשלפני העמוד ניגש ״היתום״, הרבי הריי״צ. תפילה זו לא נשכחה מהחסידים עוד שנים ארוכות — תפילה באריכות שנאמרה מתוך בכיות עצומות מרעידות לב.

לאחר תפילת ערבית, כשכל הנוכחים הלכו לביתם, נשארו בבית רק מתי מעט ממקורבי בית הרבי. או אז נטל הרבי הריי״צ את הרב ריבקין, שזכה להיות בשבוע האחרון עם אביו, ודיבר עמו במשך כשעתיים תוך בכי בלתי פוסק. ״כעת רואה אני כי כל דבוריו של אבי עמי במחצית השנה האחרונה, לא היו אלא דברי הכנה למועד חיי החיים...״ אמר הרבי ביגון נורא. ״ואני לא העלתי על דעתי דבר שכזה״.

לפתע זעק הרבי הריי״צ בקול מר ובבכיות איומות: ״גוואַלד! גוואַלד! היכן הייתה ההבנה שליי כל החורף הוא אמר לי כל כך ברור ובפרוטרוט שהוא יסתלק, ואני לא הבנתי...״

בכל ימי השבעה התפלל הרבי הריי״צ לפני העמוד באריכות גדולה, בדבקות נפלאה ובבכיות בלתי פוסקות, שגרמו להתעוררות והתרגשות על כל מתפללי המניין, כמו בתפילת יום הכיפורים.

• • •

מיד לאחר ה׳שבעה׳ הסתגר אדמו״ר הריי״צ בחדרו במשך ימים ארוכים. מלבד התפילות בהן היה ׳חיובי׳ לגשת לפני העמוד, רוב הזמן הסתגר בחדרו הק׳, עוסק בכתיבת דא״ח ובכתיבת מכתבי חיזוק והנהגה לאנ״ש והתמימים. אף על פי שטרם הסכים ליטול באופן רשמי את נזר המנהיגות, הרי שכבר בימים אלה החל לשנס מתניים, לאזור כוחות ולאגד את חייליו לקראת המערכה הגדולה — האור מול החושך, האמונה מול הכפירה. מלחמה זו הותיר לו כ״ק אביו, ואדמו״ר הריי״צ ניצח עליה באומץ ובנחישות כל ימי מנהיגותו, הלא המה כתובים באותיות של דם ודמע בספר דברי ימיו.

(מקור: ״אשכבתא דרבי״. הערה: בימים הסמוכים להסתלקות, היו עוד פרטים רבים המובאים בספר הנ״ל, ועיין שם)

חב"ד בשואה

60 שנה לסיום המלחמה

גלובוקע

קהילה חסידית שנחרבה

עשר שנים חלפו מאז ביקורו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ בגלובוקע – ביקור שנשא בהתרוממות הרוח את מאות משפחות החסידים שהתגוררו בה והביא את הקהילה החב"דית לשיאים של פריחה – ועד לבוא הנאצים. אלה הוציאו להורג את אלפי יהודיה והרסו כל שריד יהודי ובהם ארבעה בתי כנסת חב"דיים מפוארים • פרק אחד-עשר ובו יסופר על הקהילה החב"דית בעיירה גלובוקע שהושמדה בשואה

מאת: שניאור זלמן ברגר

בית כנסת חסידי במעוז המתנגדים

העיירה גלובוקע הייתה עיירה קטנה למדי, אולם הקהילה היהודית שבה הייתה דומיננטית בחיי הקהילות היהודיות שבליטא. כבר בימי אדמו"ר הזקן הייתה גלובוקע ידועה כאחד המבצרים הקשים של ה'מתנגדים'. רבני העיירה ופרנסיה הטילו חרם על כל מי שיעמוד בד' אמותיו של חסיד.

מעשה באחד האברכים מעדת המתנגדים שהרהיב עוז בנפשו ונסע לליאזנא, אל אדמו"ר הזקן, שם למד חסידות. כששב לביתו לאחר תקופה, הוכה נמרצות על ידי אנשים מעדת המתנגדים. אלה התנפלו עליו, כפתוהו בחבלים, והיכוהו בשוטים עד שיצאה נשמתו.

להרוג היה אח 'מתנגד' ולו שני בנים. המאורע הקשה גרם לאחד הבנים לבדוק כנגד מי מופנית השנאה הגדולה, והחל להתחקות אחר 'כת' החסידים. לבסוף נסע לאדמו"ר הזקן שם נדבק בתנועת החסידות ובתורתה. כשרצה לשוב לביתו, פחד מגורל דומה כפי שהיה לדודו, והוא שטח את פחדיו בפני אדמו"ר הזקן שציידו בפתק בו נכתב: "אם יבוא למחנכם, אל תהרגוהו".

עם בואו לעיירה באישון לילה, סר לבית אחיו והראה לו את הפתק. האח שחמל עליו, הורה לו להתחבא בבית המדרש הפרטי של המשפחה, בחצרו של האבא, ובנתיים הוא יילך עם הפתק לבית ההורים שם ינסה ליישר את ההדורים. האח החסיד עשה כפי שנתבקש והחל לומר תיקון חצות בקול רווי געגועים ומשתפך. בדיוק אז יצא אביו לחצר ושמע קול מתנגן האומר 'תיקון חצות', והוא נשאר להאזין בהשתוממות, מיהו האיש המופלא שאומר כה ברגש את 'תיקון חצות'?! לפתע הגיע אליו בנו השני, המתנגד, וזה גילה את אוזנו כי האיש שאומר את ה'תיקון חצות' אינו אלא בנו שהפך לחסיד שחזר זה עתה לגלובוקע.

האבא בהתפעלותו הסכים להכניס את הבן "הסורר" לביתו, אלא שייחד עבורו חדר נפרד, כיון שאסור לעמוד בד' אמותיו.

זמן מה לאחר מכן, התגלע סכסוך בין הוריו של החסיד הצעיר, והבעל החליט לתת גט לרעייתו. זו שכבר הושפעה מאווירת החסידות שהביא בנה, התעקשה לסדר את הגט דווקא אצל אדמו"ר הזקן. בלית ברירה נסע הבעל עם רעייתו לליאזנא, שם דאג אדמו"ר הזקן להשיב שלום בית בין בני הזוג.

רחוב בעיירה

הבעל, שכעת כבר הכיר מקרוב בגדלותו העצומה של אדמו"ר הזקן, ביקש מהרבי דרך תיקון על כך שהרג מלפנים את אחיו החסיד. השיב לו אדמו"ר הזקן כי כשם שהורדוס שהרג את חכמים ועשה תשובה בבניית בית המקדש, כך גם דרך תיקונו: "אתה הרגת חסיד אחד – והתשובה על זה, סע לגלובוקע ותבנה שם בית הכנסת של חסידים"...

"דאנציג הקטנה"

גלובוקע – פירוש שם המקום הוא 'עמוק'. ואכן, העיירה גלובוקע הייתה מוקפת גבעות, ויערות סבבוה ברוב הדר. בימי שלום ורגיעה היו היערות משמשים כמקום הבראה לתושבי העיירה. במרכז העיירה זרם נחל שחצה את גלובוקע. הנחל איחד שני אגמים גדולים. גשר שהוצב מעל הנחל איחד את שני חלקי העיירה. כמנהג הימים ההם, רוב בנייני העיירה היו בנויים מעץ, בני קומה אחת או קומתיים. היו גם בתים בנויים מלבנים אדומות וגגות רעפים.

בשנים שלפני המלחמה הייתה גלובוקע מרכז סחר חשוב ביותר; היו אף שכינוה "דאנציג הקטנה". מידי יום חמישי התקיים בגלובוקע שוק גדול שאליו התאספו סוחרים מהסביבה הקרובה והרחוקה, ואפילו מוילנה הגיעו יהודים כדי למכור את תוצרתם. רוב העסקים החשובים היו של יהודים, בעוד שבפרברי העיירה התגוררו גויים חקלאים שהביאו את תוצרתם לשוק. בין שתי האוכלוסיות התפתחו יחסים טובים.

בתקופה שלפני מלחמת העולם השניה התגוררו בגלובוקע 11.000 נפש, כמחציתם יהודים, והשאר ביילורוסים, פולנים ובני לאומים אחרים.

כיוון שיהודי גלובוקע התפרנסו ממסחר, הקהילה היהודית נחשבה לעשירה. רבים מיהודי העיירה החזיקו בשטחי חקלאות נרחבים, שם גם רעו את הבקר והצאן של היהודים. הרווחה הכלכלית איפשרה ליהודים רבים להחזיק בתי נופש לחודשי הקיץ. כחלק מכלכלת העיירה, היה במקום גם בנק יהודי. סוחרים קטנים כגדולים החזיקו בו חשבון פרטי, כשהבנק מצדו עשה רבות כדי לסייע לסוחרים היהודים.

הנהלת הקהילה גבתה מיסים מיהודי המקום, ובכספי המיסים פירנסה בכבוד את הרבנים והשוחטים, ונתנה תמיכה מכובדת למוסדות חינוך.

4 בתי כנסת חב"דיים

גלובוקע, כאמור, הייתה עיירה 'מתנגדית', אך במשך השנים תנועת החסידות חדרה גם לתוכה, וקהילה חסידית מפוארת צמחה בה. יעידו על כך ארבעה בתי הכנסת החב"דיים שהיו בה מתוך עשרה!

בשנים שלפני מלחמת העולם השנייה כיהן כיו"ר הקהילה ר' מרדכי לעוו, מחסידי חב"ד, יהודי בר אוריין ובקי בש"ס. לצד עיסוקו במסחר השמן, הוא גם שלח ידו בכתיבה ספרותית. מידי יום מסר שיעור גמרא בבית הכנסת "סטאראסיעליער" בפני קהל גדול שבא לשמוע אותו. לא רבים הכירו את מהותו האמיתית, שכן השכיל להסתיר זאת במסווה של סוחר.

בעיירה כיהנו כמה שוחטים, כאשר אחד

הרה"ח בן ציון חנוביץ' שוחט העיירה

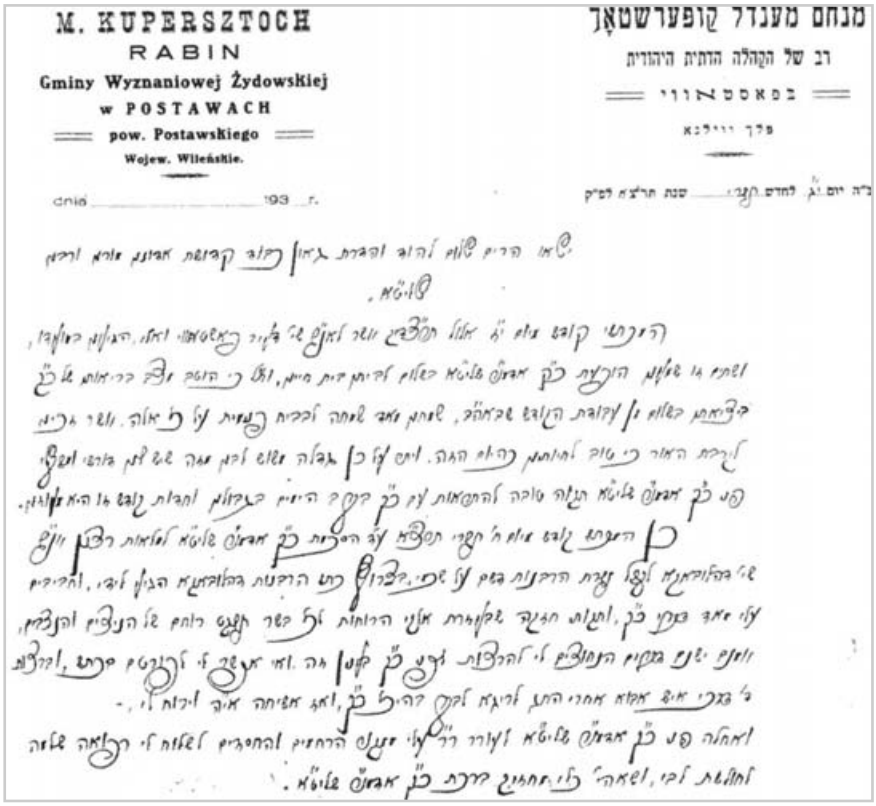
הבולטים שבהם היה הרה"ח ר' בנציון חנוביץ, מחסידי חב"ד. לימים אף הצטרף למלאכת הקודש גם בנו ר' ישראל. רעייתו עלקע הייתה בתו של הרב אברהם שמואל הילמאן מליעפלי, ואחותו של ר' מאיר הילמאן מחבר "בית רביי".

למרות שחסידי חב"ד תקעו יתד חשובה בגלובוקע, מכל מקום, מכאן ועד למינוי רב חב"די הדרך עוד הייתה זרועה במוקשים רבים. אמנם במשך שנים כיהנו שני רבנים, חסיד ו'מתנגד', אך לאחר פטירתו של ר' אברהם, נותרה גלובוקע עוד שנים רבות ללא רב חסידי. רק בתקופה מאוחרת יותר התמנה הרב זונדל רובינזון מראדשקוויטש.

בתחילת שנת תר"צ עזב הרב רובינזון את העיירה ועדת החסידים ביקשה למנות במקומו את הרב מנחם מענדל קופרשטוך, רבה של העיירה פסטוב (על אודות העיירה החסידית פסטוב, נכתב בגיליון הקודם. על אודות הרב קופרשטוך נכתב בהרחבה בבית משיח גיליון 346). הם כתבו על כך לכ"ק אדמו"ר הריי"צ, וקיבלו את הסכמתו וברכתו, אולם עדת המתנגדים בגלובוקע, בראשות הרב, התנגדו בתוקף למינויו של רב חב"די החדש.

מאידך, נציגי קהילת פסטוב פנו אף הם אל הרבי הריי"צ, וביקשו שהרב קופרשטוך ימשיך לכהן אצלם ברבנות. הרב קופרשטוך, כחסיד ומקושר לרבי, כתב לרבי ביום י"ג בתשרי תרצ"א: "... המכתב קודש מיום ח' תשרי תרצ"א על דבר הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א למלאת רצון אנ"ש שיחיו דהלובאקא לקבל משרת הרבנות בשם על שכמי, בצירוף כתב הרבנות דהלובאקא — הגיעו לידי, וחביבים עלי מאוד דברי כ"ק".

במכתבו מוסיף הרב קופרשטוך ומביע את תקוותו כי תשקט רוחם של בעלי המחלוקת, כשהוא מתכוון ל'מתנגדים' בגלובוקע שלא הסכימו לבואו.

M. KUPERSZTOCH
RABIN
Gminy Wyznaniowej Żydowskiej
w POSTAWACH
pow. Postawskiego
Wojew. Wileńskie.

מנחם מענדל קופערשטאך
רב של הקהלה הדתית היהודית
בפאסטאוויי

מכתבו של הרב קופרשטוך אל אדמו"ר הריי"צ: "וחביבים עלי מאוד דברי כ"ק"

אולם בבואו לעיירה, תקוותו נגוזה. היה זה בשבת בראשית תרצ"א, כאשר קבוצת בריונים תקפה אותו פיזית, בעידודו של רב המתנגדים. כאשר עלה לבמת בית הכנסת כדי לשאת את דרשתו לפני קהל אנ"ש, הגיעו הבריונים עם סכינים ואקדחים שלופים ואיימו להורגו אם לא יעזוב את המקום. הרב קופרשטוך הצליח להימלט לבית דודו, אך גם שם לא מצא מנוח. במוצאי שבת פרצו הבריונים לבית והכריחו אותו לעזוב את העיירה עוד באותו לילה. בין לבין שרפו הבריונים כמה מבתי החסידים שסייעו לרב החדש, ואיימו להרוג את כל מי שימסור את שמותיהם למשטרה.

בעקבות ההתנגדות העזה, נאלץ הרב קופרשטוך לשוב למשרתו הקודמת בפסטוב, ורק לאחר שנה שקטו הרוחות, והוא שב לגלובוקע לכהן כרב עדת החסידים.

ביקורי הרביים בגלובוקע

באותה שנה, תרצ"ב, הוכתר הרב קופרשטוך לרב החסידים במעמד אדמו"ר הריי"צ ועמו בא גם חתנו, הרבי מלך המשיח. היה זה מאורע גדול בחיי החסידים בגלובוקע, והוא נחגג ברוב פאר והדר, בהתרוממות הרוח כפי שרק ביקורו של הרבי יכול להסב. על כך סיפר ר' שלמה זלמן רפופורט שבאותם ימים היה 'תמים' בישיבת 'תומכי תמימים' בוורשה:

"ההכתרה נקבעה ליום השבת, וכשנודע תאריך ההכתרה, הביע הרבי הריי"צ את משאלתו לנסוע לגלובוקע לכבוד ההכתרה של הרב קופרשטוך ובכדי לחזק את ידיו. אני זוכר שאל הרבי הצטרפו עוד כששים שבעים חסידים כדי לשהות עמו במשך השבת, וגם הרבי הנוכחי שהה עמנו, ואני הקטן בתוכם.

"אני זוכר את הרב קופרשטוך, הוא היה עילוי גדול. הייתה לו הדרת פנים מרשימה מאוד, ומלבד כל המעלות הוא היה גם בעל תפילה מיוחד.

"הייתה זו שבת נפלאה. ראשית, הרבי אמר כמה פעמים מאמרי חסידות במשך המעת-לעת. גם התפילה של הרבי היתה נפלאה ומענגת. הוא התפלל את תפילות השבת בנעימה מיוחדת ונפלאה. במוצאי שבת ישב הרבי על יד השולחן עם שטריימל ואמר: 'היות שאנחנו בגלובוקע אז אספר

סיפור שקשור בגלובוקע.

"הרבי ישב בצד אחד של השולחן ולא הרחק ממנו ישב הרב קופרשטוך, ומסביב עמדו הכול צפופים, מקשיבים בהשתוקקות גדולה". הסיפור, נסב אודות שיחת המגיד ממזריטש ורבה של גלובוקע.

על תקופת רבנות הרב קופרשטוך בגלובוקע, מוסיפה ומספרת בתו מרת רחל זיולטק:

"בגלובוקע, אבא כיהן כרב הקהילה החסידית בעוד לקהילת המתנגדים היה רב משלהם. בשנות רבנותו הנהיג אבא את הקהילה ביד רמה: בנה מקוואות חדרים ובתי כנסת, והכל ברוח חב"ד".

הביקור השני

שנתיים לאחר מכן שוב ביקר אדמו"ר הריי"צ בעיירה, ושוב כמו התרוממה הקהילה החסידית בעיירה טפחיים מעל פני הקרקע. רשמים מהביקור המופלא הודפסו שנה לאחר מכן בקונטרס מיוחד "בעזוז אין גלובאקע" (ביקור בגלובוקע) להלן קטעים מתוך הקונטרס, מהם ניתן ללמוד מעט על חיי הקהילה החסידית בעיירה:

"ביום ראשון כ' סיון – תרצ"ד – נסע הרבי לגלובוקע בלויית מזכיריו הרב ר' יחזקאל פייגין, והרב ר' משה לייב רוטשטיין. בדרכם שהו כמה שעות בווילנה.

"בתחנות השונות שבדרך המסע, חיכו לרבי, חסידים ואנ"ש וחלק מהם הצטרף לנסיעה. בתחנת 'לינטופי' – ביום שני בשעה 2 בצהרים – מקבלים הם את פני הרבי, הרבנים החסידיים מכל הסביבה ובראשם רבה של גלובוקע רבי מנחם מענדל קופרשטוך. מתחנה לתחנה מתמלאת הרכבת יותר ויותר במשלחות מעיירות שונות והקהל משמח בניגונים וריקודים.

בשעה שמונה בערב מגיעה הרכבת לגלובוקע. קהל רב מקבל את פני הרבי בברכת 'ברוך הבא'. ובברכת 'ברוכים תהיו' יוצא הרבי את הרכבת, נכנס למכונית שנדחפה על ידי הקהל עד למקום האכסניא שהוכנה עבור הרבי ומלוויו.

"כעבור חצי שעה נוסע הרבי לבית הכנסת הליובאוויטשי ואומר מאמר חסידות על הפסוק 'אז יבקע כשחר אורך' [את מאמרי החסידות שחזר אדמו"ר הריי"צ בגלובוקע, הדפיסו בקונטרס מיוחד. הקונטרס הודפס בשנית בתוך ספר מאמרים קונטרסים חלק שני].

"מבלי הבט על השעה המאוחרת,

הרב מנחם מענדל קופרשטוך

מתאסף קהל רב 'שאלאש' – מין אוהל גדול שהוקם במיוחד ליד דירת האכסניא של הרבי, וחוזרים על מאמר החסידות, עד לשעה מאוחרת בלילה. למחרת יצא המאמר בכתב והופץ בעותקים רבים בין הקהל הרב שלמד ושינן אותו.

"בימי שלישי, רביעי וחמישי, משעה אחת עשרה לפני הצהרים עד לשעה עשר בלילה, תוך הפסקות קצרות, מקבל הרבי את קהל האורחים הזורם ליחידות'. נכנסים אלה שכבר שמעו את מאמר החסידות מהרבי, כפי המקובל בין חסידים ש"יחידות" באה אחרי חסידות.

"הרבי מעורר על נחיצות הרבה בהתאחדות הרבנים השוביי"ם ומנהיגי הקהילות לחיזוק עניני היהדות ודרכי ומנהגי החסידים ולהפשרת הסכסוכים השונים שבין הקהילות החסידיות.

"לאור התעוררות זו מתקיימת אסיפת רבנים שוביי"ם ובעלי בתים, ומוקם ועד זמני שיכין ויארגן את ההתאחדות. ביום חמישי כ"ד סיון מתייצב הוועד הזמני בפני הרבי, המביע בפניהם את דעתו על העבודה הנדרשת מהם...

"בליל שבת קודש – פרשת שלח – לפני קבלת שבת בבית הכנסת הסטראשולי, אומר הרבי מאמר חסידות על הפסוק "ועתה יגדל נא". יום שבת קודש אחר מנחה, אומר הרבי ברחבה שליד אכסניתו – תחת כיפת השמים – המאמר ואני תפילה.

"במשך כל השבוע של פרשת קורח, מקבל הרבי את האורחים הבאים ל"יחידות". כן הוא מקבל משלחות מערים שונות המדווחות לרבי על הנעשה בקהילותיהן ומתיעצות עם הרבי בבעיות השונות.

"שבת קודש פרשת קורח. מתפלל הרבי תפילת שחרית ומוסף בבית הכנסת הליובאוויטשי. לפני מנחה משמיע הרבי באכסניתו דברי התעוררות המופצים לאחר מכן בכתב. לאחר דברי ההתעוררות, אמר הרבי מאמר חסידות: 'כי לא יטוש'.

"ביום א' פרשת חוקת מבקר הרבי את הרב החסידי רבי מנחם מענדל קופרשטוך, בנוכחות גבאי בית המדרש החסידים ובעלי בתים מחשובי העיירה. הנוכחים מודים לרבי על הכבוד והזכות הגדולה שהעניק להם בביקורו בגלובוקע, הם מודיעים לרבי החלטתם – שלזכרון טוב נוסדה בעיירה ישיבה ברוחה של ישיבת 'תומכי תמימים' ליובאוויטש".

"תפילת מנחה מתפלל הרבי ב'ליאדיער מניין" שם התאסף קהל רב ואחרי מנחה משמיע הרבי שיחת התעוררות... למעריב סר הרבי ל"בלאעהן מניין" שם משמיע הרבי שיחת התעוררות נוספת בפני בני הנוער ואברכים רבים שנתאספו שם. בין דבריו אמר הרבי:

"...על ה'שלום עליכם' הלבבי שקהל עדת ישראל בגלובוקע והסביבה העניקו לי, אני עונה ברגש לבבי פנימי 'עליכם שלום' ו'ברוכים תהיו'. ביקורי אצלכם בגלובוקע, ופגישתי עם נוער רב כל כך מכל הסביבה, הסב לי שמחה רבה, בראותי שברוך השם הלב היהודי בריא והנקודה היהודית חזקה.

"בודאי השפיעו חוויות זמן המהפיכה על החינוך שלכם, ולא היתה לכם האפשרות ללמוד מספיק זמן בחדרים ובתלמודי תורה, כמו שהיה נהוג בלימודם וחינוכם של ילדי ישראל לפני מלחמת העולם ולפני המהפיכה...

"נוער! בני ובנות ישראל! זכרו את חובתכם בתור יהודים, הניחו תפילין, שמרו שבת, שמרו על טהרת המשפחה במקווה כשר, זכרו חובכם לאבותיכם ואבות אבותיכם ואל נא תמיטו עליהם חרפות שיצטרכו להתבייש בגלל התנהגותכם הרעה, יהיו נא חיי המשפחה שלכם בטהרה ויצליח לכם השם יתברך בילדים בריאים וחיי משפחה טובים ונעימים". עד כאן דברי הרבי.

"בשעות הלילה מקבל הרבי את התלמידים מהישיבות השונות שבאו במיוחד לגלובוקע להתראות עם הרבי. הרבי שוחח אתם שעה ארוכה על התנהגותו של בן ישיבה, ומביע איחולו שעל תלמידי הישיבות להתאחד בפעילות לחיזוק הדת בקרב הצעירים.

"ביום שני פרשת חוקת, בשעה שמונה

בבוקר, עוזב הרבי את גלובוקע, כשקהל ענק משמיע ברכת צאתכם לשלום ובניגון הידוע כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון".

• • •

זמן קצר לאחר הביקור, עלה הרב מנחם מענדל קופרשטוך לארץ הקודש והתיישב בחיפה, וכך ניצל ממאורעות השואה האיומה. במקומו שלח אדמו"ר הריי"צ את הרב מנחם מענדל מנדלבוים שכיהן כרבה החסידי של גלובוקע עד הסוף המר.

ישיבת 'תומכי תמימים'

כאמור, בעקבות ההתעוררות שגרם ביקורו של אדמו"ר הריי"צ, קיבלו על עצמם בני הקהילה להקים במקום סניף של ישיבת 'תומכי תמימים'. ואכן, ההבטחה מומשה ובמקום קמה ישיבה משגשגת ופורחת.

על כך אפשר לקרוא מרשמים שכתב שנתיים לאחר מכן, שוחט העיירה ר' בן ציון חנוביץ, במכתבו למערכת 'התמים'. הוא מספר כי הרה"ח ר' אלתר בן ציון כהן הקים ישיבה כסניף לישיבה המרכזית בוורשה ובאטוואצק. הישיבה מכילה שלוש כיתות מהתחלת לימוד גמרא ועד לימוד עם מפרשים בעיון. בישיבה למדו חסידות ונערכו התוועדויות, ומשכנה היה בבית הכנסת הגדול של העיירה הנקרא: "מניין שטארשעלער".

ר' בן ציון הוסיף במכתבו, כי בעיירה מתקיימים שיעורי חסידות, והתוועדויות, אותם מנהל ביד רמה הרה"ח ר' יצחק אריה מנדלבוים, בוגר ישיבת 'תומכי תמימים'.

בלסיום התיאור הקצר נכתב: "בפרטיות ממצב ידידינו אנ"ש דגלובאקע בגשמיות וברוחניות ומפעולתו הטובה של ידידינו התמים הנעלה הרה"ג מוהר"י מנדלבוים בעירם — בפעם אחרת".

כך הבטיחו עורכי 'התמים' בשנת תרצ"ו, אולם עד המלחמה לא הספיקו לכתוב תיאור מפורט על קהילת ליובאוויטש וישיבת 'תומכי תמימים' בעיירה, ובידינו כמעט ולא נותרו עוד עדויות מחסידי חב"ד בגלובוקע, שכן רובם ככולם נספו בשואה. הי"ד.

הרוסים מגיעים

יום שישי, י"ז באלול תרצ"ט. בגלובוקע נפוצה השמועה שהחלה

תחנת הרכבת בגלובוקע. יהודים ממתינים לבואו של אדמו"ר הריי"צ

מלחמה. אף על פי שהחזית הייתה רחוקה מתחומי העיירה, אווירת המלחמה הורגשה באופן מיידי. רבים ניגשו לבנק בכדי לפדות את חשבונותיהם, אחרים ניסו למכור סחורה במחיר זול. כולם נזכרו במאורעות הנוראיים שעברו על האיזור בעת מלחמת העולם הראשונה, והחששות היו גדולים.

בימים שלאחר מכן גוייסו גברים רבים לצבא, ובני משפחותיהם נפרדו מהם בבכיות וזעקות. בלב כולם קינן החשש הנורא שזוהי הפרידה האחרונה. אצל רבים הפך החשש האיום לעובדה מרה.

מספר ימים חלפו, ופליטים מאיזורים מרוחקים החלו להגיע לעיירה, והבהלה הלכה וגדלה. התושבים החלו בחפירת שוחות עמוקות כדי להתחבא מפני הפגזות צפויות. התושבים גם למדו ותרגלו כיצד להתנהג בזמן הפגזות ובעת התקפת גזים מהאוויר. כולם למדו לחבוש מסיכות גז, וציפו לטוב.

והנה האזעקה הגיעה. היה זה ביום הראשון של ראש השנה, בשעת תפילת מנחה, כאשר כל היהודים התפללו בבתי הכנסת. לפתע נשמעה אזעקה שהחרידה את לבבות כולם. מהומה רבתי השתררה בעיירה, וכולם התחבאו היכן שרק יכלו. כעבור דקות ספורות לא נראתה בעיירה אף לא נפש חיה; דממת מוות עטפה את הרחובות. זמן קצר לאחר מכן התברר כי המטוסים הגרמנים שינו כיוון וטסו הרחק מהעיירה. הכול חזרו לשיגרה תוך ציפייה דרוכה לבאות.

למחרת יום שני של ראש השנה, שוב חזרו המראות על עצמם. יום לאחר מכן, בשבת שובה, הגיעו פליטים רבים מוילנה, גרודנה וקובנה.

ביום ראשון כבשו הרוסים את העיירה. השמחה והעצב שימשו בעירבוביא, שכן יהודי העיירה ידעו כי כעת יהיו תחת השלטון הסובייטי והרחק מהכיבוש הגרמני; אך מאידך — הקומוניסטים רודפי דת הם, בנוסף לשיטתם הכלכלית שצפויה הייתה להרוס את פרנסת היהודים בגלובוקע.

הנאצים כובשים את העיירה

כמעט שנתיים ימים חיו יהודי גלובוקע תחת השלטון הקומוניסטי, עד שבקיץ תש"א כבשו הנאצים את העיירה. מספר משפחות הוצאו מבתיהם, ובמקומם באו לגור אנשי הגיסטפו. אלה הקימו בתוך זמן קצר את היודנראט' — המשטרה היהודית, ודרכה העבירו פקודות שונות והרות גורל.

יום אחד הודיעו אנשי הגיסטפו ליודנראט, כי על היהודים לאסוף בתוך ימים אחדים סכום כסף גדול או את ערכו. הם הוסיפו ואיימו כי אם הכסף לא ייאסף, יוצאו כל יהודי העיירה להורג. בלית ברירה קראו אנשי היודנראט לראשי המשפחות ולחצו עליהם להביא את כל דברי הערך שלהם; לחלק מהיהודים האמידים קבעו סכום גבוה שעליהם היה למסור. הלחץ עשה את שלו והכסף נמסר לאנשי הגיסטפו.

יום אחד החלו הגרמנים לגדר איזור מסויים בגלובוקע, אך איש לא הבין את כוונתם. השמועות פרחו באוויר, עד שיום

אחד נודע כי באיזור זה יעברו לגור כל היהודים. היה זה הגיטו של גלובוקע. לא היה גבול לצערם ולתדהמתם של יהודי העיירה, כשראו את "החברים הטובים" והוותיקים, הגויים המקומיים, מסייעים לנאצים בשמחה לגדר את הגטו.

חלק מהיהודים החלו להשחית את רכושם, לאחר שהבינו כי לא יתאפשר להם להעביר את רכושם לגטו. הם לא רצו להשאיר "מתנות" לנאצים או לעוזריהם הליטאים. הם שרפו, קרעו ושברו מכל הבא ליד.

הגיע היום המר, והגרמנים הודיעו ליהודים כי עליהם לעבור מיידית לגטו. איש לא הבין כיצד רחובות אחדים וקטנים יכילו אלפי יהודים. בלית ברירה הצטופפו עשרות נפשות בכל בית, גברים, נשים, ילדים כולם ביחד. בלילה ישנו בצפיפות רבה, ובלחם המועט התחלקו כולם. אוכל מבושל לא היה, שכן לא היו כמעט מצרכים; מלבד זאת, היהודים יצאו השכם בבוקר לעבודת פרך וחזרו מאוחר בלילה, ולמי היה כוח לבשל?!

בשלב מסויים הפרידו הגרמנים בין היהודים "הדרושים" – אלו שמסוגלים לעבוד, ל"לא דרושים", דהיינו מי שהוא זקן או חולה ולא יכול לעבוד. ה"לא דרושים" נשלחו לגטו נוסף שהוקם. איש לא ידע את כוונתם האיומה של הגרמנים. מנבאי השחורות אמרו כי תושבי הגטו השני לא יקבלו לחם עד שימותו ברעב. יותר גרוע מכך, איש לא חשב... היו זקנים וחולים שהתנגדו בכוח להעברתם אל הגטו השני, אולם אנשי היודנראט מילאו אחר ההוראות שניתנו להם, והגטו השני התמלא ביהודים "לא דרושים".

הסלקציה

יום שישי, ד' תמוז תש"ב עם בוקר – דפקו שוטרי היודנראט על בתי היהודים בגטו והודיעו כי היום לא יוצאים לעבודה. כמו כן אסרו לצאת מהבית עד להודעה חדשה.

ספרי – אוצר החסידים – ליובאוויטש

בעזוד אין גלובאקע

דר. ריד

פון כ"ק אדמו"ר מהר"ח מלובאוויטש

חרב יוסף יצחק

שניאורסאהן

ליובאוויטש

דער

בעזוד אין גלובאקע

אוצר החסידים

קונטרס הביקור בגלובוקע

כבר בתחילת הלילה הסתננו לגטו ידיעות כי כוחות גדולים של נאצים ושוטרים מקומיים הגיעו לגטו השני. איש לא ידע מה לחשוב. הדאגה הייתה גדולה, שכן כמעט לכל יהודי הגטו היו קרובי משפחה בגטו השני.

היו שלא יכלו לשלוט ברגשות, והחליטו לרוץ לגטו השני כדי "להציל" את קרוביהם. אותם יהודים רחמנים בני רחמנים שנכנסו אל הגטו השני, לא יצאו ממנו עוד...

לאחר כמה שעות, בהם חלק מתושבי הגטו (המרכזי) התחבאו בבוידמים ובמרתפים, הודיעו אנשי היודנראט בשם הגרמנים, כי על תושבי הגטו להתאסף בכיכר הספורט בכדי לבדוק כמה אנשים עובדים ובאלו עבודות, וכמה בני משפחה יש לכל אחד מהעובדים. "מי שלא יגיע, יפסיד את הכרטיס מזון שלו" איימו אנשי היודנראט.

רובם ככולם האמינו לדברים, ורצו מיד עם בני משפחתם אל כיכר הספורט. מסביב לכיכר עמדו אנשי אס. אס. וסגרו על הבאים. מי שהגיע לא יכול היה עוד לצאת.

לאחר שאחרוני היהודים הגיעו לכיכר, החלה הסלקציה. הגרמנים הודיעו כי הם צריכים עובדים בערים אחרות. האלפים שנכחו בכיכר חולקו לשתי קבוצות, הקבוצה שעמדה בצד ימין אמורה הייתה להשאר בגטו והקבוצה השמאלית הייתה אמורה להשלח לעבודה בערים אחרות, אמרו הגרמנים.

מראות קשים מנשוא התגלו כאשר הפרידו בין בני משפחה. יללות וצרחות נשמעו. רבים רצו מצד ימין לצד שמאל, ולהיפך, למרות שהגרמנים היכו באכזריות כל מי שניסה לעבור מצד לצד.

בתום הסלקציה, הובילו הגרמנים את הקבוצה השמאלית אל יער, כקילומטר מהעיירה, שם כבר הוכנו מבעוד מועד בורות עמוקים. לאחר השפלות ועינויים פיזיים ומוראליים, נצטוו היהודים להיכנס לבורות שם נורו כולם למוות. הגרמנים צילמו את כל מעשיהם השפלים בכדי להראות למפקדיהם.

תושבי הגטו השני, שרדו עוד ימים אחדים, אך גם הם הוצאו מהבתים ונותרו תחת כיפת השמים במשך כמה ימים, עד שנלקחו גם הם אל היער, שם הוצאו להורג.

לאחר הטבח הזה נותרו בגטו אלפים בודדים. כשנה לאחר מכן, גם הם נרצחו.

6,000 יהודים הי"ד

"תאספו את כל תושבי הגטו, היום הם יישלחו לעבודות בלובלין", זו הפקודה שקיבלו שוטרי היודנראט בבוקר של י"ט במנחם אב תש"ג. יהודי גלובוקע כבר הבינו ש'עבודות בעיירה אחרת' משמעותם הוצאה להורג. הם רצו לברוח אבל להיכן?!

כבר בשעות הבוקר המוקדמות, מלאו רחובות הגטו במלאכי חבלה, כך שאיש לא יוכל להימלט. היו שהחלו לרוץ לרחוב בכדי לברוח, אולם הם נורו למוות. כעבור זמן קצר אספו הגרמנים כאלף יהודים שהוצאו להורג ביריה. אלו שהתחבאו בתוך בניני הגטו, מתו במיתות משונות. בניני הגטו הוצתו, ואש גדולה כילתה את הבתים על יושביהם ועל היהודים שהתחבאו בבונקרים, במחילות ובבורות.

המעטים שיצאו מהמחבוא, נפלו היישר לידי הגרמנים. במשך מספר ימים בערה אש תופת עד שהגטו כולו הפך לתל חרבות. באותם ימים נספו בהרג ובחנק, כשלושת אלפים יהודים. רק בודדים הצליחו לשרוד.

בסך הכול נהרגו כששת אלפים יהודים בגלובוקע, ומתוכם מאות משפחות חסידיות, ובראשן הרב החסידי האחרון של גלוקובוע הרב מנחם מענדל מנדלבוים. ה' יקום דמם.

מקורות: "מאמרים קונטרסים", "ליקוטי דיבורים", "אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ", "התמים" (וורשה), "ביטאון חב"ד", "למען ידעו", "לספר מבראשית", "בית משיח" ומוסף "התמים", "בית לוחמי הגטאות", "חורבן גלובוקע", "מאסף וילנה", ראיונות בעל פה.

מושבת "משיח"

ליד גלבוקע היתה קולוניה בשם "משיח". מדוע נקראה בשם זה? מכיוון שהמשפחה שהתגוררה שם נקראה "צמח"... משפחה זו גדלה עם הזמן וחלק מבניה עברו להתגורר בגלובוקע. עשרות מבני המשפחה נספו בשואה.

כ"ק אדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל

בזעזוע נתקבלה הידיעה המצערת על פטירתו של כ"ק האדמו"ר מאלכסנדר, רבי אברהם מנחם דנציגר זצ"ל.

האדמו"ר נולד ביום ג' בתמוז תרפ"א, בביתו של סבו כ"ק האדמו"ר רבי בצלאל יאיר זצ"ל מאלכסנדר, אחיהם של כ"ק האדמו"רים ה"ישמח ישראל" וה"תפארת שמואל" מלאכסנדר.

משחר ילדותו גדל והתחנך במחיצת זקנו האדמו"ר, אולם בשנת תרצ"ג, הורה האדמו"ר בעל ה"עקידת יצחק" לבעל ה"אמונת משה" לעלות לארץ ישראל, והוא קבע את מגוריו בירושלים. עמו יחד עלה גם בנו המופלא רבי אברהם מנחם, שכבר בגיל זה ניבאו לו גדולות ונצורות, אף על פי שטרם היה לבר מצווה.

בשנות הזעם, ימי המלמה הנוראה, עלה הכורת על חסידות אלכסנדר הגדולה והמפוארת, ועדת החסידים הקטנה והמיותמת, הטילה את ההנהגה על כתפי בעל ה"אמונת משה", וזה החל להנהיג את העדה.

שלושים יום לאחר שנסתלק, קיבל בנו, האדמו"ר רבי אברהם מנחם זצ"ל, את שרביט הנהגת החסידים, והוא המשיך במלאכת הקודש, בשיקום וביסוס מחדש של החסידות ומוסדותיה.

את נזר העטרה נטל בחרדה פנימית עמוקה, ועל כך כתב באותם ימים לרבי מלך המשיח וביקש את ברכתו:

לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א

שלום וברכה

הכותב והמבקש בלב שבור ורצוץ, בנו של אדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל.

אאמו"ר זצ"ל הכ"מ נתבקש בישיבה של מעלה ביום ל' לחודש אדר א. אותנו עזב לאנחות וחסר אונים. ואף אם היותי חלא לגבי חמרא לעומת אבותי הק' אדמו"רי אלכסנדר זי"ע ועכ"י, עכ"ז הועמס ויועמס עלי להמשיך שושלתא דדהבא, הנהגת והדרכת צאן קדשים

האדמו"ר מאלכסנדר ביחידות אצל הרבי

חסידי אלכסנדר. באשר ליבי הומה בקרבי אנא אני בא ואיזה דרך אלך בה אתמוך יסודותי בזכות אבותינו רבותינו הק', מכל צידי קהילות קודש חסידי אלכסנדר החליטו את ההכתרה ביום כ"ו לחודש דנא יום ההילולא של אבי אמי הרה"צ הק' מוהר"ר בצלאל יאיר נבג"מ זי"ע ועכ"י.

אחלה את פני כ"ק אדמו"ר שליט"א להזכיריני לטובה ולהאציל ברכה לי ולכל אשר יבואו לחסות בצילי שנתברך מנפש ועד בשר.

הכותב והחותם בכל יראת הכבוד אברהם מנחם מנדל בן הרבנית אסתר פרל דנציגר.

רעייתי לאוויש"ט ולרפו"ש אסתר לאה בת פריל ע"ה ויבלח"ט בת הרה"ג והרה"ח שושילתא דיחוסא הר' חנני' יוסף למשפחת היילפרין המיוחסת לרבנו אלחנן בעל התוספות ומגזע אדמו"ר האמצעי בן אדמו"ר הזקן בעל התניא נבג"מ והרב המגיד הקדוש הרי"מ מזלאטשוב והרה"ק הר' זאב וואלף מטשארני אוסטראה נבג"מ זי"ע ועכ"י.

ביום שלישי, כ"א באייר תשמ"ג, נכנס האדמו"ר מאלכסנדר ל'יחידות' לרבי מה"מ, בלוויית פמלייה מחסידיו. בין השאר שאלו הרבי למקום לידתו, והשיב: בפולין. והוסיף לספר, כי אביו זצ"ל סיפר לו, כי כשהגיע כ"ק האדמו"ר הריי"צ נ"ע לאסיפת רבנים בוורשה, בשנת תרס"ה, בהיותו בן 25 בלבד, אמר עליו האדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל, בעל ה"ישמח משה": "אינני יודע היכן יסתתרו הכל, לעומת אברך זה, זאת עוד בתקופת נשיאות אביו – כ"ק האדמו"ר הרש"ב נ"ע".

על כך הגיב הרבי מה"מ: "כ"ק מורי וחמי אדמו"ר סיפר לי, כי היה לו קשר מיוחד עם האדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל, הם נפגשו בנאות המרפא שבמרינבד ועמדו בקשרי ידידות מיוחדת".

לפני שיצא, הציג האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א את בנו, לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר, כי קוראים לו שניאור זלמן, על שם האדמו"ר הזקן נבג"מ, וביקש מהרבי לברכו. השיב הרבי: "שמא מילתא היא'. ומאחר וניתן לו שם שכזה, הרי שמוטלת עליו התחייבות, יותר מ"ממושבע ועומד מהר סיני", בדומה ל"נשבע לקיים את המצוה". ומכיון ש"שמא מילתא היא" – מוטלת עליו התחייבות שיהא זה בגלוי".

לפני צאתו איחל האדמו"ר מאכלסנדר לרבי, "לילה טוב". והשיב הרבי: "שיהיה גם יום טוב".

האדמו"ר מאלכסנדר: בביאת המשיח יהיה "לילה כיום יאיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א: שיהא זה בקרוב ממש. הלא אני תמיד זועק בהקשר לביאת המשיח. הרמב"ם פוסק כי ביאת המשיח תהיה כך ש"יומיד הן נגאלים". והרמב"ם הלא הוא ספר הלכות. כך, שאי אפשר לומר, שזהו מדרש או דרוש. אלא, שהכוונה היא בפשטות. וכשאומרים "מיד הן נגאלים" – הרי שצריך להיות "מיד הן נגאלים"!

כתוב ב"מאור עינים", כי בכל יהודי קיים ניצוץ ממשיח, ולמשיח ישנו ניצוץ מכל יהודי – שכן, הוא נשמה כללית. ואם כן, למרות שהמשיח עדיין לא בא לעולם כשהלה זועק, אולם את ניצוץ המשיח שבו, ביכולתו לגאול. ועל-פי "מאור עינים" זה,

מובן המסופר בגמרא, כי גוי חלם ש"בלע חד כוכב", והדברים מיוחסים ליהודי – "דכתיב, דרך כוכב מיעקב". בעוד שברמב"ם מובא, כי "דרך כוכב מיעקב" נאמר על משיח שכן, כאמור, בכל יהודי קיים ניצוץ ממשיח, ואפילו ביהודי כזה שגוי חולם עליו. ויהי רצון, כי מדיבור יבואו הדברים בפועל".

ה אדמו"ר מאלכסנדר פיאר בנוכחותו את סיומי הרמב"ם הכלליים וכן את חגיגות הסיום בבני ברק. הוא אף השתתף בכינוס האדיר לתיקון חוק 'מיהו יהודי' בשנת תשמ"ג, והוא חתום על כרוז האדמו"רים לעידוד הדלקת נרות שבת קודש על ידי ילדות שהגיעו לחינוך.

מספר הגה"ח הרב שלום דובער וולפא:

"כשהחלו להשמע דיבורים בענין קבלת פני מלך משיח צדקנו, הלכתי להקביל פניו של האדמו"ר מאלכסנדר בהיותו בעיה"ק צפת ת"ו, ומסרתי לו את הספר "יחי המלך המשיח". באותה הזדמנות שמעתי ממנו דברי עידוד וברכה חמים, על פעולותינו בענינים אלו של פירסום ענייני משיח וגאולה, ועל עידוד העם לאמונה בהתגלות מלך המשיח".

אחד מחסידיו, הרה"ח ר' אברהם יצחק לנציצקי, סיפר בספרו "הגיגי אבני ר"מ": "לפני נסיעתי לארצות הברית לרגל חתונת נכדתי שתחי', נכנסתי לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מאלכסנדר לקבל את ברכתו. ואמר לי, תכנס לכ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש, ותגיד לו במלים אלו: "כתוב חננו ה' חננו כי רב שבענו בוז, שבענו כבר מספיק בזיונות, כבר הגיע הזמן שיהיה חננו ה' וגו', אפילו במתנת חינם".

"כשנכנסתי לאדמו"ר מליובאוויטש שליט"א להגיד לו את שליחותו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ענה לי כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א: "לפום צערא אגרא, והאגרא תהיה בכפלים, ונראה בטוב בגשמיות וברוחניות". במעמד זה נתן לי האדמו"ר דולר בשליחות לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מאלכסנדר".

•

האדמו"ר מאלכסנדר זצ"ל היה נשוי לרבנית אסתר לאה, תבדלח"ט, בתו של הגה"ח הרב חנניה יוסף היילפרין ע"ה, רב קהילת חב"ד בשכונת בית-ישראל בירושלים.

הניח בנים וחתנים גדולים בתורה ובחסידות.

כ"ק אדמו"ר מבאבוב זצ"ל

בצער רב התקבלה הידיעה על פטירתו של כ"ק האדמו"ר רבי נפתלי צבי מבאבוב זצ"ל, לאחר ייסורי גוף ונפש מרים.

האדמו"ר זצ"ל נולד לאביו כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מבאבוב זצ"ל, בתקופה של טרום השואה האיומה. עם פרוץ מלחמת העולם השניה והתחלת ימי השואה האיומים, נרצח האדמו"ר בעל ה'קדושת ציון' מבאבוב, ובנו ונכדו נמלטו בעור שיניהם אל באכניא, לגטו הענק שהקימו שם הנאצים.

מאז ועד סוף המלחמה הקשה והאיומה, חיו השניים חיים של מסירות נפש כפשוטה, כאשר בכל רגע היו מוכנים למסור את חייהם בעבור יהדותם. ואכן, היו פעמים שהאב והבן הדגולים נתפסו, וברחמי שמים עליהם, ניצלו. היה זה פרק מזהיר בו התגלו האב ובנו במלא יפעת אישיותם המזהירה, כשהם שמים נפשם בכפם להציל יהודים. גולת הכותרת הייתה עמידתו האיתנה של הנער נפתלי צבי, האדמו"ר זצ"ל, שברבות הימים היה למנהיג העדה שהוקמה מתוך ההריסות. פעמים רבות עמד כבר על סף מוות ונשאר איתן ברוחו, כשכל ימיו עמל לעשות למען זולתו ברוחניות ובגשמיות.

דומה כי הצלה זו של השניים הייתה למען הקם מחדש את פארה של חסידות

באבוב, שרובה ככולה עלתה בכבשן האש.

בדרך לא דרך ניצל רבי נפתלי צבי, ועלה על אניית מפרש ישנה שהפליגה מרומניה לתורכיה. לאחר תלאות רבות הגיע לתורכיה ומשם לארץ ישראל. מאוחר יותר נפגש שוב עם אביו בארצות הברית, לאחר שגם הוא ניצל בנסים מופלאים.

•

במשך כל השנים עמד רבי נפתלי צבי זצ"ל לימין אביו בהקמת פארה של חסידות באבוב בארה"ב ובעולם כולו, בהקמת מוסדות חינוך על טהרת הקודש. לאחר פטירת אביו האדמו"ר זצ"ל לפני כחמש שנים, מילא האדמו"ר רבי נפתלי צבי את מקומו בהנהגת העדה.

האדמו"ר זצ"ל התגורר בשכונת למזכיר הרבי הרב יהודה לייב גרונר, ולעתים תכופות היה מתעניין אצלו לשלומו של הרבי מה"מ, ועל אודות פעולותיו. בשנת תשל"ח, לאחר המאורע הבריאותי, הרבה בשם אביו האדמו"ר לשאול בשלום הרבי.

סיפר אחד מאנ"ש כי לפני מספר שנים, השתתף ביחד עם האדמו"ר מבאבוב בחתונה, שם היו כמה חסידים שלעגו על אמונתם של חסידי חב"ד אודות כך שהרבי הוא המלך המשיח. האדמו"ר זצ"ל לא נתן לחסידיו ללעוג, ואמר כי אביו האדמו"ר זצ"ל הסכים שהאדמו"ר מליובאוויטש ראוי להיות משיח, אבל שיתגלה כבר.

בשנת תשמ"ח, בעת ה'שבעה' על הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא ע"ה, הגיע רבי נפתלי צבי לרבי כדי להביע את ניחומיו.

כאמור, בשבוע שעבר הסתלק האדמו"ר לבית עולמו, למגינת לבם של אלפי חסידיו בעולם.

לדני . . .

"..."אין גו' אתנו יודע עד מה", אף אחד מאתנו אינו מבין (ואינו יכול להבין) כלל וכלל את פשר הדברים,

למה עשה ה' ככה?!..."

חבריך תלמידי התמימים - בית משיח 770

אביאל לוי	שמוליק גבירץ	ישעיהו מרנץ	בערלה טהלער	ראובן בורושנסקי
יוסי לוי (עילית)	ראובן פרידמן	שמוליק שארף	יוסי שוורץ	חיים אליהו גלוכובסקי
יוסי לוי (קוממיות)	דובער פרבר	חנוך הענין חסקינד	זלמן ברנשטיין	שלום אופן
יוסף יצחק ווינר	מענדי הלפרין	שנ"ז קופציק	אליעזר אשכנזי	מענדי שטיינר
מתן ויצמן	בנצי פרישמן	שמואל אזיזה	שולם לבקיבקר	נתניאל הלוי זיס
- שליח כ"ק אד"ש מה"מ קנטרברי ניו-זילנד	חנוך כהן	צמח תעיזי	יגאל לוטקין	מענדלה פרידמן
	אביאל לוי	אלימלך טהלער	נועם אליאס	

וחבריך קבוצה ס"ג הנמצאים ב'שליחות המלך' בכל קצווי תבל ממש

" ... ועוד ועיקר, שכיון שבזכותן של נשים צדקניות שבדורנו באה הגאולה האמיתית והשלימה, אזי "הן בחיים" (גם ובעיקר) כפשוטו ממש, ובפרט שצדיקים וצדקניות קמים לתחי' מיד ... "

בית חב"ד אופקים

בית ספר יסודי לבנות
בית ספר תלמוד-תורה
בית ספר על יסודי לבנות
רשת גני חב"ד
מרכז לענייני יהדות
בית התבשיל
בית הכנסת חב"ד

שליחות באופקים!!!

בית חב"ד אופקים שמח
לפתוח את שעריו לזוגות מאנ"ש
המעוניינים להצטרף למפעל השליחות בעיר

לשנה"ל התשס"ו דרושים:

~ מנהל לגנים ~
~ רכז פעילות בבתי תלמידי המוסדות ~
~ גננות ~
~ מחנך ~
~ מחנכת ~
~ מורות/מורים למקצועות: אנגלית, מחשבים, חינוך נופני ועוד ~

נא לשלוח קורות חיים
לפקס: 08-9960587

ישיבת בית מנחם חב"ד ליובאוויטש – בני ברק
רח' הרב ברוט 11 בני ברק

הודעה משמחת

הננו שמחים להודיעכם כי נפשכת ההרשמה
לישיבתנו הק' לשנת הליפודים
הבעל"ס ה'תשס"ו.

הישיבה קנתה לה שם פיוחד בין ישיבות חביד בארץ
ופיוחדת ברפת הליפודים והנהגה חסידית של תלמידיה
ובאווירה פשפחתית
תחת צוות רבנים ופשפיעים פסורים וקשובים
ובשילוב תנאים נשפיים פעולים.

ההרשמה תתבצע
ע"י מנהל החינוכי הרב שלמה מרגליות שי'
במשרדי הישיבה: 03-6167770 שלוחה 8
או בנייד: 0508-441446
בכבוד רב ובברכה
הנהלת הישיבה

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: הרב נפתלי אסטולין

מה ההתפעלות?

ספרים על הרב חודקוב, שפעם שוחח עם אחד משלוחי הרבי, ואמר לו שעליו להרחיב את הפעילות ולרכוש בניין חדש. כאשר השליח אמר שבקושי הצליח לבנות את הבניין הקודם, ואין לו כסף לבניין נוסף — אמר לו הרב חודקוב שעל כזאת אמירה צריכים לפטר אותו... שאל השליח: אתה לא מאמין שאין לי כסף? והשיב הרב חודקוב: אני מאמין, אבל הבעייה שלך היא, שחשבת שאת הבניין הראשון אתה בנית! אילו היה ברור לך שאת הבנין הראשון בנית בכוחו של הרבי — היית בונה עוד בניין!

נזכרתי בסיפור זה כאשר שמעתי את קולות השבר העולים ממחננו לאחר שאבדו כל הסיכויים הפוליטיים להכשיל את תוכנית ההנתקות.

הבעייה שלנו היא, שאנו חושבים שכל אחיזתנו בארץ ישראל היא טבעית, ותלויה בממשלה זו או אחרת. האמת היא, שאילו היו הדברים תלויים בממשלות ישראל, מזמן היו מחזירים את כל השטחים, כולל ירושלים העתיקה, וכעת היינו עומדים במלחמה על היישוב היהודי בשאר חלקי ארץ ישראל הקטנה. הרבי כבר גילה לנו שמיד לאחר מלחמת ששת הימים נשלחה משלחת ישראלית לוושינגטון כדי לבחון דרכים למסירת כל השטחים לידי הערבים.

בגיליון זה מתפרסם מענה הרבי בקשר למפלגת הליכוד, שם כותב הרבי שלאחר "קעמפ דיוויד" נעשית מפלגה ככל המפלגות. ומכיוון שכל המפלגות מוכנות בעד שיקולים פוליטיים להחזיר חלקי ארץ ישראל — הרי זו טעות איומה להשען על מפלגה זו או אחרת ולחשוב שהם לא יחזירו חלקי ארץ ישראל.

מספידים את הדמוקרטיה הישראלית, אבל מי שיודע דמוקרטיה אמיתית מהי — מבין שישראל מעולם לא הייתה דמוקרטיה. העסקנים הקטנים של המפלגות הגדולות לא בחלו מעולם בשום אמצעי להשגת מטרותיהם. פרשיות ילדי תימן וילדי טהרן יוכיחו כי מדובר באנשים אטומים, ללא לב, שמוכנים למכור הכל תמורת בצע כסף. גם את ארץ ישראל הם מוכנים למכור תמורת כבוד פוליטי בעולם הגדול...

הסיבה האמיתית בשלה יהודים מתיישבים עדיין בחבלי ארץ ישראל, היא מלחמתו של הרבי מלך המשיח. הרבי לוחם את מלחמת ה', והצליח להכשיל — למעלה מדרך הטבע — את מסירת השטחים מארץ ישראל. תוכניות קמו ותוכניות ירדו, והיישובים היהודיים עומדים על תילם. בנס גלוי של הרבי מלך המשיח.

כמו בני ישראל לפני קריעת ים סוף — גם אנחנו עומדים ולא רואים דרך טבעית להצלה. מאחור נשמע כבר קול פרסאות סוסי חיל פרעה, וזה מזכיר לנו מה שואל רש"י: "מהיכן היו הבהמות הללו .. הרי נאמר וימת כל מקנה מצרים? משל מי היו — מהירא את דבר ה' (שהכניסו את בהמותיהם מהשדות, וניצלו)".

הבעייה איננה בשרון ומפלגת השלטון. את כוחם הם שואבים מהמפלגות החרדיות, מי שמתיימר להיות "הירא את דבר ה'".

שמעתי התבטאויות של אנשים המייחלים למותו של שרון. קודם כל, כיהודים דרכנו לייחל ל"יתמו **חטאים** ולא חוטאים", כך שהתבטאויות כאלה פסולות לחלוטין; מקסימום אפשר לייחל שיחזור להנהיג את הכבשים בחוותו במקום את הכבשים בממשלתו. אבל גם הסתלקותו מהזירה הפוליטית לא תעזור, כיוון שכל הכנסת הזאת רקובה מבפנים.

והבעייה היא, שיש אנשים מתוכנו שתולים תקוות בפוליטיקאי כזה או אחר. ידוע מה שאדמו"ר הריי"ץ מספר אודות 'סדר ההשתלשלות', שכאשר יהודי נעלה מחסיר דקת לימוד, מזה משתלשל שיהודי אחר מחלל יום כיפור. אם אצלנו חסידי חב"ד יש הסבורים שמהפוליטיקה הישראלית תבוא הישועה — לא פלא שבסופו של תהליך יש הסבורים עדיין שמדינת ישראל היא "אתחלתא דגאולה". אמנם שמעתי שכמה מגדולי הרבנים בזרם הדתי-לאומי קראו להסיר את הנוסח "ראשית צמיחת גאולתנו", אבל עדיין רבים מהם סבורים שלמרות הכל המדינה עדיין בגדר 'קודש קדשים'...

סיפר לי אבי הכ"מ על ר' שמואל מונקס, שעשה שידוך לבתו עם בנו של אחד מגדולי החסידים. כאשר הגיע המחותן לביתו של ר' שמואל ראה את הכלה והנה היא לבושה סחבות. בהתפעלות רבה שאל את ר' שמואל: הייתכן? גם אני לא עשיר, אבל כזאת עניות? אמר לו ר' שמואל: יש לך מזל שסגרנו כבר את השידוך, כי אילו הייתי יודע שאתה כזה 'בעל התפעלות' לא הייתי משתדך איתך. אני כבר 18 שנה רואה אותה כך ולא הגעתי לרמת ההתפעלות שלך אחרי דקה קלה...

כמעט ארבעים שנה חלפו מאז מלחמת ששת הימים. ארבעים שנה של נסיונות בלתי נלאים מצד ממשלות ישראל למסור את שטחי ארץ ישראל לערבים, הילי"ת. היחיד שעמד בפרץ ומנע, בכוחות ניסיים שלמעלה לגמרי מדרך הטבע, הוא הרבי מלך המשיח הלוחם את מלחמות ה'.

מי שרואה את התמונה הנכונה והאמיתית, לא צריך להתפעל ממה שקורה לאחרונה. צריך אמנם למחות נגד מהלכי הממשלה בכל דרך אפשרית, ובכל התוקף הראוי, ולעשות כל מה שאפשר בדרכי הטבע כדי לסכל את התוכניות המסוכנות,

— אבל יחד עם זאת, חייבים לדעת את האמת, וראוי לפרסמה בכל מקום: הפתרון האמיתי לא תלוי במפלגה מסויימת או בפוליטיקאי מסויים. הפתרון האמיתי הוא בהתקשרות לרבי מלך המשיח וקיום הוראותיו, כולל ובמיוחד — פירסום בשורת הגאולה האמיתית, כתיקון ותשובת המשקל על רעיון "אתחלתא דגאולה".

צריכים לחזק ולעודד את תושבי גוש קטיף, ולהסביר להם שהרבי מנהיג את הכל בדרך ניסית. אהוד ברק היה מוכן לתת הכל לעראפת, ובדרך הטבע לא היה מי שיעצור אותו, אבל הרבי הכשיל את הכל ברגע האחרון. גם את תוכניתו של שרון יכשיל הרבי, בדרכיו הנפלאות, תיכף ומיד.

ובינתיים עלינו להתחזק בקמפיין הגדול למען התגלותו של הרבי מלך המשיח, ולהכריז כולנו בקול גדול, ג' פעמים (חזקה):

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אורחים ב-770? – רק בני בית!...

צאת השבת, ליל ט"ז אדר ב'

אולי משום שהסעודה בצאת השבת נקראת על שמו של 'דוד מלכא משיחא' מוצאת לנכון התוועדות סיום הרמב"ם להצטרף אליה בכל פעם מחדש. שכיח מאוד למצוא בצאת השבת את שולחנות הפאַרברייענגן ערוכים ל'סיום רמב"ם' נוסף, או שמא עדיף להיפך – נדיר ביותר למצוא את ה'זאל' בצאת השבת רגוע ושקט ללא קולות המתוועדים ממרכז בית הכנסת. ואם הדברים אמורים לגבי כל שבוע מעל דפי לוח השנה, על אחת כמה וכמה כאשר בחלל מכה בעוז ניחוחו של 'פורים משולש' – סיבת הסיבות לקיומם של הפאַרברייענגענס.

אורחים רבים שידעו שפורים כהלכתו ניתן למצוא רק בליובאוויטש, נראו נוהרים אותה שעה לעבר בית המלך, כאשר חיש קל מוצאים הם את מקומותיהם בין המצטופפים בהתוועדות סיום הרמב"ם. 'יחד כל שבטי ישראל' שהוא פסוק מוכר לכולנו, הפך על הספסלים למציאות חייה ונושמת בדמותם של חסידי פולין וליטווישע שהתחככו יחד מעל צלוחיות ה'הרינג'.

בעיצומה של ההתוועדות, כאשר רובו של בקבוק ה'משקה' הורק כבר לכוסיות המסובים-המבוסמים, התלהטה האווירה וניגון שמח שהושר בהתלהבות פרץ את המגבלות. בריקוד סוער יצאו המסובים, כשביניהם אף בעלי זקנים לבנים נראו בתנועה של 'ישישו ושימחו'... פאותיהם של החסידים התבדרו על רקע כובעי ה'קנעטשי' הליובאוויטשאיים, כך שלליטוושערס לא נותרה הברירה אלא להניח יד על כתפי המפזזים ולפצוח בניגון. את אותו הלילה שהיה בבחינת 'כיום יאיר' ב-770, לא ימהרו האורחים לאבד מזיכרונם.

יום ראשון, ט"ז אדר ב'

פתגם חכמינו ז"ל: 'שלושים יום קודם החג, דורשים בהלכות החג' אינו נחשב בין כתלי בית חיינו כמליצה, אדרבה, הדברים מתקבלים ביתר רצינות ואף מתממשים הלכה למעשה.

בשעות הצהרים המוקדמות, בעיצומו של סדר נגלה, התכנסו תלמידי התמימים לשיעור מיוחד מפיו של ראש הישיבה, הרב **שניאור זלמן לבקובסקי**, בהלכות הרגל הבא עלינו לטובה. מבין הנושאים בהם עסק ראש הישיבה, בלטו אלו העומדים על סדר היום של תלמידי הישיבה – אפיית מצות, למשל. גם 'פורים משולש' שלא רק עמד על סדר היום, אלא, יתירה מזו, היה הוא 'עיצומו של יום', נידון בהרחבה והוראות למעשה עבור מנהגי היום פורטו אחת לאחת.

בסוף השיעור, כשסיים הרב לבקובסקי את דבריו, ניגש המשפיע, הרב **יצחק שפרינגער** לדוכן. ממכתב של הרבי שליט"א קרא הרב שפרינגער את ההוראה, על-פיה המנהג הוא לשלוח גם היום משלוח מנות איש לרעהו ולקיים בהידור את מצוות מתנות לאביונים.

גם בערב, במוצאי פורים, נותרה אווירת הפורים בחלל. כובעי ליצן עליזים שנשכחו, צבעי הפורים שטרם נמחו ושלל אביזרי חג חייכניים שנזנחו נשאו את ניחוחות ה'יעד דלא ידע' מעט מעבר למגבלותיו. נו, הרי זהו עניינו – למעלה ממדידה והגבלה!...

יום שני, י"ז אדר ב'

שמחת הפורים, כך מסתבר, מתקשה להתנתק מבית חיינו...

חגיגת ה'בר מצווה' לבן משפחת דריזין הענפה, נערכה עם בוקר סביב השולחן ב'מזרח'. סבים, דודים ובני משפחה קרובים הסבו לשולחן, כאשר לרקע ניגון ההכנה ערך בעל השמחה את הכנותיו לקראת אמירת המאמר. שעות ארוכות של לימוד, שינון וחזרה מתנקזות להן ברגעים אלו על גבי השולחן שמן הסתם כבר היה שותף לאלפי שמחות כגון זו.

לקראת הצהרים, הופתענו לגלות קבוצת מבקרים מסוג שונה במקצת ממה שהכרנו עד כה. כיתת ילדים צעדה בסדר מופתי לעבר ארון הקודש, כשבראשם הולך המלמד. הללו, כך על פי בירור קצר שערך גבאי בית הכנסת, תלמידי ישיבה סמוכה בברוקלין (גם ה'תלמודי-תורה' מכונים כאן 'ישיבות') שחפצו לראות את ליובאוויטש. הם לא קנו כרטיסי-טיסה לרוסיה, הם הגיעו ברכבת ל-770...

יום שלישי, י"ח אדר ב'

עם שחר, התארגנה 'חבורה' נוספת מתלמידי ה'קבוצה' לאפיית מצות בתכלית ההידור. הכלל הידוע 'כל המוסיף מוסיפין לו' תורגם כלפי החומרות הרבות שנוספו על כל צעד ושעל בתהליך האפייה. על מאכל האמונה, כשפירושה גם על אמונה במשה רבינו של הדור ואיתפשטותא דילי', כל השקעה כדאית.

השמש שהפציעה עם בוקר ממזרח, הזכירה את ימי חודש האביב הקרב, כשקרניה החמימות מלטפות את הזריזים שהחלו עוסקים במלאכת הניקיון לקראת החג הממשמש ובא. ואם תרצו, הרי זה רק סממן נוסף לדעיכה המתמשכת של תקופת

צילום: מאיר אלפסי

קבוצת ילדים מישיבת "הר התורה" בביקור ב"בית חיינו"

צילום: מאיר אלפסי

התמימים בשאיבת 'מים שלנו'

צילום: מאיר אלפסי

אורזים את המצות של התמימים

החורף ההולך וכלה. תפילות ערבית של הימים האחרונים משמשות זה מכבר את איתותיה הראשונים של תקופת הקיץ המוארת, עליה נאמר הפסוק 'שמש ומגן הוי' אלוקים'. זמן השקיעה החורפי הממוקם לו אי-שם בשעות אחר הצהרים, נסוג לו לעבר שעת לילה סבירה, כך שגם זמן תפילת ערבית החל לנוע קדימה. תמורת 6:45 — שעת התפילה בחודשים האחרונים — נקבעה התפילה ל-6:50, 6:53 וכן הלאה. כאשר ישתנה השעון משעון חורף לשעון קיץ (בצאת השבת) ייקבע זמן התפילה ל-9:30 בסיום סדר חסידות של תלמידי הישיבה.

יום רביעי, י"ט אדר ב'

קולות השירה שנשמעו מבעד למחיצות עזרת הנשים היוו תזכורת נוספת להתוועדות השבועית של בוגרי ישיבת צפת. ואם תשאלו — "הלא בכל שבוע מתקיימת ההתוועדות, מה חדש הפעם?!", אענה לכם ברורות — הערב, במסגרת ההתוועדות השבועית, תיערך אי"ה חגיגת ה'חתונה' לאחד מתלמידי ה'קבוצה' שאחיו מתחתן בארץ הקודש.

והדבר כלל וכלל לא פשוט. חישבו לרגע איך אתם הייתם 'בולעים' את העובדה הבאה: כל בני משפחתכם על סביה וסבותיה, דודיה ודודותיה, יחגגו עם החתן והכלה את שמחתם ואתם, האח הקרוב של החתן, נותרים לכם הרחק מעבר לים. איך הייתם נרדמים באותו לילה, כשבראשכם חולפות המחשבות על השמחה הגדולה, החגיגה וכל מה שמסביב לחתונה שבעצם אתם לא הייתם שותפים לה.

מסתבר שתלמידי התמימים השומרים נאמנה על תמימותה של שנת ה'קבוצה', חשבו היטב על הנושא, הבינו את משמעותו ובסופו של דבר מצאו לו גם פתרון:

במקומה של ההתוועדות שהייתה עד השבוע האחרון מקום צר וקטן, התגלתה לפתע רחבת ריקודים. לצידה הוקמה מערכת חשמלית (דיג'יי — בשפתם של אנשי המקצוע) שתפיק צלילים שלא יביישו גם תזמורת בעלת שישה נגנים פלוס. לשולחנות הערוכים יוגשו מנות ראשונות ואחרונות ומתוך שמחה פורצת גדר תתקיים לה חגיגת החתונה במיטבה. חתן השמחה ירקוד ויפזז עד חצות הלילה יחד עם כל חבריו וכך יהיה השותף הגדול ביותר לשמחת אחיו המתחתן.

יום חמישי, כ' אדר ב'

דקות ספורות לפני שהחל שיעורו השבועי של ראש הישיבה, הופיע הרב **ישראל בער קפלן** בלוויית קבוצת מבקרים, כשהוא מסמן באצבעו לתמימים להגיע בזריזות יחד עם הנרתיקים. לאחר שסיימו הנערים את תפילתם והודו בלב נרגש לבחורים, פנו הם שוב לדבריו של הרב קפלן. "בבית זה מתגורר נשיא ומנהיג הדור — הרבי מליובאוויטש. נשיא הדור הוא הראש של כל הדור, אליו משתייכים כל אנשי הדור בקשר עצמי שאינו ניתן לפירוד. כשם שהאיברים דבקים בראש, כך בני ישראל דבקים בנשיא הדור. הבית הזה", סיכם את דבריו, "שייך לכל אנשי הדור כולו".

קבוצת הנערים שפנתה לדרכה הגיעה כקבוצת אורחים ושבה כקבוצת בני בית...

יום שישי, כ"א אדר ב'

עם זמן כניסת השבת שהולך ומתרחק, גדל גם הזמן בו משוחחים עם היהודים במבצעים. דברי התורה והרעיונות מפרשת השבוע משמשים עבור פתיחת השיחה שנמשכת ומתפתחת לנושאים ואפיקים אחרים. גם לסיפורים אישיים הטנו אוזן, כשאת דברי והוראות הרבי שליט"א דואגים אנו להשחיל בכל פרט הנוגע לדברים. כששמנו פעמינו לעבר שכונת המלך, גילינו שוב שהזמן דוחק לו... כנראה זו טבעה של כניסת השבת — הלחץ והזריזות, בכדי להדגיש את הרוגע והמנוחה של שבת המלכה.

שבת קודש, כ"ב אדר ב'

חודש אדר, גם ברגעיו האחרונים, מנוצל כדבעי. השמחה, היא בנוסח 'מרבים' העליז. מבין המנגינות, 'ויהי בימי אחשוורוש' עומדת בראש. השתייה, כדת וכדין — ארבע פעמים שהן רביעית ההין... גם השבת הייתה חלק מ'ימי התשלומין' של פורים החולף.

רק לקראת השעה 6:54 החלו ההכנות לתפילת הערב. הקהל תפס כבר את מקומו, שליח הציבור, הרב **יוסף יצחק מוצ'קין**, ניגש לעמוד והשירה, אף היא, החלה צוברת את תאוצתה. בשבתות כתיקונן הייתה השעה הזו בעיצומו של 'הסדר' שהיום הפך לנחלת העבר.

מנגינת השמחה שנשאה על צליליה את ה'לכה דודי' בתחילתו, הוסבה כרגיל 'בלא תבושי' למנגינת הגאולה, סוחפת את הקהל לגבהים חדשים. ברגעים של מחשבה

הרהרתי, כי יתכן – והרי הכל בהשגחה פרטית – טמון בכך מסר: דווקא בקטע הפותח במילים 'לא תבושי ולא תיכלמי' מתחלפת המנגינה ומנגינת 'יחי אדוננו' (עליה נאמר – 'את המנגינה הזו אי אפשר להפסיק') נישאת ברמה. מכאן למדים אנו פרק בשירת הגאולה: כששרים 'יחי אדוננו' אזי 'לא תבושי ולא תיכלמי' – השירה צריכה להיות חדורה ב'גאון יעקב', כשרוח של 'אשרינו מה טוב חלקינו' מנשבת מצלילה.

מעגלי הריקודים שפרצו תיכף לאחר שהסתיים לו הפיוט, היטיבו לבצע את ה'פרק' האמור.

לא עבר זמן רב מאז הסתיימה לה התפילה, כאשר פנו המתפללים לבתיהם, אל סעודת השבת. לכל משפחה שעשתה את דרכה לביתה היו צמד מלווים – מלאכי השרת. אך אם למשלחת הצטרף גם זוג תמימים עליז – ל'שלום עליכם' היה פרצוף אחר לגמרי.

מי בשעה זו ומי בשעה אחרת, הכל סיימו את הערב ב'קריאת-שמע שעל המיטה', אותה קראו סמוך לדלת העץ המבהיקה, זו החוסה תחת התקרה המקומרת בכניסה ל-770 (מקווה שהבנתם. אם לא, אז בבקשה –) על-יד החדר של הרבי שליט"א.

בוקר יום השבת

טפטוף הגשם שהתלווה לרוחות השורקות, היה חריג לבוקר השבת המארח בדרך כלל מזג אוויר נוח קליל. המגבת נכרכה סביב הצוואר והזריזות הייתה בכפליים. סדר חסידות הכולל גם את שיעור הדבר-מלכות השבועי, חלף במהירות, מפנה את מקומן של ההכנות עבור תפילת השחר.

שחרית כמו זו שבניצוחו של הש"צ, הרב **מנחם מענדל רייצעס**, שמחה ומהירה. מנגינת 'כתיבה וחתימה טובה' שהתלוותה ל'קל אדון' שימשה תזכורת מרעננת ל'ראש החדשים' – חודש ניסן – לקראתו אנו צועדים. 'לך ה' הגדולה והגבורה' – ענה הקהל פה אחד, כאשר שני ספרי התורה החלו עושים את דרכם אל בימת הקריאה. "כנראה", הרהרתי, "נותן הקדוש-ברוך-הוא מגבורתו לשליחי הציבור, אלו המובילים את ספרי התורה למקומם, לעמוד איתן מול הקהל הגדול החפץ לנשק את הספרים הקדושים". דקות ארוכות חלפו עד שהצליחו שני הספרים לעלות לבימת הקריאה במרכז.

כשרצף החתנים הצפוף הגיע לסיומו, עלה לבימה הרב **שלום חריטונוב**, משפיע בישיבת 'אהלי-תורה', לחזרת השיחה. זמן לא רב לאחר מכן, קולו של הש"צ, הרב **משה הכט**, ניסר את החלל.

"במה כבר מיוחדת התוועדות השבת שלכן זכתה היא בתוספת זמן של רבע שעה?!", שאלתי, כאשר גבאי השבת, ר' מנחם גערליצקי, הכריז על שעת תפילת מנחה ב-5:45 "שמא לכבודה של פרשת פרה המדגישה שעלינו לקיים את ציווי המלך גם אם איננו מבינים את טעמו?! או, אולי, מפני שמחזקת היא את ה'קבלת עול' המוטל על שכמינו?!". כך או כך, את המאמר השנון 'אילו נצטווינו לחטוב עצים, גם את זה היינו עושים,' בקלות ניתן היה לאתר בין המצטופפים ב פֿאַרבריינגען. כשנשמעה שירת ה'יחי' בחזית הזדרזנו אל מקומותינו, לא פוסחים על השמחה והחיות – רוח החיים של ה'קבלת עול' החסידית.

סדר הניגונים במרכז וחזרת הד"ח הניחו שוב לשעת 'רעווא דרעווין' לחלוף במהרה. מעריב שהסתיים לקולו של המבדיל מעל הבימה, נעל את השבת לקראת שבוע נוסף של מאמצים להביא תיכף ומיד להתגלותו של מלך המשיח בעולם, עד שיבלו שפתותינו מלומר ולהכריז בקול 'יחי המלך לעולם!'.

אבא,
ב-770 לא יודעים מנוחה מהי.
מנוחה, כך אומרים, יש רק בגן-עדן...
ממבצע הפורים המסחרר בקושי הספקנו להתאושש וכבר ניצני ההכנות לקראת מבצע פסח ענק החלו דוהרים לעברנו.
המטרה היא: לדאוג שכל יהודי יטעם ממאכל האמונה – האמונה במלך המשיח!

משלוח מנות אתם שלחתם,
אני ישלח מצות של 'תומכי תמימים'.

אוהב ומתגעגע
מענדי – בית משיח, 770

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד!

למנחם יעקב

מזל טוב

ברוך שלום,
קבוצה 770

להשכרה

על בסיס יומי

דירת בייסמנט בקראון הייטס
2 חדרי שינה, מטבח,
חדר אוכל מרווח, חדר אמבטיה מלא

טלפון: 778-8661 (718)

איגוד תלמידי הישיבות - בית משיח 770

מלא הטנא ברכות

ברכתנו הלבבית לידידינו הדגול, מסייע לפעילותנו בכל עת
הרה"ח ר' **יוסף** שי' **לסקר**

לרגל בוא בתו בקשרי השידוכין עב"ג

יהא הבניין בניין עדי עד, על יסודי התורה והמצוות,
כנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ההנהלה

מדור חדש: בלב המאבק

עידכונים • חדשות • ראיונות

עצרת ערב ראש חודש בכותל המערבי לביטול הגזירה

ביום חמישי כ״ז באדר, תתקיים בע״ה תפילת המונים בכותל המערבי לביטול תוכנית ההינתקות. העצרת תחל בשעה 16:30 אחר הצהרים, יחד עם תפילת יום כיפור קטן של ערב ראש חודש ניסן, חודש בו נגאלו אבותינו ובו אנו עתידים להיגאל, בהשתתפות גדולי תורה מכל החוגים.

בהודעות שפרסמו נכתב: ״נוכח הגזירות על תורתנו הקדושה באה״ק, הישיבות והכוללים, ונוכח הגזירה הרעה והמרה לגרש אלפי יהודים, אנשים, נשים וטף ולעקור ישובים מאדמתם בגוש קטיף ובשומרון וסיכון חייהם של יושבי אה״ק – חילול נורא של שם ה׳ ותורתנו הקדושה והרצון להרוס עשרות בתי כנסת או להפכם למסגדים ח״ו, הרס תלמודי תורה, ישיבות ומקואות-טהרה וחילול בתי עלמין ע״י עקירת שוכני עפר מקבריהם רח״ל – יתכנסו בעזהי״ת רבבות אלפי ישראל ליום תפילה וזעקה כפי מנהגי הקהילות הקדושות בבתי כנסיות ובתי מדרשות בכל רחבי תבל ובזכות תפילת רבים תבטל בעזהי״ת הגזירה הנוראה הזו״.

״נלך בראש מורם ובשמחה של מצווה לבית הסוהר״

הגה״ח הרב **דוד מאיר דרוקמן** רבה של קרית מוצקין, רב קהילת חב״ד בקריות ומראשי רבני פיקוח נפש והגה״ח הרב **שלום דב הלוי וולפא** מרבני חב״ד ומראשי המטה העולמי להצלת העם והארץ, מפרסמים השבוע ׳קול קורא׳ נרגש במאות אלפי עותקים בכל בתי הכנסת, תחת הכותרת ״מתי יבוא לידי ואקיימנה״.

בקריאתם הם כותבים בין היתר: ״הממשלה הכריזה מלחמה נגד הקב״ה ותורתו, היא עומדת להחריב את ארץ ישראל ח״ו, למסור נחלתנו למחבלים ימ״ש, ולהכניס מיליוני יהודים בסכנה נוראה, היו לא תהיה. לשם ביצוע הפשע הנורא, הם משחיתים את נפשם של החיילים והשוטרים היקרים, ומכריחים אותם להלחם נגד אחיהם, בשירות האויב... כל אחד מאתנו מקבל עליו זה שנים רבות, פעמיים בכל יום שחרית וערבית, לעבוד את ה׳ אחד במסירות נפש. בכל נפשך – אפילו הוא נוטל את נפשך. האם מעידים אנו ח״ו עדות שקר בעצמנו?

״לאור כל זאת, אנו החתומים מטה מכריזים בזה, כי נעשה את כל אשר ביכולתנו במלחמת ה׳ למניעת הגירוש והחורבן, ונלך בע״ה ראשונים לבית הסוהר, בראש מורם ובשמחה של מצווה.

״אנו מבקשים מכל הרבנים והמנהיגים בישראל, זקנים עם נערים, להצטרף בחתימתם על הכרזה זו, ולשמש בכך סמל ודוגמא ל״צונאמי״ של מאות אלפי ישראל, שיבואו בעקבותינו וימלאו את בתי הסוהר שהכינה עבורנו ממשלת הזדון״.

ביקורים בצפון השומרון בחול המועד

המטה העולמי להצלת העם והארץ בשיתוף פעולה עם בית חב״ד אלון מורה ולב השומרון, יצא היום בקריאה והזמנה לציבור אנ״ש לבוא ולסייר בצפון השומרון, במהלך ימי חול המועד פסח.

ביום רביעי, ח״י בניסן, יום הברית של כ״ק אדמו״ר מלך המשיח, יקיים בית חב״ד סיור מאורגן בישובים. מנהל בית חב״ד, השליח הרב **יהודה רובין**, מסר כי מטרת הטיול היא לחזק את תושבי הישובים והמאחזים העומדים לפני הרס וגירוש הילי״ת, ואגב כך ליהנות מיופייה האביבי המדהים של לב ארץ הקודש.

אל תשתתף בפקודת חורבן וגירוש

ארגוני הימין ׳נשים בירוק׳, ׳שנית גמלא לא תפול׳, ׳חומת מגן׳, ׳חוג הפרופסורים לחוסן מדיני׳ ו׳מטה מאמץ׳ פרסמו הודעה משותפת בה הם קוראים למתנגדי הנסיגה והעקירה מגוש קטיף, שלא להתגייס למילואים בתקופה זו; אדרבא, להתגייס להצלת גוש קטיף וצפון השומרון.

במודעה נאמר: ״קיבלת צו מילואים? קיבלת פקודת חורבן וגירוש! אלפי חיילים אמורים להשתתף במעשי החורבן והגירוש באופן ישיר בידיים, אלפי חיילים אמורים לסייע לחורבן ולגירוש במעגל השני והשלישי, אלפים נוספים יגויסו כדי למלא את מקומם של המחריבים! מפסח כולנו מגויסים להגנת גוש קטיף וצפון השומרון״. ההודעה מסתיימת במילים: ״בעזרת ה׳ יהודים, אנחנו ננצח״.

על המודעה חתום גם איגוד הרבנים למען ארץ ישראל שנתן חסותו ההלכתית למודעה. גם רבני ׳פיקוח נפש׳ הצטרפו לקריאה.

"רוצים להרוג לי את הבן פעם שניה"

תוכנית ההינתקות טומנת בחובה לא רק גירוש וחורבן של ישובים חיים ותוססים, אלא גם התעללות בעשרות שוכני עפר הטמונים בקברי ישראל, בהם גם מי שנרצחו על קידוש ה' • ביום שישי האחרון התקיימה אזכרה לנער איתי יוליס ז"ל, בנם של שלמה ואודי יוליס תושבי נווה דקלים. שי גפן עשה את היום עם המשפחה שעומדת באמונתה ומצפה לישועת ה' כהרף עין

ראיין: שי גפן

יום שישי, כ"א באדר שני, נווה דקלים בגוש קטיף.

כאן החיים נמשכים כרגיל, למרות הגזירה, כאן בגוש קטיף שוררים רוגע ושלווה שקשה להסביר אותם. אמונה שלמעלה מטעם ודעת, ביטחון מלא שגזירה איומה שכזאת חייבת להתבטל מהעולם.

אנחנו פונים לבית משפחת **יוליס**, תושבי נווה דקלים. ביום שישי הם מציינים 12 שנים, לפטירת הבן איתי ז"ל, שביקש לפני פטירתו להיקבר כאן, בגוש קטיף. לפני שעת חצות הם מתכוננים לעלות על קברו בבית העלמין של נווה דקלים. הגזירה המרחפת עליהם ועל בנם, ניכרת היטב על פניהם של בני המשפחה; רק עצם המחשבה שיהודי יעז לחלל את הקבר, פותחת שוב את הפצע המדמם של המשפחה. מכל מקום, יש להם ביטחון מוצק שבסופו של דבר יתרחש הנס, וזה מה שמקל עליהם את הצער הנורא.

האבא ר' שלמה יוליס, יהודי בעל אמונה מדהימה, שופע ביטחון, למרות ששני רגליו נטועות היטב בקרקע והוא מכיר היטב את המציאות המתהווה. את צוואת בנו שייקבר דווקא בגוש קטיף, הוא רואה כעין נבואה קטנה.

לאחר העלייה על קבר בנו, שם התפלל וביקש מהילד שלא טעם חטא, שירעיש שמים וארץ לבטל את רוע הגזירה, התפנה ר' שלמה יוליס לשוחח אתנו, ולהעביר במקצת את הרגשות והתחושות.

• לעיתים נדמה כי עצם המחשבה שמישהו יפגע בקבר בנך מעלה חרדה הרבה יותר מעצם תוכנית הגירוש?

בכל העולם, כאשר פוגעים בקבר ישראל, זועקים כולם 'אנטישמיות'! ואילו כאן מדובר בקבר 'טרי' יחסית, לא לפני מאות שנים, קברו של בני איתי ז"ל, ששיכלנו, יש מי שמעלה בדעתו לחלל את קברו. לא גויים חושבים לעשות זאת, אפילו לא גלוחי ראש, אלא יהודים מבני עמנו! אפילו להפגין מול ביתו של הרב הצבאי הראשי הם לא נותנים.

•

• תספר לנו על ההיסטוריה של המשפחה?

אנחנו דור ששי בירושלים, גם אשתי מצד אמה הם ששה דורות בירושלים. סב סבי הוא מחבר הספר "בשעריך ירושלים". אני צאצא של המגיד מזלאטשוב ונכד תלמיד החתם סופר "הרב שיק". לאחר נישואיי עבדתי כמזכיר הישיבה בכפר מיימון ולאחר מכן הציעו לנו לבוא ולגור בגוש קטיף.

בתחילה גרנו בישוב גדיד, ולקראת ראש השנה תשמ"ב, לפני 23 שנה, עברנו לגור בנווה דקלים. גוש קטיף זה מקום של אידישקייט, תורה וחסד, כל מה שיהודי צריך במקום מושבו.

בגוש קטיף התושבים מתמודדים עם אויבים מבית ומחוץ. מי שמכיר את הגוש יודע כמה תורה וכמה חסד יש במקום הזה. אני חשתי זאת על בשרי. בחגיגת בר המצווה של איתי ז"ל, אמרתי לנוכחים כי חז"ל אמרו 'לעולם יגור אדם במקום שיש בו תלמידי

חכמים'. החיבוק והתמיכה שזכיתי לקבל פה, לא הייתי יכול בלעדיהם. רק במקום של קדושה וטהרה אתה מוצא כזה חום, אהבה ועזרה הדדית. אין לך מושג כמה משאיות ירק מתוצרת הגוש יוצאות יום יום לצורך חלוקה של חסד בקרב משפחות נזקקות בכל רחבי הארץ. כמה תורה וחסד יש כאן, ולו רק בזכות זה ראוי שהקב"ה יבטל את הגזירה.

● לפני 12 שנים קרה למשפחה הנורא מכל: הילד איתי ז"ל נפטר לאחר מחלה קשה, איך התמודדתם עם זה?

איתי רפאל חלה בגיל 11 וחצי בלוקמיה. בתחילה חשבנו שיצא מזה. הספקנו עוד לחגוג לו בר מצווה. הוא עבר השתלת מוח עצם. אולם בהיותו בגיל 14 וחצי נפטר מעמנו, ביום כ"א באדר תשנ"ג. איתי נקבר בגוש קטיף על פי בקשתו-צוואתו. כשהרופאים אמרו שמבחינתם אפסה כל תקווה, איתי אמר לאמו כי הוא רוצה להיקבר דווקא בגוש קטיף...

● הוא לא העלה בדמיונו מחזה כה מטורף – פינוי קברי יהודים מגוש קטיף...

הוא בהחלט חשב גם על האופציה שחלילה יבוא יום וירצו לפנות את המקום! הוא הזכיר אז את נבואת יוסף הצדיק "פקד פקדתי"; זה היה ממש נבואה קטנה של הילד. עד היום אנחנו שואבים ממנו הרבה ביטחון ואמונה.

האמונה שהיתה לאיתי, אינה ניתנת לתיאור. הוא הרגיש שגוש קטיף זה הבית שלנו. הוא היה גאה במקום וגאה באנשיו. האמונה שלו נותנת לנו כוח להישאר ולהתמודד עם כל הקשיים.

● איך אתה רואה את המצב לנוכח טירוף המערכות?

אנחנו נמצאים יום לאחר החלטת הבג"צ בנושא הכרה בגיורים רפורמיים בחו"ל, ואני אומר אימרה שלדעתי מבטאת הכל: הכנסת התנתקה מארץ ישראל, והבג"צ התנתק מעם ישראל. זה תמצית כל המהלכים שמתרחשים כאן. התנתקות מכל דבר שבקדושה.

● לכאורה המצב שאתם נמצאים בו צריך להוביל ייאוש מוחלט?

אמונה לא צריכה הסבר. עם אמונה אי אפשר להתווכח. אנחנו מאמינים ובטוחים שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו יבטל את רוע הגזירה. גם אצל הילד איתי, ידענו כמה חודשים קודם לכן שהרופאים הרימו ידיים, אבל עד הדקה האחרונה האמנו שהקב"ה יכול לעשות טוב. גם כיום אני מאמין ובטוח שזה לא יקרה, אבל צריכים מסירות נפש.

רפאל איתי יולים ז"ל

הייתי לא מזמן בחתונה ודיברנו על מסירות נפש, התמקדתי בנושא של קריעת ים סוף, כאשר היו שם כל רכב פרעה, ומשה עומד ומתפלל והקב"ה אומר לו 'דבר אל בני ישראל ויסעו'. או אז נחשון בן עמינדב קופץ לים במסירות נפש ורק אז הים נקרע. הנקודה היא שצריך לפעול במסירות נפש כדי שהקב"ה יקרע את הים. במצב הנוכחי לא צריך להסתפק בתפילה, אלא גם לעשות מעשה.

● אבל איך אתה רואה שכל המצב הזה ישתנה?

שואלים אותי הרבה על העניין הזה, ואני משיב: האם מישהו חלם לפני 60 שנה שכאן בארץ ישראל יגורו שישה מיליון יהודים? מישהו חלם שבמלחמת ששת הימים נכבוש את הר הבית ואת כל המקומות הקדושים? הרי היו מסתכלים עליו כחולה רוח. גם כעת, אני בטוח שהקב"ה יעשה נס ויציל אותו מהגזירה הקשה.

+

● אתה רואה את האפשרות שמישהו מעלה בדעתו לחטט בקבר בנך?

הגמרא כבר אומרת 'טול תורה מישראל והם הגרועים שבאומות'. כשהם יורדים יורדים עד לעפר, אחרת קשה להסביר את האטימות של האנשים מטעם המינהלת. מסתובב כאן נציג מהמינהלת של בשיא שמנסה לגשש ולברר כמה קברים יש, וברוב חוצפתו הוא אמר שאת 'סעודת ההבראה' לאחר הוצאת הקברים, המינהלת מוכנה לממן.

ומנגד — היו אצלי נציגים מהטלוויזיה הרוסית, דיברתי איתם בבית העלמין. סיפרתי להם על הילד ועל התחושות הקשות שישנן והכתבת התחילה לבכות מרוב צער... אני מאמין שהנקודה היהודית שנמצאת באיזה שהוא מקום, תפרוץ החוצה, ולא תתן לבצע מעשה נורא שכזה.

● מה אתה חושב לעשות אם חלילה יקרה הנורא מכל?

לא חושב על מה שאעשה. אני מעדיף שלא לחשוב. מבחינתי זה להרוג את הבן בפעם השנייה. סיפר לי עיתונאי ששאל את נציגי המינהלת, הרי בחוק לא מוזכר נושא הקברים. הם אמרו לו שם שיש להם שתי רעיונות, או שמשאירים את בית העלמין במקום, או שיפנו את הקבר לקבר זמני ואחרי שנה יעבירו לקבר קבע. הם אפילו לא מדברים על כך עם המשפחות. האכזריות שלהם אינה יודעת גבולות.

● יש לך הסבר לכל זה?

עקבתא דמשיחא, וכפי שמסיימת המשנה במסכת סוטה "אין לנו להישען אלא על אבינו שבשמיים"; ה'חפץ חיים' מסביר כי זה עצמו ייסורי משיח.

טרחתי המון בנוגע לקבר בני, בזבזתי זמן ותליתי הרבה תקוות. ניסיתי לעורר בהם את הרגש. יש בין האנשים שעוסקים בהנתקות כמה הגונים שהרגש עדיין לא נאטם. לצערי, דווקא יהודים דתיים וחרדיים גילו אטימות, והם מייצגים כביכול את היהדות. יהודי כמו רובי ריבלין, יו"ר הכנסת, פשוט בכה איתנו בדמעות שליש, הלב שלו נקרע.

● מה אפשר לעשות?

לעמוד ולזעוק חמס על המצב. לעמוד בשגרירויות בעולם ולזעוק חמס ולא לתת לזה לקרות. צריך להוציא את כל השחיתות של שרון החוצה כי הוא אדם מושחת שעושה רק מה שטוב לו. אני איש תנועת החירות ומאד כעסתי על בגין כנגד הצעד שלו בימית; גם עשיתי אז פעולות שונות כנגד הנסיגה מסיני, אבל ידעתי שלבגין יש נשמה יהודית.

● אם בכל זאת נגיע ליום פקודה, מה אתה מתכונן לעשות?

דבר ראשון אני אומר ומצהיר שלא ארים יד על חייל יהודי או על שוטר. מאידך — מפה לא אזוז, ואעשה כל מה שאפשר כדי להיאחז כאן. מאות אלפי היהודים שיגיעו לכאן בכוחם יהיה לעצור את הזוועה שמתכנן שרון. שרון מחפש את האלימות כי היא משרתת אותו, אבל אנחנו לא ניתן לו את זה. ובעז"ה, בזכות מסירות הנפש של עם ישראל, ננצח גם במאבק הזה.

מאת: שי גפן

מיהו חרדי?

באותו שבוע בו העבירו בכנסת את תקציב ההתנתקות, קיבל בג"צ החלטה נוספת הנוגעת לביטול ההבדלה בין ישראל לעמים ר"ל. אין זה מקרה. פעמים אינספור קישר הרבי מלך המשיח בין המאבק על 'מיהו יהודי', אותו כינה הרבי "הגזירה האיומה", לבין המאבק על שלימות הארץ. הרבי אמר שכאשר פוגעים בהבדלה שבין ישראל לעמים, בדרך ממילא הגויים ושאר שונאי ישראל יכולים לפעול כנגד עם ישראל, היל"ת

'מיהו יהודי' ושלימות הארץ

באותו שבוע בו העבירו בכנסת את תקציב ההתנתקות, בעזרת מפלגות שינוי ויהדות התורה, קיבל בג"צ בראשותו אהרן ברק החלטה נוספת הנוגעת לביטול ההבדלה בין ישראל לעמים ר"ל. בפסק תקדימי שהתקבל בהרכב של 11 שופטים, החליט בג"צ להכיר בגיורים של רפורמים, והארץ רעשה וגעשה. שוב בג"צ הבקיע את החומה המשמרת את ייחודו של עם ישראל בנסותו לפגוע בציפור הנפש של עם ישראל.

אנחנו חסידי חב"ד, הקשורים לאבינו רוענו מלך המשיח, איננו מופתעים משתי הגזירות שנחתו בסמיכות כה רבה. בשני הנושאים הללו, שלימות העם ושלימות הארץ, עושה השלטון ככל יכולתו כדי לרמוס את הקשר הייחודי של עם ישראל עם ארצו ובכך לסכן את קיומו הפיזי של עם ישראל.

פעמים אינספור קישר הרבי מלך המשיח בין המאבק על 'מיהו יהודי', אותו כינה הרבי "הגזירה האיומה", לבין המאבק על שלימות הארץ. הרבי אמר שכאשר פוגעים בהבדלה שבין ישראל לעמים, בדרך ממילא הגויים ושאר שונאי ישראל יכולים לפעול כנגד עם ישראל ר"ל. כך למשל, באחת הפעמים שחדרו מטוסי מיג רוסיים לארץ ישראל, הרבי דיבר על כך שפלא שלא שמו לב שזה קרה בעקבות ההקלות בגיורים של עולים מרוסיה.

שני המאבקים של הרבי, 'מיהו יהודי' ושלימות הארץ, מאבקים שהם בציפור נפשו של הרבי, נפגשים יחדיו ומגיעים לנקודה האמיתית והפנימית. אלה מוכיחים לעין כל, בצורה הנחרצת ביותר, עד כמה נשיא הדור ומנהיגו, בעיניו הנבואיות, נאבק כדי להציל את עם ישראל. אותה ממשלה ושותפיה, כולל החרדים שנותנים את הגושפנקא לעקור ולהחריב יישובים בארץ הקודש, הם אלו שמשתפים פעולה בהרישת החומה המבדילה בין ישראל לעמים.

הדברים ברורים ומחוורים כל צרכם: המפלגות החרדיות והדתיות הן אלו שהעניקו לממשלות השונות את היכולת שלא להביא לתיקון חוק 'מיהו יהודי', וגם סייעו לה בהפקרת ביטחון עם ישראל באמצעות שוחד ושלמונים. לצערנו ולבושתנו, גם בממשלה של ימינו, הכוח של הממשלה ולפסיקות האיומות של בג"צ, ניתן בסיועם של יהודים המתקראים משום-מה "חרדים". לא ראינו את הזעזוע בקרב חברי המפלגה החרדית היושבת בקואליציה לנוכח הצהרות שר הפנים שירשום את הגויים כיהודים בעקבות החלטת הבג"צ; לא ראינו שאותה מפלגה שכביכול דואגת לדת, תפרוש מהממשלה. על ענייני ביטחון הם מסבירים שאין להם עסק בביטחון, מתברר כי גם בענייני אידישקייט אין להם עסק.

ממש באותו יום מר ונמהר, קבלו ח"כיה תפקידים בדמות סגני שרים ומכוניות שרד. הם חגגו את חלוקת השלל של התקציב והתפקידים הנחשקים. את מי מהם מעניין עתידו של העם היהודי?

מי שקורא את שיחותיו של הרבי לגבי אותם נציגים, נוכח לדעת כיצד בימים ההם נאבקו מאבק איתנים כנגד תיקון חוק 'מיהו יהודי', חלקם עשו זאת משנאה עיוורת לכל מה שהרבי נאבק עליו, וחלקם בעקבות קבלת שוחד. אותם אנשים או ממשיכי דרכם, ממשיכים גם היום במעשיהם הנלוזים, וכדי לחפות על מעשיהם ועל השותפות שלהם במעשים איומים אלו, הם מוצאים לעצמם מידי פעם "מאבקי סרק" עליהם מלבישים את איצטלה של קדושה. פעם היה זה "מאבק דתי" כנגד שעון הקיץ ולאחרונה זה המאבק הסלולרי בדמות החובה לעבור לחברת 'מירס'.

עם ישראל נמצא באחת השעות הקשות שלו, יהודים עומדים וזועקים הצילו לנוכח זרועות השלטון המתקרבות אליהם ומאיימות לקרוע את עם ישראל וארץ ישראל לגזרים, והם עסוקים בסלולארי וכדומיהם. הרבי מה"מ התבטא פעם כי גם היטלר לא העלה על דעתו גזירה נוראה כמו גזירת 'מיהו יהודי', כיוון שגם הוא הכיר שיש עם יהודי בעוד שגזירת 'מיהו יהודי' נועדה לבולל את עם ישראל ולהכחידו בנפש.

ואולי אכן הגיע הזמן לעורר ולעלות את השאלה הנוקבת "מיהו חרדי". האם "חרדי" זה אדם נהנתן החרד לשררה וכבוד, שלא מעניין אותו מה קורה לעם ישראל, ומוכן לדלג הלכות בשולחן ערוך בשביל כסף

למוסדות ובעבור ג׳ובים, או ש״חרדי״ פירושו כפשוטו — מי שאכן חרד לנכתב בשולחן ערוך ובתורת ישראל?!

אבן הבוחן של יהודי חרדי, זה מי שנכנע בצורה מוחלטת לעמדת ההלכה. אפשר לבחון זאת בגלוי בנושאי שלימות הארץ: מי שלא מוכן לקבל את עמדת השולחן ערוך בנושאי שטחים וביטחון — ברי הדבר שיבטל עוד כמה מצוות חמורות! מי שיכול לראות בצרת חברו ואף על פי כן להפקירו באופן מודע בגלל תקציבים לישיבות וקבלת תפקידים — הוא חשוד על כל התורה כולה! דומה כי הנציגים ה״חרדיים״ מהדרים בכך.

רבם דקרו

לפני מספר שבועות פרסמו חברי מועצת גדולי התורה, יחד עם רבנים נוספים, קריאה נרגשת למנהיגי יהדות בעולם, לפעול להצלת יהודי גוש קטיף וצפון השומרון. הקריאה הנרגשת פורסמה בהבלטה רבה ברחבי העולם היהודי ואף תורגמה למספר שפות. רק במקום אחד הקריאה לא זכתה לפרסום: בעיתון המפלגה החרדית של אגודת ישראל, שם לא הסכימו לפרסם, גם תמורת תשלום מלא, את הקריאה עליה חתמו חברי מועצת גדולי התורה, שכביכול הם אמונים לייצגם.

וכאן נשאלת השאלה הגדולה: עד היכן גבול הציניות והרשעות? הרי אותם לבלרים ועורכי העיתון, לפני כל בחירות, מנפנפים לנו ב״חוב קדוש״ להצביע עבורם בטענה שגדולי ישראל תומכים בהם, אבל כאשר הדברים מגיעים לכך שחברי מועצת גדולי התורה קוראים לבוא להצלתם של יהודי גוש קטיף וצפון השומרון, לפתע הם מתעלמים.

הזכות היחידה שאפשר ללמד עליהם, כי אותו עלון מפלגתי אכן מרגיש סתירה מיניה וביה לפרסם את קריאת ההצלה של הרבנים. הם יודעים שבישיבתם בקואליציה הם מאפשרים את החרבת הישובים והמשך הסכנה הנוראה לכלל יהודי ארץ ישראל, ולכן הם מבינים את האבסורד שבדבר ולא מוכנים לפרסם את הידיעה.

מפלגה שמוכנה לקחת על גבה את הרס ביטחון עם ישראל, הרס בתי כנסת, חילול קברי ישראל, לגרום להחרבת קהילות שלימות בארץ ישראל, למלחמת אחים שכמותה מי ישורנה, ולגרום לדרדור רוחני איום ונורא בעם ישראל — בסופו של דבר, גם לרבותיה לא תציית.

העומדים בראש המערכה

כעת, כשתמו כל דרכי הפעולה הפוליטיות והפרלמנטריות, יודעים אנו כי מוטל עלינו להתייצב בגופנו ובנפשנו, להיות בגוש קטיף ובצפון השומרון כדי לבוא לעזרת אחינו. השלטון חושש מכך מאוד, ועל כן הוא שולח את משתפי הפעולה שלו לתוככי כיסי ההתנגדות במטרה להחליש את המאבק.

כאן המקום להודות ולברך שניים מרבני חב״ד הפועלים במסירות נפש של ממש למען הצלת עם ישראל, ומביעים את דעתם ללא מורא ופחד, הלא הם הרב **דוד דרוקמן** והרב **שלום דובער הלוי וולפא**. שניהם יצאו בקריאה נרגשת להגיע ביום פקודה לגוש קטיף ואף קיבלו על עצמם לעמוד בראש ההולכים במסירות נפש לבית הסוהר.

זה בדיוק מה שמצפה הרבי, ומצפה ההלכה, מרבני ומנהיגי ישראל לעמוד בתוקף בראש המערכה, לקחת מנהיגות, ולא חס וחלילה להיגרר אחר הציבור.

ומכאן מופנית קריאה נרגשת לשאר הרבנים והמנהיגים: קומו והתייצבו בראש המערכה. הובילו את העם אל המערכה הגדולה לבלימת ההינתקות ההרסנית. לב ישראל ער. עם ישראל רוצה בהמוניו לעצור את הטירוף והוא ממתין לכם, ההנהגה התורנית. לא עת לשתוק.

ידועים דברי חז״ל שסרחון הדור תלוי בגדולים שהיה בידם למחות ולא מיחו. אין אפשרות במצב הזה לשבת בשקט ולנוח על זרי הדפנה. כל רב וכל מנהיג שיש לו השפעה על קהילות ויהודים, חייב להתגייס.

כאן המקום לציין את דברי הרבי הרש״ב שסידר הרבי בלוח ׳היום יום׳, כ״ג באדר שני: ״**על רב לזכור בכל עת ובכל רגע כי תמיד הינו על הסף שבין מזכי הרבים לבין, ח״ו, מחטאי הרבים; על הסף שבין עומק רום לבין עומק תחת – ועל העניינים ״לנגוע״ בפנימיות נקודת הנפש ממש, כי בנפשו הוא״.**

רק כפסע יש בין פשע השתיקה לבין קידוש ה׳ שבקריאה גדולה!

ה-ת-ע-ל-פ-ת-ם???

רבים שואלים: מה צריך כעת לעשות לנוכח המצב החמור?

ובכן, שאלה זו שאל הרבי פעמים רבות, ואף ענה עליה בסיפור עם לקח מאלף מבעל ׳החפץ חיים׳:

לכאורה יכולים לשאול: מהי התועלת בזה שמדברים עתה אודות ענינים אלו – הרי אין צועקין על העבר, ומה יועילו כל הצעקות?! והתשובה לדבר: כאשר נעשה ״דבר מבהיל״ הפוגע בבטחונם של בני-ישראל בכל מקום שהם – הנה כל יהודי ״נורמלי״, שאיכפת לו אודות עם ישראל, אינו עושה חשבונות אם כדאי לו לצעוק, אם צעקותיו תועלנה וכו׳ – כאשר הדבר כואב באמת, צועקים באמת!!

ואם יבוא מישהו ויאמר שהוא ״בעל מוחין גדול״, וביכלתו להתאפק ולא לצעוק למרות גודל הכאב – הנה כאשר חותכים (רחמנא ליצלן) את אצבעו הקטנה שברגלו השמאלית, הרי הוא מזדעזע מכאב וצועק! וכאשר שואלים אותו: פעלת משהו על-ידי הצעקה?! – הרי הוא מודה שלא פעל מאומה, אבל אף-על-פי-כן הרי הוא צועק – כי הדבר כואב לו!!!

ובענין זה – ישנו סיפור שמספרים אודות ה״חפץ חיים״:

כאשר מלכות פולין גזרה פעם גזירה נגד היהודים, הלכה ״משלחת״ של יהודים מכובדים כדי לפעול למען ביטול הגזירה, ולא הצליחו לפעול מאומה.

כאשר באו אל ה״חפץ חיים״ כדי לדווח על התוצאות (שלא פעלו מאומה) – סיפרו לו שדיברו עם השר, ואמרו לו את כל הטענות שלהם, אבל הדבר לא הועיל מאומה. אמר להם ה״חפץ חיים״: האם מישהו מכם התעלף בשעת מעשה?! – אם הדבר היה נוגע באמת – היה מישהו מכם מתעלף!!

ועל-דרך-זה בנדון-דידן: נעמד לו יהודים ומדבר ברבים אודות אלפיים שנות גלות נוספים – האם מישהו מהעומדים התעלף לשמע דיבורים אלו?!?!!״ (משיחת כ״ד בטבת תשמ״ב).

לצערנו עדיין לא ראינו התעלפויות ברחובות ישראל לנוכח המצב החמור. אין ספק שאם רק היה קצה קרחון בכיוון הזה, המצב כולו היה שונה לגמרי. אצל כולנו צריכה להדהד הזעקה הבוקעת מפיו של נשיא הדור: ה-ת-ע-ל-פ-ת-ם???

מי שכואב לו המצב, חייב להיות נתון למצב בגוש קטיף וצפון השומרון, ועליו למחות, לזעוק, ולהיות בין אלו שיעצרו את הגירוש ויבלמו את האוייב.

דעם רבי'נס קינדער

ישיבה חדשה על מפת הגלובוס ההולך ונכבש, עושה כעת את צעדיה הראשונים על מסלול ההצלחה • מרכז חדש בו מתחנכים חיילי בית דוד בדרך המלך, בסמיכות לשכונת המלך

יום בהיר אחד נח לו על שולחני פרוספקט מהודר על הישיבה החדשה בפלטבוש. "יחס אישי", "אווירה משפחתית" ו"רמת לימודים גבוהה", היו רק חלק מרשימת ההצהרות שנכתבו בלשון יפה ומסוגננת על הישיבה החדשה. "כל מי שפותח ישיבה חדשה מבטיח שבישיבתו תוכלו להרגיש כמו בגן עדן על האדמות", הרהרתי לעצמי.

לאחר כמה ימים, כאשר נפגשתי עם מנהל הישיבה, הרב **שניאור זלמן הרצל**, התחלתי לחשוב אחרת. כאשר התיישבנו לשיחה, אחז הוא בידיו את הפרוספקט המוכר, עלעל בו מעט וניגש לעניין:

"ישנם כמה מוטיבים מרכזיים ביסודות הבניין עליהם הוקמה ישיבתנו, שכיום – בעולם הישיבות – מאוד נדירים בלשון המעטה.

אנו נוהגים לאחל: 'שתהי' חסיד, ירא שמיים ולמדן', כאשר בראש ובראשונה מדגישים את ה'חסיד'. לחסיד מכלול עניינים, אך היסוד הראשון והבסיסי הוא –

מאת: מנחם ידידיה. תמונות: שמוליק גבירץ

חסיד של הרבי. אין חסיד בלי רבי. ואכן, זהו האופן בו 'חיים' את העניינים של הרבי שליט"א בין כתלי הישיבה. מובן אם כן שהחיות בענייני משיח בין התלמידים היא דבר שנרגש בכל שעות היום: שיעורי גאולה ומשיח מידי יום ביומו, לימוד שיחות בענייני משיח בחברותות ובהתאם לכך — העיסוק בענייני משיח והגאולה הקרובה מחדיר את התחושה שאכן 'הנה הנה משיח בא'. במילים פשוטות: חיים "אין וואָס דער רבי קאָכט זיך" — חיים עם מה שהרבי חי כעת.

ואם הדברים עד לשורות אלו כבר מוכרים וידועים גם מעולמן של ישיבות אחרות, הרי שכאן מופיע שיעורו המרתק של ראש הישיבה, הגה"ח הרב **ישראל העשיל גרינברג** שליט"א, המתקיים מידי שבוע בשבוע. בכל שיעור מתמקד ראש הישיבה על נושא אחר מענייני גאולה ומשיח ובצורה עיונית מחד ופשטנית מאידך, מקיף הוא את כל הפרטים הנוגעים בעניין בו הוא עוסק.

שיעורים אלו מהווים ללא ספק פריצת-דרך משמעותית בנושא הלימוד והעיסוק בענייני משיח וגאולה, כאשר את תוצאותיהם חשים באווירה החזקה המנשבת בישיבה.

זוהי הנקודה. כעת אם ברצונך לשמוע פרטים נוספים בהם מתייחדת ישיבה זו, עלי להציג תחילה את הצוות הנפלא והמסור המשקיע מעל ומעבר להצלחת הישיבה, ובכך גם להתייחס למספר נושאים חשובים במערך הלימודים שלנו:

ראש הישיבה, אותו כבר הזכרתי בראשית דברי, הרב העשיל גרינברג, ידוע בציבור כבר אוריין נכבד, בעל פה מפיק מרגליות. ספרו 'פאר המלך' על הלכות תפילין לרמב"ם קנה לו שם בעולם התורה וכפי שניתן לראות זאת מה'הסכמות' המעטרים את הספר (ביניהם הרב משה פיינשטיין, הרב אהרן ברנשטיין, הרב חיים שמואל לאפיין, הרב בצלאל שטרן). שיעוריו בישיבה, בעלי מבנה מרתק וייחודי מועברים בשפה קולחת וברורה, זוכים להקשבה נפלאה של תלמידי הישיבה, עליהם הם חוזרים ומשננים השכם והערב. ידענותו ובקיאותו הרבה במכמני התלמוד חוברים לניסיונו העשיר בתחום ההוראה, דבר המקנה לתלמידים אף את הכלים הנכונים בגישה ללימוד. כל אלו הופכים את ראש הישיבה לאישיות אהובה בקרב תלמידי הישיבה, פרט שללא כל ספק חיוני ונחוץ למבנה החיים בישיבה ולפריחתה המשגשגת.

המגיד שיעור בנגלה הוא הרב **לוי בראד**. מלבד השיעורים הסדירים במסכת הנלמדת מעביר הרב בראד שיעורי יידע כלליים להבנת **דרך הלימוד** בש"ס ובפוסקים, כמו, מי בכוחו לחלוק, מי משיג, איך ניתן להכריע בדעות שונות בספרי ההלכה וכו'. גם באופן הגשת הסיוע לתלמידים, ניחן הרב בראד בכישרון רב והמומחיות היא בשניים: מחד, לתת כיוון מחשבה שונה בגישה לדברים ומאידך, להותיר לתלמיד את עבודת הליטוש שתבהיר בצורה מוחלטת את הקטע המוקשה.

המשפיע והמגיד-שיעור בחסידות הוא הרב **ישראל גייסינסקי**. המוכר כבעל לב חם ורגיש היודע להעניק את מידת תשומת הלב הראויה לתלמידים. בשיעוריו מצליח לנתח בבהירות רבה מושגים מופשטים תוך כדי שמוצא להם משלים ודוגמאות מאלפות. סדר החסידות בבוקר, המלא בכל יום מפה לפה, יוכיח את כוח השפעתו על התמימים.

במשך היום, בשעות בהן התלמידים לומדים בינם לבין עצמם, נמצא באולם הישיבה הנושא ונותן, האחראי והמנהל ביד רמה את הסדרים — הרב **יוסף יצחק גרינברג**. הרב גרינברג (אחיו של ראש הישיבה), הוא בעל ניסיון של עשרות שנים בחינוך ובהוראה. מעבר ללמדנותו המופלגת ניתן לחוש בכישרונו המבורך בחינוך. די להביט על קבוצת התלמידים המתגודדת סביבו, בכל עת מצוא, כדי להבין את מידת החיבה שרוכשים לו תלמידיו, שפשוט אוהבים לשבת במחיצתו ולהקשיב בצמא להסבריו הנפלאים. כשאתה בוחן את מידת הקירוב וההשפעה של הרב גרינברג על התלמידים אתה מבין את מאמר הגמרא 'בניך — אלו התלמידים' הלכה למעשה.

כאן המקום לציין גם את המדריך המסור העושה מלאכתו נאמנה והמלווה את תלמידי הישיבה בכל שעות היממה — הלא הוא התמים **חנוך חסקינד**.

לרגעים אלו סקרנו את 'מנוע' של הישיבה. אלו הם חברי צוות ההנהלה העמלים במסירות, מבוקר ועד ליל, על עבודת הקודש המוטלת על שכמם — חינוך נערי ישראל. ברם, למנגנון ההנעה המשומן בישיבתנו יש גם חומר בערה דליק שמפעיל את המערכת כולה מתוך חיות ולהט חסידי:

כמניין של בחורים נמרצים, מתלמידי התמימים ב-770, מתגוררים כיום בישיבה ומשמשים כ'שלוחים'. גם אם לא אתאר

שיעור מפי ראש הישיבה הגה"ח העשיל גרינברג

שקועים בלימוד

התוועדות עם הרב ליברוב, השליח בפלטבוש

חיים עם הזמן. ריקודי חודש אדר

הרב ישראל גייסינסקי בשיעור חסידות

בפרוטרוט את פעילותם הענפה של התמימים-השלוחים בקרב התלמידים ואף מבלי להזכיר את השפעתם החזקה על האווירה המנשבת בישיבה – תמיד יהוו הם קרן אורה לכל סביבתם. עצם העובדה שתמימים ב-770 מצויים בישיבה ולו בכדי להביט עליהם בשעת תפילתם – מחוללת מהפך בקרב התלמידים הצעירים יותר.

נכון להיום, כשהתמימים-השלוחים הפכו לחלק בלתי נפרד מהנוף בישיבה, כבר ישנם חברותות קבועות בין השלוחים לתלמידים. הם אוכלים יחד, משוחחים ומתוועדים יחד ולא אתפלא אם אבחין בתלמיד ששופך את לבו בפני חברו השליח בשיחת נפש מועילה. הם מעורים היטב בכל תחום, בכל נושא ובכל פעילות המתרחשת בין כתלי הישיבה. האווירה הכללית בין התלמידים, כשהדגש הוא בפרט על שעות הפנאי וההפסקות, מעוצבת על-ידם, כך שניתן בהחלט לזהות בה ניחוח מוכר מ'בית חיינו' – 'בית משיח', המקום בו עשרים וארבע שעות 'חיים', אך ורק, 'רבי'".

נו, עם צוות הנהלה מבורך, אותו היטבת לתאר וקבוצה של תמימים המגיעים היישר מכור ההיתוך של 770 – מהי המערכת הלימודית שנמצאת על סדר היום בישיבה?

"הבסיס של סדר היום הישיבתי הוא, ללא כל ספק, לימוד הגמרא לעיון. בנושא הזה, כפי שציינתי בראשית דבריי, קיימים שיעוריו השבועיים של ראש הישיבה, הרב העשיל גרינברג, המניח לכל סוגיה שנלמדת את אבני היסוד כפי שמצויים במפרשים, הראשונים והאחרונים. גם נושאים מורכבים ועיוניים זוכים להתבהר בצורה פשוטה וברורה וזאת בזכות הכושר הרטורי של הרב גרינברג, הנמצא מסייע רבות להבנת החומר הנלמד.

ובכך לא די. ימים ספורים טרם מעביר הרב גרינברג את השיעור הכללי, עוברים כל תלמידי הישיבה על ה'מראי מקומות' על הנושאים עליהם ידבר, כך שאל השיעור מגיעים התלמידים ערוכים ומוכנים, כשבידי **כל תלמיד** בסיס רחב בנושא המדובר. לשיעורים אלו יצא כבר מוניטין רב גם בין תלמידי הישיבות הסמוכות, שחלקם אף מופיעים בו מתוך התעניינות מרובה.

לאחר מחצית משנת הלימוד הראשונה ניתן לציין שבקרב התלמידים ניכרת התקדמות רבה בהבנת החומר הנלמד, בגישה לסוגיה ובכך בעצם גם ברצון ובשאיפה ללמוד – הבסיס והיסוד של כל הפותח דף גמרא.

מאזינים בשקיקה לדברי הרב יי"צ גרינברג

זה בנוגע ל'איכות', אך גם לגבי ה'כמות' ניתן לציין שההספק הלימודי של התלמידים במשך מחצית השנה האחרונה, בהחלט משביע רצון ואף מעורר 'תיאבון' לעוד... די אם נציין שבנוסף להספק הלימודים הרגיל בישיבות אחרות במסכת השנה (מסכת בבא מציעא), למדו בישיבתנו במשך חודש אלול שני פרקים במסכת ראש השנה (שלישי לעיונא ורביעי לגירסא) ואף כבר הספיקו לסיים את כל מסכת מכות לגירסא.

כשאני נוגע בעניין הלימודים המתקיימים בישיבתנו, מוכרח הנני לציין חידוש נוסף שטרם נראה כמותו בעולם הישיבות החב"די. לא נעים לומר, אבל כשמדברים על תחום ההלכה בעולם הישיבות, נדמה ש'אין עם מי לדבר'... רמת הידיעות של תלמיד ממוצע ומעלה, רחוקה מלהיות משביעת רצון וזו עוד בלשון המעטה. הזמן שמוקדש ללימוד ההלכה בסדר היום, ממוקם היכן שהוא בסופו. הראש אז כבר לא במיטבו, החשק והרצון ללימוד אף הוא רדוד ונמוך, ומה גם שראשי הישיבות מתייחסים למצב בסלחנות יתירה ולצערנו לא מעודדים מספיק את לימוד ההלכה, כך שבהחלט ניתן להבין מדוע אלו התוצאות... בישיבתנו, בסייעתא דשמיא, התבצע המהפך!

צוות ההנהלה דואג להפנות תשומת לב רבה לתחום ההלכה, הבא לידי ביטוי בכמה מישורים. ראשית, יהיו אלו המבחנים שנערכים מידי שבועיים, המצביעים מזה כמה חודשים על בקיאות נפלאה בחומר הנלמד. בנוסף לכך, חומר הלימוד שנבחר הוא גם מנושאים שמפני סיבות כאלו ואחרות לא עוסקים בהם בעולם הישיבות. כדוגמא ניתן לציין את הלכות גזילה וגניבה, נזקי ממון, נזקי גוף ונפש, שמירת גוף ונפש ועוד (המופיעים בשו"ע אדה"ז ח"ו). או למשל הלכות סוכה וארבעת המינים: בעולם הישיבות מתחילים מידי שנה את הלכות ראש השנה, מדלגים חלק ניכר מהם, טועמים מהלכות יום הכיפורים ובזה מסתיימת ידיעת ההלכות הנצרכות... בישיבתנו, לעומת זאת, התנהלה מערכה שלמה סביב סוגיית ארבעת המינים, כאשר בחוד החנית ניצב לו שיעור מרתק, אותו העביר הרב **אליהו מטוסוב** מומחה אתרוגים מפורסם, כשהוא נעזר באתרוגים חיים עבור הדגמת פרטי המקרים והדינים המשתלשלים מהם. גם את הלכות תקיעת שופר למדו התלמידים מתוך התעניינות מרובה כאשר הם נבחנים הלכה למעשה על שופרות שהובאו לישיבה. כך יכל לצאת כל תמים למבצעים ולזכות אחרים במצות עשה זו כאשר הוא יודע את סדר התקיעות, ההפסקות, הנשימות וכו' כדבעי.

הנושאים הנ"ל נלמדים **בנוסף** להלכות הנלמדות בכל ישיבה, הלכות ק"ש, תפילה וכו'. וכל זה הוא חלק ממסלול לימודים שנערך ע"י הרב **יוסף ישעי' ברוין** מאוסטרליה במיוחד עבור ישיבתנו.

בנוסף לכך התחלנו, לפני כמה חודשים, בסדרת שיעורים הנקראת 'סוגיות בהלכה'. ראש הישיבה בוחר מזמן לזמן סוגיא הלכתית, כל התלמידים מכינים אותה היטב במשך כמה ימים ולאחר מכן מוסר ראש הישיבה שיעור מקיף ויסודי בנושא, תוך כדי שהוא משתמש בממצאים המופיעים בספרי הלכה, רפואה וכדומה. בשיעורים אלו, מלבד צבירת יידע הלכתי, לומד כל תלמיד כיצד לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. כיצד מגיעים להלכה הפסוקה החל מהפסוקים בתורה, נ"ך, דרך המשנה, גמרא ראשונים ואחרונים וכלה בספרי הפוסקים שבדורנו. בין השיעורים שנמסרו עד עתה נידונו הנושאים: מקוה בור ע"ג בור, המתת חסד, שבע מצות בני נח, דין הוספות על קלף של סת"ם, מוקצה ורשויות בשבת, דין רודף, מכירת חמץ בערב קבלן, החומרה במצה שרויה ועוד ועוד.

צוות ההנהלה מכיר בחשיבות הרבה שישנה בתחום ההלכתי, מכך אף התלמידים רואים עד כמה נדרשת ההשתדלות בלימוד הסוגיות ההלכתיות. עובדה היא שמתכונת שיעורים אלו הוסיפו חיות נפלאה בלימוד וידיעת ההלכה.

מערכת הלימודים לשלוש השנים

בישיבה, ממאמרי החסידות ועד לסוגיות ההלכתיות, תותיר לתלמידים בע"ה בסיס רחב וידע מקיף בכל תחום שהוא, כך שאת דרכם הלאה יעשו התלמידים בבטחה ובהצלחה.

דבר נוסף שהחל לצבור תאוצה לאחרונה הוא בתחום ה'יפוצו מעיינותיך חוצה' בעולם התורה:

בנוסף לפעילות ה'מבצעים' השגרתית הכוללת מבצע תפילין רחב היקף, מסיבות שבת לילדי השכונות הסמוכות, מבצע חנוכה, פורים וכו', מתקיים בכל ליל שישי מבצע מיוחד לקירוב בני הישיבות לעולם החסידות. תלמידי הישיבה המונים כיום כ-25 תלמידים כ"י, מתפצלים בזוגות זוגות לישיבות סמוכות השוכנות בפלטבוש וגלילותיה. ישיבות אלו שברובן הגדול כלל לא חסידיות, זוכות בליל שישי לביקור של צמד תמימים נמרצים שללא שהיות פותחים את הספרים שבחיקם ומסתערים עליהם בלימוד.

מביקורים אלו, התפתחו שיחות רבות בין תלמידי הישיבה המקומית לתלמידי התמימים שבסיומן גם הובילו לקשרים מניבי פירות. מושגים מתורת החסידות נתבארו בשפה פשוטה, קושיות בענייני גאולה ומשיח נפתרו ורבים גם פקדו את שערי הישיבה עליה שמעו מפיהם של הבחורים. עד כדי כך הגיעו הדברים שכיום, בזכות הביקורים העקביים, כבר מחכים חלק מתלמידי הישיבות לליל שישי בכדי לפגוש את התמימים.

נגענו עד עתה בנקודות המיוחדות העיקריות, אך אי אפשר לסיים בלי להזכיר את ההתוועדויות המיוחדות להן ממתינים התמימים כל השבוע:

מלבד ההתוועדויות בכל יומא דפגרא, נערכת התוועדות שבועית בכל ליל שישי. תלמידי הישיבה מתיישבים לצד השלוחים ומתוועדים. אומרים 'לחיים', מחזקים איש את רעהו ונוטלים כוחות מחודשים להמשך הדרך.

בכל שבוע נעשית השתדלות מיוחדת להזמין להתוועדות משפיע אורח שידבר ויחזק את התלמידים שלא ירפו מתפקידם כ'נרות להאיר'. עד עתה התוועדו מטובי המשפיעים בעולם. מהתוועדויות אלו, לוקחים על עצמם התלמידים החלטות טובות, איש איש ועניינו הפרטיים, כשהמכנה המשותף לכולן הן המסירות והדביקות בענייננו של הדור השביעי – להוריד את השכינה למטה לארץ.

כמה מצוות ההנהלה (יושבים בשורה ראשונה, מימין לשמאל: הרב מנחם מענדל ברוך, הרב לוי בראד, הרב ישראל העשיל גרינברג, הרב שניאור זלמן הרצל, והמדריך חנוך הענין חסקינד) עם חלק מתלמידי הישיבה

לא פלא אפוא שלהתוועדויות חמות אלו באווירת הגאולה שבפתח ממתינים התלמידים כל השבוע. בסיום ההתוועדות יוצאים בחיות מחודשת לישיבות שבאזור כפי שסיפרנו קודם.

כן המקום להזכיר בקצרה גם את הצד הגשמי: אוכל משובח ברמה של קייטרינג בכמות מספקת, לצד חדרים מסודרים, כאשר באותו בנין ממוקם אף המקוה, מאפשר לתמימים להשקיע את כל כוחם ומוחם בלימוד ובתפילה.

בין העוסקים במלאכת הקודש של "קצירת גשמיות וזריעת רוחניות" חובה נעימה היא להזכיר את הרב **מנחם מענדל ברוך**, שאף משמש כמשגיח בשעות הבוקר. במשך שעות היום דואג בכל לב ונפש לחיזוק המצב הגשמי בישיבה. זאת בנוסף לועד הגשמי שתומכים בלב רחב ויבורכו על כך משמים בכל מילי דמיטב".

לסיום?

"בזכות ברכותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ראינו בשנה זו הצלחה רבה ומופלגה למעלה מן המשוער, כאשר נסים ונפלאות ליוו אותנו כל העת, ודרך ריבוי מענות קודש שקיבלנו על כל צעד ושעל (שעליהן מן הראוי לייחד כתבה נוספת). לקראת שנת הלימודים הבאה אנו מתכוננים להתייעל, להתרחב ולהתקדם מחיל אל חיל בכמות ובאיכות. ויהי רצון שנזכה למלא את הכוונה העליונה עד למילוי המטרה – הפועל ממש – בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש".

די התרשמתי מדברי מנהל הישיבה, אבל, למען האמת, רציתי לחוש בעצמי את אווירת הגאולה אליה נחשפתי זה עתה. והלא כבר נאמר "אינה דומה שמיעה לראייה". לא התעצלתי ובליל שישי עשיתי את דרכי לעבר שכונת פלטבוש הסמוכה ל-770, לעברה של הישיבה. עוד מרחוק ניתן היה לזהות את השלט המואר בכניסה – "ברוכים הבאים לישיבה גדולה ליובאוויטש". מראה ה'זאל' שנגלה אלי עם פתיחתה של הדלת, היה מדהים. אולם לימודים צנוע, בצדדיו עומדות לו ספריות עבות כרס, כשבמרכז יושבת לה חבורה ומתוועדת. נטלתי בעדינות את הכסא הראשון שנקרה לפני והצטרפתי להתוועדות. שני המניינים שישבו סביב השולחן הטו אוזן קשבת לדבריו של המשפיע, כשמפעם לפעם פורץ לו ניגון חסידי מלבב.

האווירה ששרתה בין הנוכחים סחפה אותי גם כן על גליה. היה בה משהו משפחתי וקטן, נעים וחמים שמשך אותי מאוד להמשיך ולשבת ביניהם. כשאחד התלמידים הפנה את ראשו למשפיע, כמבקש לשאול משהו, נעצר המשפיע והאזין בדומיה לשאלתו של הנער. לא היה נראה לי שהוא התבייש, כאשר עיני כולם פנו לעברו כששאל את שאלתו. הייתה שם פשיטות מיוחדת והרבה תשומת לב לכל אחד מהנוכחים.

רק כאשר הייתי מוכרח לעזוב, ניתקתי ממקומי, והרהרתי לעצמי: תומכי-תמימים יכולה להתפאר בבני הישיבה החדשה שהצטרפו למשפחה המורחבת. אכן, דעם רבינס קינדער...

בס"ד

עוף אנ"ש

שחיטת חב"ד
ליובאוויטש

ראשון לציון

גלאט חלק למהדרין מן המהדרין
אף לשיטת הבית יוסף

הכי זול!!! הכי משתלם!!!

ארגז בקר - 7x ארגז עופות

במחיר מיוחד

מסובסד ע"י כולל חב"ד!

ההובלה בקירור עד בית הלקוח!
משלוחים חינם לכל חלקי הארץ!

להזמנות חייגו:

03-9521649

פקס: 03-9521660, ניתן להשאיר הודעות בתא הקולי.

of-anash@actcom.co.il

מכבדים את כל סוגי כרטיסי האשראי ותלושי כולל חב"ד

במחנה צבאות השם

דיוקים עם הפרשה

ביום רביעי האחרון ישבנו כל המשפחה לארוחת ערב. אצלנו בבית זה די נדיר שכולם נמצאים ביחד בשעות הערב. בדרך כלל, אבא נמצא באיזה שיעור או ביקור-בית, אמא מרצה באיזה כינוס או התוועדות אי-שם, אחותי הגדולה לומדת (הכוונה - מפטפטת) עם חברות, אבל הפעם זה קרה. כולם נמצאים.

היינו עסוקים כל אחד בצלחתו ומענדי הקטן סיפר כהרגלו בקודש חוויות מסעירות מהגן, ופתאום, בלי הודעה מוקדמת... בום! האור כבה. הפסקת חשמל. מענדי התחיל ליילל בפחד, ואני גישתי אחר חתיכת לחם שנפלה לי מהיד. אחותי קמה אל החלון והעיפה מבט על בתי השכנים. "אצל כולם חשוך" בישרה לנו. אבא, מהיר-תושייה כמו תמיד, הספיק להדליק כמה נרות על השיש שגירשו מעט את החשיכה. זה הזכיר לי את בדיקת חמץ...

"אולי תדליק עוד כמה נרות?" שאלה דבורי אחותי.

"אבל אם נדליק נרות אחרים מהנרות שדולקים, זה ייקח מהם את כל האור." דאג מענדי.

אבא הסביר לו בסבלנות: "מנר אחד אפשר להדליק אפילו מאה נרות והאור שלו לא יהיה חלש יותר."

"יו! איזו השגחה פרטית." קראה דבורי בהתפעלות. בדיוק היום למדנו בכיתה שהרבי הרש"ב אומר שתלמידי התמימים (וגם אנחנו) צריכים להיות 'נרות להאיר'..."

- "איך בדיוק אנחנו יכולים להיות נרות?" התבלבל מענדי.

- "זה משל." הסבירה דבורי. "כמו שהנר עשוי משמן ופתילה, כך גם אנחנו מורכבים. הנשמה היא השמן. הגוף הוא הפתילה, והאור הוא התורה והמצוות. התפקיד שלנו הוא שנאיר את הנשמות שבסביבה שלנו, באור התורה והמצוות. יש אנשים שחושבים שאם הם יצאו לרחוב וינסו לקרב יהודים אחרים, הם עלולים "לרדת" ברוחניות חס-וחלילה. זו טעות. נר שמדליק נרות אחרים, האור שלו לא נחלש..."

"דבורי, מה את אומרת לבוא וללמד את הילדים בגן שלי? את עושה את זה נהדר. תראי איך מענדי מרותק." התבדחה אמא.

החשמל בינתיים כבר חזר והאור נדלק, אבל כולנו מחכים שיאיר כבר האור הגדול - אור הגאולה.

(מעובד על-פי אג"ק ח"ג ע' תיב, לקו"ש חי"ב ע' 149)

2
בודד בעיר
'השלישייה הנצחית' - סיפור מתח

4
מדינה ומדינה
תמונות מספרות

5
דעתנו היא...
תשובות ל'מה דעתכם?'

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: מ. בן ישי

פרק שלישי

תקציר: במהלך המעקב של השלישייה הנצחית, התגלה לפתע כי המעקב כולו עלול להיכשל: שני עיגולי אור משונים השתקפו על קיר הבית. חבל לשלישייה שאביחי, הנער הרוסי, לא איתם. הוא בוודאי היה פותר את התעלומה הסבוכה.

בודד בעיר...

נעזוב לרגע את השלישייה המתחבטת בהבנת פשר העיגולים המוזרים המסכנים את כל מהלך המעקב, וניכנס לתוך ראשו של מנחם, שפרש משני חבריו הטובים לטובת ההישענות על גזע העץ החסון. מחשבותיו התעופפו להם לעבר הלילה ההוא. אותו לילה בו פגשו את סאשה לראשונה.

היה זה לפני חודשים רבים, כמעט שנה, ואולי יותר. ערב חשוך של לילה קריר בירושלים הבירה. הילד היגע שהסתובב ברגלים כושלות בשכונה הרחבה עדיין לא מצא את מבוקשו. הוא גם לא אכל מאומה מהבוקר, מייד ברדתו מהמטוס שהביא אותו מרוסיה, הגיע לפקידה חסרת האחריות שבמספר מילים שנאמרו מתוך עייפות, גרמה לו להסתובב זמן רב בשכונה זרה ומנוכרת זו, בתקווה למצוא את משאת נפשו, אביו!

הערב שהגיע, מצא את הילד הבודד והרעב, שהתבגר טרם עת מתלאות החיים, יושב למרגלות בניין הבנוי אבן ירושלמית, ברכיו מקופלות כדי להגן עליו מפני הרוח הקרירה שנשבה מכיוון חורשת העצים הסמוכה. צרורו הקטן, שהכיל בתוכו את התפילין היקרות, היה מונח לידו. בכיס חולצתו הייתה רשומה כתובת שיכולה הייתה לעזור לו, אילו רק ידע להבין את השפה בה רשמה הפקידה את כתובת מכון הקליטה אליו יוכל לפנות במקרה שלא ימצא את אביו. אולם הוא רק היום הגיע מרוסיה, וכיצד יוכל לבין את השפה האהובה בה נרשם הפתק?!

* * *

מחדרו הפרטי של לוי׳ק, בביתו שבקומה השלישית והאחרונה של בניין מספר עשרים ושמונה, נראה הלילה החשוך אחרת לגמרי. הכוכבים נצצו מהחלון וחייכו לתוך החדר המסודר, כאילו רצו גם הם לשבת על המיטה יחד עם מנחם ושמוליק, ולהאזין לצלילים הרכים והנעימים של הכינור המונח בעדינות על כתפו השמאלית של לוי׳ק.

כשלוי׳ק היה מנגן בכינורו, הוא כאילו הפך פתאום לילד אחר. הכישרון המוסיקלי הנדיר של לוי׳ק, בנגינה על כינור בפרט, היה לשם דבר בשכונה. כשהוא היה מושך בקשת הכינור, היו כל השומעים נעצרים בערגה. לא אחת הייתה נוזלת לה דמעה או שתיים לשמע הצלילים הנפלאים, כשלדמעה נוספת מילה או משפט על הכלי שמטיב לבטא יותר מכל את הרגש היהודי.

לכינורו זה, רכש לוי״ק חביבות מיוחדת. הוא קיבל אותו במתנה מסבו כשהגיע לגיל שתים-עשרה. סביב כינור זה תלוי היה סיפור מימי השואה, ידע לוי״ק, ובכל פעם שניגן בכינור עתיק זה, התרגש מחדש...

לוי״ק היסס לרגע לפני שמשך ברכות את הקשת על מיתרי הכינור האהוב. בראשו עלתה משום-מה המנגינה של סבא, ואצבעותיו החלו לנוע כאילו מאליהם לפי תווי המנגינה המיוחדת. הצלילים הרכים-עצובים התפשטו בחלל החדר, ונשפכו מהחלון הפתוח אל הרחוב הריק. ריק אמרנו? לא בדיוק. נער אחד ישב שם בודד, למרגלות החלון הגבוה. המנגינה המוכרת לו מאיפשהו, כבשה את ליבו לחלוטין והשכיחה ממנו את רעבונו ובדידותו.

הוא נעמד והרים את ראשו, וכשהמנגינה הסתיימה, פקח את עיניו הדומעות וצעק בקול לא לו: ״עוד!... עוד פעם!... בבקשה מכם, עוד!...״ השלישייה שהציצה בבת אחת מהחלון, נכנסה מייד לפעולה. למרות שאת שפתו לא הבינו, קלטו הילדים היטב, בחוש החסד המפותח שלהם, כי למטה עומד נער הזקוק לעזרה...

הוא נעמד והרים את ראשו, וכשהמנגינה הסתיימה, פקח את עיניו הדומעות וצעק בקול לא לו: ״עוד!... עוד פעם!... בבקשה מכם, עוד!...״

הם ירדו אליו מחוייכים, יחד עם אימו של לוי״ק שדברה רוסית, והעלו אותו לביתם. כל הדרך הביתה הרגיעה אותו גברת ליפשיץ, ושמעה ממנו את סיפורו העצוב. מייד כשנכנסו הגישה לו ארוחת ערב והכירה לו את ילדי השלישייה.

– ״אני לוי״ק.״ – ״ואני שמוליק.״ – ״ואני מנחם.״ הציגו את עצמם. ״ואני סאשה.״ אמר להם בחיוך של קליטת המילה הראשונה בעברית. העולה החדש שבה את ליבם של השלישייה בחיוכו ובהתנהגותו שהראתה על חכמת החיים והתבונה הרבה שצבר בחייו הצעירים. לוי״ק החליט מיד שהוא מוכן לחלוק עימו את חדרו הפרטי.

כעת נותר לו רק לבקש את רשות הוריו, שהתייעצו ביניהם במטבח בדיוק על אותה נקודה. בקול נמוך סיפרה אמא של לוי״ק לאביו את מה שעבר על סאשה: ברוסיה עלה בדעתו שמישראל יוכל לחפש יותר בקלות את אביו, ולכן הסכים להצטרף למטוס של מכון הקליטה הישראלי. כל הטיסה חשב על כך שהנה... הנה עומד הוא לפגוש את אביו, וזה גם מה שביקש מהפקידה הפזיזה. זו האחרונה בחוסר אחריות משווע אמרה לו שהוא יכול בעצם לעשות ככל העולה על רוחו, ורק רשמה לו את כתובת האולפן בירושלים, בעברית כמובן... היא כיוונה אותו לעבר האוטובוס הנוסע לירושלים. סאשה, בתמימותו, חשב שלפקידה יש מידע שאביו אכן נמצא ביעד שאליו נוסע האוטובוס, ועלה עליו בשמחה...

- ״אם בהשגחה פרטית הגיע הנער לכאן״, הגביה יחזקאל, אביו של לוי״ק, את קולו, ״סימן שהוא שייך אלינו״...

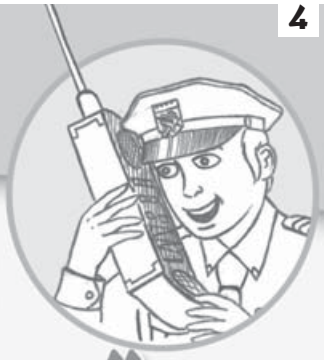
חיוכו הרחב של לוי״ק, ועיניו הנעצמות של סאשה, הורו בבירור שאין הוא שייך כלל למכון הקליטה.

סאשה נשאר לגור אצל משפחת ליפשיץ במיטה השניה בחדר של לוי״ק. היות והיה בן גילם של השלישייה, הכניס אותו ׳אביו׳ גם לכיתה שלהם בתלמוד תורה. ברצון הברזל שהיה לו, התגבר סאשה במהירות מפתיעה על קשיי השפה. תוך זמן לא רב הוא דיבר עברית בשטף. הוא והמצאותיו הפכו לחלק בלתי נפרד מהשלישייה, על כל תעלוליה ופעולותיה...

המשך יבוא בעז״ה...

חודש *ניסן נקרא גם ״חודש הגאולה״. **מניין** החודשים על-פי התורה מתחיל מחודש ניסן. **המשכן** הוקם ב-א׳ בניסן בשנת ב׳ אלפים תמ״ט לבריאת העולם. **הפרה** האדומה הראשונה נשרפה יום למחרת, ב-ב׳ בניסן. **הרבי הרש״ב** נ״ע הסתלק ב-ב׳ בניסן תר״פ. **רוסטוב** היא העיר בה נמצאו **לפני** הסתלקותו אמר: ״אנוכי שולה השמייכה, ואת הכתבים (כתבי החסידות) הנני משאיר לכם״. **החסידים** כינו את הרבי הרש״ב: ׳הרמב״ם של החסידות׳. **חודש** אדר (אדר-ב׳ בשנה מעוברת) הוא תמיד בן 29 יום. **בכל** חודש ניסן לא אומרים ״תחנון״.*

מאת: ש. לב

המחנה

"מדינה ומדינה ככתבה..."

- תמונות מספרות -

חג-גדול-לילדים

ממראות חגיגות הפורים בבית חב"ד ג'ורג'-טאון בניו-יורק בניהולו של השליח הרב **אהרון שיינברגר**.

אומנות

אחת מההפעלות ב"יום של חג" שהתקיים באי קפריסין לילדי בית-הספר היהודי הפועל בימי ראשון.

חיילים בפעולה

הצגת ילדים במסיבת פורים ברמת שלמה - ירושלים, אותה ארגן החייל **משה עמית**

אחד מי יודע?

נציגי הסיירות של "צבאות השם" בלוד בחידון פורימי מיוחד שאורגן על-ידי תלמידי הישיבה במקום.

לבן ולעניין

בנות בשוק פורים במעלה אדומים, אותו ערך בית-חב"ד המקומי בראשות הרב **אברהם שמלה**.

אווירה מחשמלת

אחד מהדוכנים ב"שושן הבירה" - שוק פורים אותו ארגן סניף "צבאות השם" בצפת בראשות הרב **יהושע שמעוני**.

מאת: אבי רז

בגיליון בהשקה

מה דעתכם?

שלום!

קוראים לי נחמי ואני עוד מעט בת 11. יש לי בעיה קטנה ומאוד אשמח אם תעזרו לי.

עוד שבועיים יש לי יום-הולדת ואני מתכננת לעשות התוועדות בבית לחברות מהכיתה. בגלל שאנחנו 'שלוחים', יש לי גם כמה חברות לא דתיות (לעת-עתה) מהשכונה שלי, ואני לא יודעת אם להזמין גם אותן למסיבה. יכול להיות שהבנות האלו תעשינה שטויות או תדברנה בשפה לא מתאימה. מצד שני, זו יכולה להיות הזדמנות להראות להן כיצד חוגגים יום-הולדת באווירה יהודית-חסידית.

מה אתם חושבים שאני צריכה לעשות?

מדור זה מופיע פעם בשבועיים. שילחו את דעתכם בנושא. תשובות נבחרות נפרסם בעז"ה בגיליון מס' 5.

דבר מלכות לנוער

חידת מונה

בתמונה שלפניכם מסתתר רעיון מתוך ה'דבר מלכות לנוער' על פרשת תזריע היוצא לאור ע"י תנועת הנוער "צבאות השם". זהו את הקשר ושילחו אלינו.

הגרלת פרסים תיערך בעז"ה בין הפותרים

פיתרון החידה מגיליון מס' 1 (פרשת צו):

הארץ מסמלת גשמיות. השמים רומזים על הרוחניות. הרבי שליט"א (משה שבדור) מאחד בתוכו גשמיות ורוחניות, ולכן, הוא הממוצע - החבל - דרכו אנו יכולים להתקשר לקדוש-ברוך-הוא.

הזוכה בפרס: דבורי מרקוביץ' טירת הכרמל.

דעתנו היא...

בגיליון מס' 1 שאל אלמוני האם היה כדאי לבחור בתחפושת מרשימה במיוחד, למרות שהיא הייתה מאוד לא נוחה, או שעדיף היה למצוא תחפושת "רגילה" ופשוטה. הנה התשובות:

משפחת לוין מקראון-הייטס כותבת: "לדעתנו עדיף לוותר על נוחות אישית, כדי לעשות קידוש ה' על-ידי תחפושת שמעבירה מסר יהודי חינוכי. זוהי בדיוק הכוונה של "יפוצו מעיינותיך חוצה". כבר מגיל הילדות צריכים להתרגל להקריב ולתת מעצמך בשביל הזולת, במיוחד למטרה של הפצת יהדות.

לעומת זאת, **רחלי ביטון** מקרית-גת טוענת: "תחפושת זה לא דבר שצריך להשקיע בו כל-כך הרבה שעות של מחשבה ויצירה. עדיף להתרכז ולהשקיע יותר בפנימיות שלנו ולעבוד על המידות שזה הדבר החשוב ביותר".

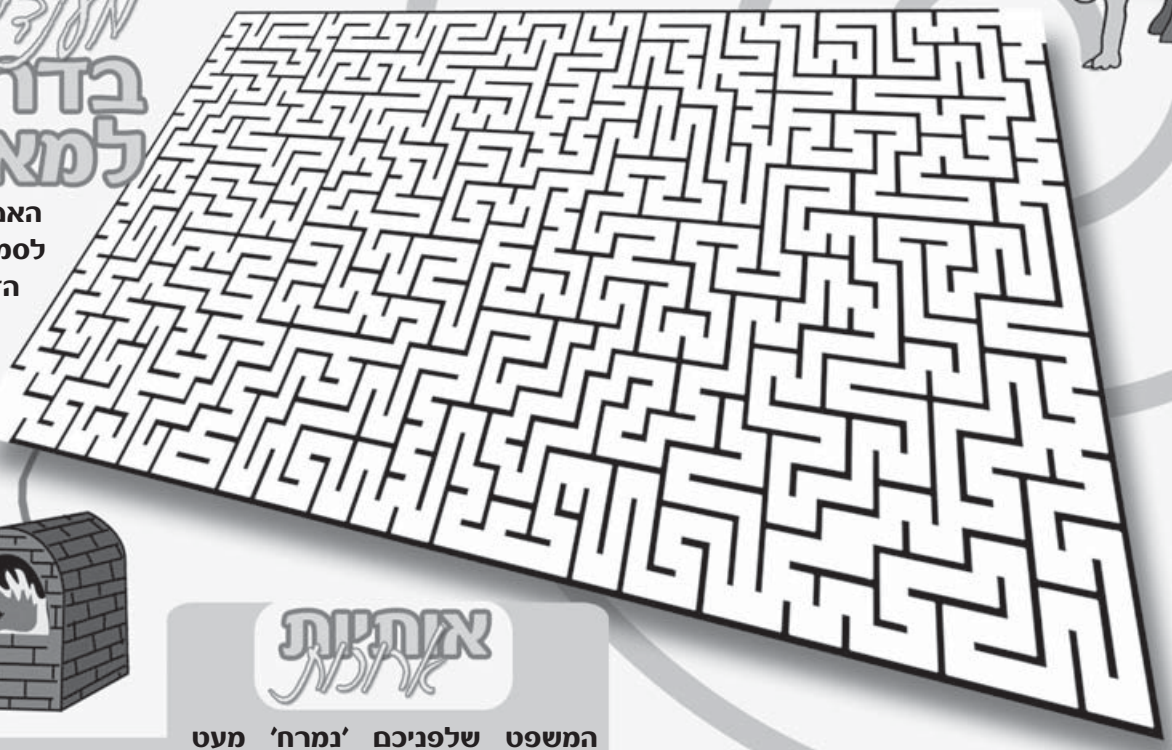
ל. גולדברג מוסיף וכותב: "חבל על המאמץ. לפעמים משקיעים הרבה זמן בתחפושת ואיפור יפה, ואז יורד גשם והכול נהרס".

מאת: ש. וייס

מנגי בדרך למאפיה

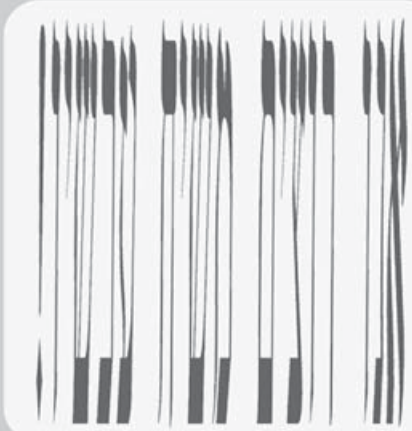
האם תוכלו לסמן לו את הדרך?

אותיות

המשפט שלפניכם 'נמרח' מעט ונמתח לגובה, האם תצליחו, למרות הקושי, לגלות מה הן המילים?

בדיחת קרש

פרסים יוגרלו בין הפותרים את החידות ב'חיילים בהפסקה'.

ניתן לשלוח פתרונות ל:
'צבאות השם' אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110
פקס: 04-6578485
אימייל: BEMACHANE@GMAIL.COM

ניתן לענות תשובות גם בטלמסר: 08-9493770, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.

תדהמה וזעזוע מקעקוע הבג"צ בחומה המבדילה בין ישראל לעמים

בכאב ובזעם רב התקבלה בשבוע שעבר החלטת בג"ץ, על הכרה ב"גיור" רפורמי שנעשה בחו"ל שלא על פי תורת ישראל. ביום חמישי שעבר הורה בג"ץ למדינה להכיר ביהדותו של מי שעבר "גיור קפיצה" רפורמי וקונסרבטיבי.

הרכב מורחב של 11 שופטי בג"ץ בראשות נשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק, דן במשך שש השנים האחרונות בעתירה, המהווה אחת הסוגיות הטעונות ביותר בבסיס הקעקוע בנושאי דת ומדינה. בג"ץ הכיר בגיורי "קפיצה" – גיורים הנערכים בחלקם בחו"ל – לצורך התאזרחות מכוח חוק השבות.

למרות שההחלטה הייתה צפויה, שכן ידועה עמדתם של שופטי בג"ץ בכל עניין של יהדות, הידיעה התקבלה בתדהמה ובכאב רב, לנוכח הערעור הנוסף של מוסדות השלטון בחומה המבדילה בין ישראל לעמים.

בהמשך לפסק בג"צ להכיר ב"גיור"

להלן גילוי דעת בענין שלילת הגיור הרפורמי. לפרטים נוספים: מ. אינגבר 03-6192918 התערוה להגיות שלטונית

בס"ד,

גילוי דעת

הננו להביע באופן ברור ומוחלט את דעת תורה: הקדושה: "דבר ה' זו הלכה" שאין ערך ומשקל כלשהו ל"גיורים" המתבצעים שלא על ידי בית דין תורני פוסמך (אורטודוכסי) לפי תהליכי הגיור המפורטים בשולחן ערוך ונושאי כליו המקובלים בעם יש-אל מדור דור, ושמתבצעים ע"י דיינים כשרים כדת של תורה.

כל "גיור" שכזה בשמותיו השונים כגון "רפורמי", "קונסרבטיבי" וכיוצא בזה, אין לו שום תוקף. וכל העובר "גיור" "ריפורמי" או "קונסרבטיבי" וכיוצא בזה הרי הוא עדיין גוי גמור לכל דבר ועניין.

ויש להמנע ממעשים אלו, ומכל הכרה בהם, ול: להטעות מתגיירים אלו, שכאילו הם התגיירו, שיש בזה משום גניבת דעת.

ואין דרך בעולם שתהפוך מי שאינו יהודי ל יהודי, מלבד הגרות הנעשית עפ"י האמור בשולחן ערוך, והמתבצע ע"י דיינים כשרים כדין.

הראש"ל הרה"ג רבי עובדיה יוסף שליט"א

הראש"ל הרה"ג רבי מרדכי אליהו שליט"א

הרה"ג רב אברהם שפירא שליט"א

הראש"ל הרב הראשי לישראל הרה"ג רבי שלמה משה עמאר שליט"א

רפורמי הוציאו הרבנים הראשיים לישראל בעבר ובהווה "גילוי דעת" חריף בו הם מציינים: "הננו להביע בזה באופן ברור ומוחלט את דעת תורתנו הקדושה, "דבר ה' זו הלכה", שאין ערך ומשקל כלשהו ל"גיורים" המתבצעים שלא על ידי בית דין מוסמך (אורטודוכסי) לפי תהליכי הגיור המפורטים בשולחן ערוך ונושאי כליו המקובלים בעם ישראל מדור דור, ושמתבצעים על ידי דיינים כשרים כדת של תורה".

עוד מוסיפים הרבנים ב'קול קורא': "כל העובר "גיור" "רפורמי" או "קונסרבטיבי" הרי הוא עדיין גוי גמור לכל דבר ועניין. ויש להימנע ממעשים אלו, ומכל הכרה בהם".

כידוע במלחמתו הקדושה והתקיפה של הרבי מה"מ לתיקון חוק 'מיהו יהודי' דרש הרבי שהרבנות הראשית לישראל תביע בגלוי את דעת ההלכה הצרופה, שיהודי הוא מי שנולד לאם יהודיה או מי שנתגייר **כהלכה**.

~ מגוון סלטים ביתי עשיר ~ בשרים על האש ~
~ שווארמה ~ דגים ~ בר עשיר ~
בשרית מזרחית גלאט כשר למהדרין
בשרים שחיטת ליובאוויטש
כל המוצרים בד"ץ - ירק גוש קטיף
השלהבת 16 אור יהודה
03-6344193
האוזר אור - יהודה
מסעדה
אולם ארועים מרשים - עד 120 איש צמוד למקום
~ שבע ברכות ~ בריתות ~
~ ימי הולדת ~ ועוד ~

ניידות חב"ד בפריסה מורחבת בפורים

בימי חג הפורים, יצאו טנקי המצוות של ניידות חב"ד בארץ הקודש להביא את אור הגאולה לתושבי ארץ הקודש. הטנקים צוידו באלפי משלוחי מנות, בקבוקי משקה ועלוני "פורים של גאולה".

עשרות אלפי יהודים, ברחובות ובכבישים, בעסקים ובבתים, נזכרו בגאולת הפורים ויודעים שכאז כן עתה – "מרדכי שבדור" מביא לעם את הגאולה.

ביום רביעי יצאו הטנקים מבסיסם – מרכז ניידות חב"ד השוכן בנצרת עילית, בדרכם אל מרכז הארץ, לקראת היציאה לפעילות. במהלך החג ובשעות שלפניו, ביקרו הטנקים בערים בית שמש וסביבותיה, ביתר עילית, שכונות ירושלים, חולון, הרצליה, רחובות, גדרה, נס ציונה, קרית עקרון, רעננה, כפר סבא, רמת גן, פתח תקווה, תל מונד, בני ברק, ראש העין, ראשון לציון, ישובי צפון השומרון: חומש, שא-נור, ובכפר תפוח.

בכל מקום הביאו הטנקיסטים את שמחת החג, חילקו משלוחי מנות. פעמים רבות נעצרו העוברים ושבים לחזות במראות השמחה, ועד מהרה נסחפו פנימה, אל מעגלי הריקוד והשמחה, כשהם מתכבדים בכוסית 'משקה' ובמשלוח מנות מהודר.

מנכ"ל ניידות חב"ד בארץ הקודש הרב **דוד נחשון** ביקש להודות לרב **אריה לוי** שהמבצע הגדול התאפשר בזכות סיועו הרב בגוף ובממון.

נחתם בהצלחה יום העיון של "יד לילד המיוחד"

ביום רביעי הסתיים בהצלחה יום עיון ייחודי שנערך ב"מרכז לבריאות המשפחה" בכפר חב"ד. יום העיון התקיים עבור הורים מאנ"ש לילדים בעלי צרכים מיוחדים, בהשתתפות עשרות הורים מכל רחבי הארץ.

הכנס שאורגן ע"י וועדת החינוך החב"די בהנהלת הרב **זושא פויזנר** ובשיתוף עמותת "חינוך חסידי שורשי ואמיתי", התמקד בנושא "היחסים בתוך המשפחה".

המושב הראשון החל בשעה 14:45 בהרצאתו המרתקת של הגרפולוג החסידי הנודע ר' **מרדכי רוטנשטיין**, שנתן את ההיבט החסידי לנושא ההרמוניה המשפחתית.

בדבריו העלה הרב רוטנשטיין על נס את מעלת ההורים המעניקים את המיטב לילד או הילדה עם הצרכים המיוחדים, והוכיח כי דווקא הורים אלה מגיעים לרמה גבוהה מאוד בהגשמת תפקידם בעולם הזה. בהמשך דבריו הבהיר, כי עומק האהבה שההורה מפתח כלפי ילד עם צרכים מיוחדים, הוא עצום. "פעמים רבות שילד רגיל נאהב באהבה התלויה בדבר, על פי כמות הנחת שהוא מסב לנו וכדומה, ואילו אהבת ההורה

לילדו המיוחד מתאפיינת כאהבה אמיתית ועמוקה".

בסיום, הזכיר הרב רוטנשטיין את דברי הרבי מלך המשיח כי צריכים אחד שנים שלושה שיתעקשו ויביאו את המשיח, ואפשר כי ההורים וילדם עם הצרכים המיוחדים, הם שלושת המתעקשים האמיתיים שיביאו להתגלות מלך המשיח!

לאחר ארוחת צהריים קלה, החל המושב השני בסדנא מקצועית ומעניינת של הגב' **רות זרחי**, שזו הרצאתה הרביעית בסדרה, כאשר הדגש הפעם הושם על הצד המקצועי ביחסים שבתוך המשפחה. הגב' זרחי שצברה במהלך השנים ניסיון רב במגוון הבעיות הקיימות אצל האחים והאחיות של הילד המיוחד, הציגה בפני ההורים שלל נקודות מחשבה.

בתוך הדברים התעכבה על אודות הצורך בחשיפת המידע אודות הילד עם הצרכים המיוחדים בפני אחיו ואחיותיו בהתאמה לגילם.

החלק האחרון של יום העיון הוקדש להחלפת רעיונות ועצות בין ההורים לבין עצמם בבחינת "איש את רעהו יעזורו".

במהלך הכנס חולקו להורים דפי הרשמה ליום טיול להורים ולילדים המיוחדים שייערך בעז"ה ביום א' של חול המועד פסח, לאתר המשחקים הגדול בארץ "שחק אותה" שבעמק חפר. הטיול נעשה ללא תמורה תוך הסעה מיוחדת שתאסוף את המטיילים מבתיהם.

בסיום הודו ההורים מקרב לב למארגנים על המפגשים הנפלאים, ועל התכנים החיוניים הרבים בהם הם מלאים.

אלפי קהילות מציינים השבת "שבת אחת, עולם אחד" למען הגאולה

עשרות אלפי יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות לעת-עתה, ישמרו את השבת הקרובה, שבת מברכים חודש ניסן, כהלכתה. זאת, במסגרת קמפיין "שבת אחת עולם אחד – למען הגאולה" שמפעילים שלוחי הרבי מה"מ בכל רחבי תבל.

הקמפיין מבוסס על מאמר הגמרא במסכת שבת (קיח, ב) "אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים". יהודים מכל החוגים נקראים לקבל על עצמם לשמור לפחות שבת אחת לזירוז הגאולה.

בשבועות האחרונים קיבלו אלפי שלוחי הרבי ברחבי תבל תיקיות מסודרות עם כל החומר הנחוץ לפירסום השבת – החל ממודעות לעיתונות ומנשרים לחלוקה, וכלה בחוברות מיוחדות המכילות הסבר מפורט על סדר השבת.

רבים מהשלוחים ניצלו את המומנטום העולמי, והכריזו על שבתון מקומי בשבת זו. כך ייערכו שבתונים מאורגנים בבתי מלון בקנדה, אפריקה, אוסטרליה, אירופה, וכמובן ברחבי ארצות הברית.

מארגני הקמפיין הפיקו לקראת השבת ערכות מיוחדות למבצע נש"ק, וכן כיסוי מהודר לחלות עם סמל הקמפיין. שלוחים רבים הגו רעיון מקורי, ובפורים האחרון חילקו משלוחי מנות שהורכבו מבקבוק יין, חלות לשבת עם הכיסוי המיוחד, כשאליהם מצורפים העלונים המסבירים את חשיבות השבת למען אחדות ישראל ולמען הגאולה.

בקנדה שלחו השלוחים את החוברת המיוחדת שהופקה לקראת השבת, למאה אלף משפחות יהודיות. בחוברת הסבר מפורט על מהלך השבת, כולל הדלקת נרות, קידוש, בציעת הפת וברכת המזון; שירי שבת וגאולה; סיפורים ומאמרים על חשיבות שמירת השבת, והקשר בין השבת לגאולה. החוברת בנויה כך שהיא מספקת חומר מגוון בענייני גאולה ומשיח, ובאופן כזה שכל שליח יכול להסביר ולהתאים לרמת קהילתו.

שלוחים ברחבי העולם מוסרים כי המאורעות בעולם בזמן האחרון, ובפרט המצב בארץ הקודש, גרמו לכמיהה גדולה לגאולה, והקמפיין של השבת למען הגאולה מתקבל באהדה בקרב כל הקהילות היהודיות.

חסידים . . אין משפחה

נולדו למז"ט

● **למשפחת** ר' **אליהו אייזנשטיין**, ירושלים – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' הירש פרבר, שליח כ"ק אדמו"ם גילה.

● **למשפחת** ר' **שניאור זלמן הלוי גורביץ**, שליח כ"ק אדמו"ם קאן, צרפת – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' שמואל הלוי גורביץ, שליח כ"ק אדמו"ם ליאון, צרפת; משפחת ר' ישכר דב הלוי גורביץ, מנכ"ל בית רבקה פריז – יער, צרפת; משפחת הרב יהושע דובראבסקי, קראון הייטס; משפחת ר' יהודה לייב מטוסוב, שליח כ"ק אדמו"ם קאן, צרפת; משפחת ר' שלמה מטוסוב, קראון הייטס; ומשפחת ר' ניסן פינסאן, שליח כ"ק אדמו"ם תוניס, תוניסיה.

● **למשפחת** ר' **יעקב גרנשטט**, ס. פאולו, ברזיל – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' שמעון גרנשטט, ס. פאולו, ברזיל; ומשפחת ר' טוביה ליצמן, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **שלום דובער הרצל**, ראש פינה – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף הרצל, כפר חב"ד; משפחת ר' פנחס לייבוש הרצל, ירושלים; משפחת ר' ישראל יהודה לוין, כפר חב"ד; מרת שרה קפלן, משלוחות כ"ק אדמו"ם לארץ הקודש, צפת; משפחת ר' משה בנימין קפלן, רב הר נוף ירושלים; משפחת הרב דוד משה ליברמן, אנטוורפן, בלגיה; ומשפחת ר' יהודה חיטריק, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **גדליה לבקוביץ**, בית שמש – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **שניאור זלמן ליפסקר**, כפר חב"ד – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום דובער ליפסקר, כפר חב"ד; משפחת ר' אברהם אליהו אברג'ל, כפר חב"ד; ומרת פירה שירמן, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **שניאור זלמן ליפסקר**, צפת – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף יצחק ליפסקר, נצרת עילית; משפחת ר' לוי פרסמן, נחלת הר חב"ד; ומשפחת ר' אהרן אבל, ראשון לציון.

● **למשפחת** ר' **חיים מיטניצקי**, קראון הייטס – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת מיטניצקי, צפת; משפחת ר' אלתר אהרן שמואל לואיס, כפר חב"ד; משפחת ר' צבי לואיס, ירושלים; ומשפחת ר' אברהם לידר, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל מינץ**, שליח כ"ק אדמו"ם אספען – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **זכאי נאור**, ראשון לציון – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **חיים בער סטמבלר**, שליח כ"ק אדמו"ם דניפרופטרובסק – להולדת הבן; **ולזקניהם** מרת דבורה סטמבלר, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **יגאל עובדיה**, כפר חב"ד – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' אליהו ג'מיל עובדיה, עפולה; ומרת חיה חביבה בנימין, עפולה.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל פיקרסקי**, שליח כ"ק אדמו"ם ביגינג, סין – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף יצחק פיקרסקי, שליח כ"ק אדמו"ם, תל אביב; משפחת ר' יהודה ירמיהו שילדקרויט, שליח כ"ק אדמו"ם חיפה; מרת פיקרסקי, צפת; משפחת ר' צבי הירש חיטריק, קראון הייטס; משפחת ר' יהודה חיטריק, קראון הייטס; מרת ראצא שילדקרויט, קראון הייטס; ומשפחת ר' אברהם ליסון, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **דוד פלדמן**, אודסה – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **יוסף פרידמן**, שליח כ"ק אדמו"ם קרית משה, ירושלים – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת פרידמן, ירושלים; ומשפחת מילגרום, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **אברהם יעקב בנימין פרלשטיין**, קרית שמואל – להולדת הבן; **ולזקניהם** מרת פנינה פרלשטיין, ירושלים; ומשפחת ר' ישראל הולצברג, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **זלמן קסטל**, סידני, אוסטרליה – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **אהרן שאפיעיר**, ס. מוניקה – להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **יוסף יצחק שרעבי**, קראון הייטס – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' אליהו שרעבי, קראון הייטס; ומשפחת נחשון סינוואני, צפת.

◆

● **למשפחת** ר' **אברהם בן זכריה**, נצרת עילית – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **יאיר בס**, קרית גת – להולדת הבת **חנה עטל**; **ולזקניהם** משפחת בס, נחלת הר חב"ד; ומשפחת ר' דוד תעזיז, לוד.

● **למשפחת** ר' **חיים דובער ג'רופי**, קראון הייטס – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' סעדיה ג'רופי, אביטל; משפחת ר' אליעזר מזרחי, לוד; ומרת חביבה מזרחי, לוד.

● **למשפחת** ר' **יצחק זובוב**, קראון הייטס – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **לירן דיין**, מגדל העמק – להולדת הבת **שטערנא שרה**; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק דיין, קרית שמואל; ומשפחת ר' אברהם אבוטבול, קרית אתא.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל זלצמן**, שליח כ"ק אדמו"ם טורונטו – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף יצחק זלצמן, שליח כ"ק אדמו"ם טורונטו; משפחת ר' חיים דובער זלצמן, שליח כ"ק אדמו"ם, ניו ג'רסי; משפחת ר' אלעזר ליפש, כפר חב"ד; משפחת ר' ראובן מטוסוב, שליח כ"ק אדמו"ם לשכה הארופאית פריז ומשפיע בישיבת חב"ד תות"ל ברינואה, צרפת; משפחת ר' שלמה מטוסוב, קראון הייטס; ומשפחת ר' אליהו זקס, כפר חב"ד.

● **למשפחת** הרב **שלמה לדיוב**, שליח כ"ק אדמו"ם ורב הקהילה הבוכרית מוסקווה, רוסיה – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' עמנואל לדיוב, נתניה; ומשפחת גאוליוב, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **שגב הלוי לוי**, ראש פינה – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **שבתי מיכאלשווילי**, לוד – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **זאב וואלף מינקאוויטש**, מונטריאל – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יוסף מינקאוויטש, מנהל בית רבקה מונטריאל; ומשפחת ר' מרדכי גאלווינסקי, מיאמי.

● **למשפחת** ר' **נתנאל מלאיוב** – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק מלאיוב, קרית מלאכי; ומשפחת ר' יואל יצהרי, אחוזת אתרוג.

● **למשפחת** ר' **שמעון הלוי סגל**, בני ברק – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' שניאור זלמן הלוי סגל, בני ברק; ומשפחת ר' יהודה לייב שמעון דבורקין, בני ברק.

● **למשפחת** ר' **דורון סנדרוי**, מצפה יצהר – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצהר סנדרוי, יצהר; ומשפחת ר' רפי בר-חן, רמת בית שמש.

● **למשפחת** ר' **שניאור זלמן ערנטרר**, ירושלים – להולדת הבת **רוזה**; **ולזקניהם** משפחת ר' חיים אברהם בלניצקי, כפר חב"ד; ומרת צילה בלניצקי, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **מרדכי רודאל**, יוהנסבורג – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **נועם יעקב הכהן רוט**, ירושלים – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' נפתלי הכהן רוט, ירושלים. ומשפחת ר' מנחם מענדל פינסון, ניו יורק.

● **למשפחת** ר' **מיכאל שטרן**, מלבורן, אוסטרליה – להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **ארי' לייב הכהן שפערלין**, קראון הייטס – להולדת הבת. **ולזקניהם** מרת קוניקוב (שפערלין). משפחת ר' ישעי' קמינקר, קראון הייטס. משפחת ר' צבי אבא לרמן, קראון הייטס.

הגיעו למצוות

● **למשפחת** ר' **דוד אוזן**, נצרת עילית – להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

● **למשפחת אנדרוסיער**, קופר סיטי – להגיע הבן התי' **אלי** למצוות.

● **למשפחת ברונארדל**, מיאמי – להגיע הבן התי' **שמואל יעקב** למצוות.

● **למשפחת דייטש**, ניו הייבן – להגיע הבן התי' **משה** למצוות.

● **למשפחת** ר' **מרדכי יזגר**, צפת – להגיע הבן התי' **ישראל** למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק יזגר, אביטל, תענך; ומשפחת ר' דוד טוביאנה, חצור.

● **למשפחת** ר' **שמעון ירדני**, שליח כ"ק אדמו"ם מהמ"מ אזור – להגיע הבן התי' **ישראל אריה לייב** למצוות.

● **למשפחת** ר' **דוד לוי**, אילת – להגיע הבן התי' **דניאל** למצוות.

● **למשפחת** ר' **אריה פרנס**, נצרת עילית – להגיע הבן התי' **יהונתן שלמה** למצוות.

● **למשפחת קליין**, אינבסטון – להגיע הבן התי' **לוי** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

● **למשפחת** ר' **משה אהרן ברוזשנדל**, ירושלים – לבוא הבן התי' **ישעיה דוד** בקשרי שידוכין עב"ג **חוה** למשפחת ר' **יצחק טסלר**, ניו יורק.

● **למשפחת** ר' **אברהם גנוט**, קרית גת – לבוא הבן התי' **מאיר פייביש** בקשרי שידוכין עב"ג **ברכה גאולה נחמה דינה** למשפחת ר' **צבי רוכוורגר**, ראשון לציון; **ולזקניהם** מרת חנה רוכוורגר, תל אביב; ומרת רבקה דאבי, בני ברק.

● **למשפחת** ר' **יוסף דהן**, עותניאל – לבוא הבן התי' **ניר** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה כובבה** למשפחת **אוחנה**, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **אליעזר הלן**, יוהנסבורג – לבוא הבן התי' **מרדכי** בקשרי שידוכין עב"ג **דבורושא** למשפחת ר' **יוסף יצחק ויינגרטן**, שליח כ"ק אדמו"ם מהמ"מ, גרנד ראפידס, מישיגן; **ולזקניהם** משפחת ר' חיים שמואל ליברוב, לונדון; ומשפחת הרב יצחק גרונר, שליח כ"ק אדמו"ם ורב קהלת ליובאוויטש אוסטרליה.

● **למשפחת** ר' **דוד טייכטל**, שליח כ"ק אדמו"ם מהמ"מ ומשפיע קהילת חב"ד נצרת עילית – לבוא הבן התי' **יהודה** בקשרי שידוכין עב"ג **רחל לאה** למשפחת הרב **יוסף הכט**, שליח כ"ק אדמו"ם מהמ"מ ורב העיר אילת; **ולזקניהם** משפחת ר' מנחם נחום טייכטל, ירושלים; משפחת ר' שמואל גורביץ, לוד; מרת רבקה העכט, ניו הייבן, קונקטיקט; ומשפחת ר' שלום דובער פאפאק, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **בנימין יאקאבס**, אמרספורט, הולנד – לבוא הבן התי' **ישראל** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **דווידאוף**, לונדון אנגליה; **ולזקניהם** מרת קנדל יאקאבס, אמרספורט, הולנד; ומשפחת ר' שלום דובער ראסקין, לונדון, אנגליה.

● **למשפחת** ר' **גור-אריה ייגל**, קרית אתא – לבוא הבן התי' **אברהם** בקשרי שידוכין עב"ג **רחל** למשפחת ר' **משיח מיכאלי**, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **יהושע לויפר**, שליח כ"ק אדמו"ם מהמ"מ רוד איילנד – לבוא הבן התי' **גרשון** בקשרי שידוכין עבג **חנה** למשפחת ר' **יוסף לסקר**, כפר חב"ד.

● **למשפחת מייארטשיק**, קראון הייטס – לבוא הבן התי **יוסף** בקשרי שידוכין עי"ג **אסתר** למשפחת ר' **מאיר שרייבער**, קראון הייטס.

● **למשפחת מויאל**, שוויץ – לבוא הבן התי **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עי"ג **פרלה** למשפחת **כהן**, צרפת.

● **למשפחת** ר' **יצחק מישלובין**, קראון הייטס – לבוא הבן התי **אליעזר** בקשרי שידוכין עי"ג **רבקה** למשפחת ר' **יוסף יהושע הכט**, בית שמש; **ולזקניהם** משפחת ר' פרץ העכט, קראון הייטס. משפחת ר' פייביש רימלר, ברייטן ביטש. משפחת ר' לוי יצחק שפירא, מזכיר בד"צ קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **בנימין מרגי**, צרפת – לבוא הבן התי **שמואל** בקשרי שידוכין עבג **דינה** למשפחת ר' **גדליה ניסנבאום**, צרפת.

● **למשפחת** ר' **דורון סנדרוי**, יצהר – לבוא הבן התי **זאב** בקשרי שידוכין עי"ג **ענת** למשפחת ר' **יעקב שמואלי**, רחובות.

● **למשפחת פרידמן**, בורבנק – לבוא הבן התי **מנחם** בקשרי שידוכין עי"ג **שאשא** למשפחת **גרין**, ס. דייגו.

● **למשפחת ראבין**, יוהנסבורג – לבוא הבן התי **אברהם** בקשרי שידוכין עי"ג **דנה** למשפחת **גורדון**, אנקינו.

● **למשפחת שוראק**, לונג איילנד – לבוא הבן התי **נטע ישראל** בקשרי שידוכין עי"ג **עטל לאה ציפל** למשפחת **גרמפל**, וונקובר.

● **למשפחת** ר' **יוסף יצחק שפרינגר**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי **חיים הלל** בקשרי שידוכין עי"ג **פנינה** למשפחת ר' **יוסף יצחק רוזנברג**, ירושלים; **ולזקניהם** משפחת ר' יחזקאל ישכשר שפרינגר, כפר חב"ד; משפחת ר' דובער גורביץ, צרפת; מרת איטה קיילא רוזנברג, לוד; ומשפחת ר' יעקב שנור, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **דוד תעיזי**, לוד – לבוא הבן התי **מנחם שמואל** בקשרי שידוכין עי"ג **עטרה** למשפחת ר' **שלום מלאכי**, קרית ים.

הקימו בית בישראל – בית חב"ד

● **למשפחת** ר' **ישראל הלוי ברוד**, כפר חב"ד – לנישואי הבן התי **משה דב הלוי** עי"ג **שפרה** למשפחת ר' **יוסף הלוי לויטין**, בני ברק; **ולזקניהם** משפחת ר' יחזקאל הלוי ברוד, קראון הייטס; ומשפחת ר' יצחק גנזבורג, קראון הייטס; ומרת רחל זילבר, בני ברק.

● **למשפחת** ר' **קלמן חיים גודמן**, בולטימור, מארילנד – לנישואי הבן התי **עובדי' מנשה** עי"ג **מלכה** למשפחת ר' **דן אברהם ראטנברג**, לוס אנג'לס.

● **למשפחת** ר' **בן ציון גרוסמן**, מגדל העמק – לנישואי הבן התי **אלעזר מרדכי** עי"ג **חנה שיינא** למשפחת ר' **בנימין נחום זילברשטרום**, ירושלים; **ולזקניהם** משפחת הרב ישראל גרוסמן, ירושלים; ומרת דינה פעשא קעניג, ירושלים; ומשפחת ר' אהרן מרדכי זילברשטרום, ירושלים; ומשפחת ר' בן ציון שגלוב, ירושלים; ומרת מאריאשא שגלוב.

● **למשפחת** ר' **אלעזר הלוי גורביץ**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **שנאור זלמן הלוי** עי"ג **הינדא פרידא** למשפחת ר' **יהושע בנימין הכהן ראזנפעלד**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בוגוטה, קולומביה.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל הלוי וולפא**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב קהילת חב"ד נתניה – לנישואי הבן התי **ישכר שלמה הלוי** עי"ג בקשרי שידוכין **חנה מיכלא** למשפחת ר' **משולם זוסיא אלפרוביץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומשפיע ישיבת תות"ל קרית גת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק זאב הלוי וולפא, ירושלים; משפחת ר' חיים מנחם טייכטל, ירושלים; משפחת ר' שלום דובער אלפרוביץ, ניו הייבן; ומשפחת ר' זאב וואלף זלמנוב, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **ישראל זאיינץ** פאולו, ברזיל – לנישואי הבן התי **יעקב** עי"ג **ראשה זלדה (רעיה)** למשפחת ר' **נפתלי ליפסקר**, פתח תקוה; **ולזקניהם** מרת שפרה ליפסקר, פתח תקוה; ומשפחת ר' יונה לבנהרץ, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **שמעון זוננפלד**, נחלת הר חב"ד – לנישואי הבן התי **זלמן יחיאל** עי"ג **חנה מלכה** למשפחת ר' **מאיר ברוך זיילער**, נחלת הר חב"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' יהודה לייב פויזנר, ברוקלין; ומרת שרה דייטש, ניו הייבן.

● **למשפחת** הרב **יוסף יצחק זלמנוב**, רב כלא צלמון, צפת – לנישואי הבן התי **ישראל** עי"ג **רבקה** למשפחת ר' **יעקב הלוי לוין**, כפר חב"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' זאב וולף זלמנוב, כפר חב"ד; משפחת הרב מרדכי דוב אלטיין, ביתר עלית; מרת רחל לוין, כפר חב"ד;

ומשפחת ר' חיים אשר כהנוב, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **יהודה אריה חבבי**, נחלת הר חב"ד – לנישואי הבן התי **מנחם מענדל** עי"ג **חנה** למשפחת ר' **מרדכי ביטון**, נצרת עילית; **ולזקניהם** משפחת ר' שאול חבבי; מרת עישה ביטון; משפחת ר' רחמים עמנו.

● **למשפחת חזיזה**, אזור – לנישואי הבן התי **אשר** עי"ג **חופית** למשפחת **יפרח**, קרית גת; **ולזקניהם** משפחת ר' יעקב חי. מרת עישה יפרח, משפחת ר' אליהו אסרף.

● **למשפחת** ר' **אליהו טאוגר**, ירושלים – לנישואי הבן התי **לוי יצחק** עי"ג **שרה** למשפחת ר' **יוסף הומינר**, קראון הייטס; **ולזקניהם** משפחת ר' ברוך עקיבא גרינברג; מרת בת שבע קלמנסון.

● **למשפחת לוי**, ירושלים – לנישואי הבן התי **רועי** עי"ג **נטלי** למשפחת **בן-דיין**, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **שמריהו לוינזון**, ברזיל – לנישואי הבן התי **יהודה** עי"ג **חנה** למשפחת ר' **משה מנחם מענדל ליברוב**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ פורטו אלגרה, ברזיל; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום דובער ליברוב, פריז, צרפת; ומשפחת ר' זלמן פויזנר, טנסי.

● **למשפחת** ר' **יום טוב ליסון**, מאנטריאל – לנישואי הבן התי **מנחם מענדל** עי"ג **מנוחה רחל** למשפחת ר' **ישראל יצחק ווילהלם**, קראון הייטס; **ולזקניהם** משפחת ר' אברהם ליסון, כפ"ח; מרת גיטא צייטלין; מרת חיה רבקה ווילהלם; מרת בלומה לאה לאקשין; משפחת ר' יהודה לייב גראנער מזכיר כ"ק אד"ש ומנהל קופת רבינו, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **צבי הירש מרוזוב**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי **יוסף יצחק** עי"ג **שרה** למשפחת ר' **אהרן מרדכי הכהן כ"ץ**, ברוקלין.

● **למשפחת נובאק**, ניו ג'רסי – לנישואי הבן התי **זאב** עי"ג **חנה רבקה** למשפחת **קוסבוד**, מיניאפוליס.

● **למשפחת** ר' **עובדיה מעטוף**, לוד – לנישואי הבן התי **שלמה** עי"ג **שירן** למשפחת **מינסי**, יהוד.

● **למשפחת** ר' **יצחק יוסף פיליי**, לונדון – לנישואי הבן התי **יעקב מרדכי** עי"ג **חיה רחל** למשפחת ר' **יששכר דב הלוי טויבער**, קראון הייטס; **ולזקניהם** משפחת ר' צבי מאיר שטיינמץ.

● **למשפחת** ר' **שניאור זלמן פרידמן**, רחובות – לנישואי הבן התי **מרדכי אהרן** עי"ג **דבורה לאה** למשפחת ר' **גרשון בורקיס**, לוד; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום דובער פרידמן, ירושלים; משפחת ר' חנוך הניך פושניאר, ומרת שרה בורקיס.

● **למשפחת פרידמן**, לונדון – לנישואי הבן התי **שמעון** עי"ג **שלי** למשפחת **שמעוני**, נתניה.

● **למשפחת** ר' **ראובן קהת ראזנשטיין**, אוק-פארק, מישיגן – לנישואי הבן התי **יצחק לייב** עי"ג **תהילה** למשפחת ר' **אברהם אוריאל**, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **מרדכי רוח**, חיפה – לנישואי הבן התי **רחמים לירון** עי"ג **רות נעמי** למשפחת ר' **יהושע טיסנו**, חיפה.

● **למשפחת** ר' **חגי דוד רוטשטיין**, ביתר – לנישואי הבן התי **יוסף חיים מיכאל** עי"ג **פנינה חנה** למשפחת ר' **יוסף יצחק לוין**, כפר חב"ד; **ולזקניהם** מרת רחל לוין, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **שלמה רסקין**, מנכ"ל סמינר בית חנה צפת – לנישואי הבן התי **שניאור זלמן** עי"ג **בלומא** למשפחת ר' **יהודה ירמיהו (לייבל) שילדקרויט**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומנכ"ל מוסדות חינוך חב"ד חיפה; **ולזקניהם** משפחת ר' שלום דובער רסקין, כפר חב"ד; משפחת ר' יששכר דב גורביץ מנכ"ל "בית רבקה" פריז, צרפת; מרת רייצא שילדקרויט, קראון הייטס; ומשפחת ר' אברהם ליסון, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **אברהם שהינו**, צפת – לנישואי הבן התי **מנחם משה ניסים** עי"ג **חדוה** למשפחת ר' **יעקב זינו**, נחלת הר חב"ד; **ולזקניהם** משפחת ר' דוד שהינו, קרית גת.

כתר
שרותי הסעות במחירים מוזלים

קנדי לה-גרדיה נוארק $27 $60
JFK LGA NEWARK
Airport pickup אפשרות איסוף משדה התעופה
718-753-4054
Keter Van Service
Reasonable Prices
נהגים מאנ"ש דוברי עברית